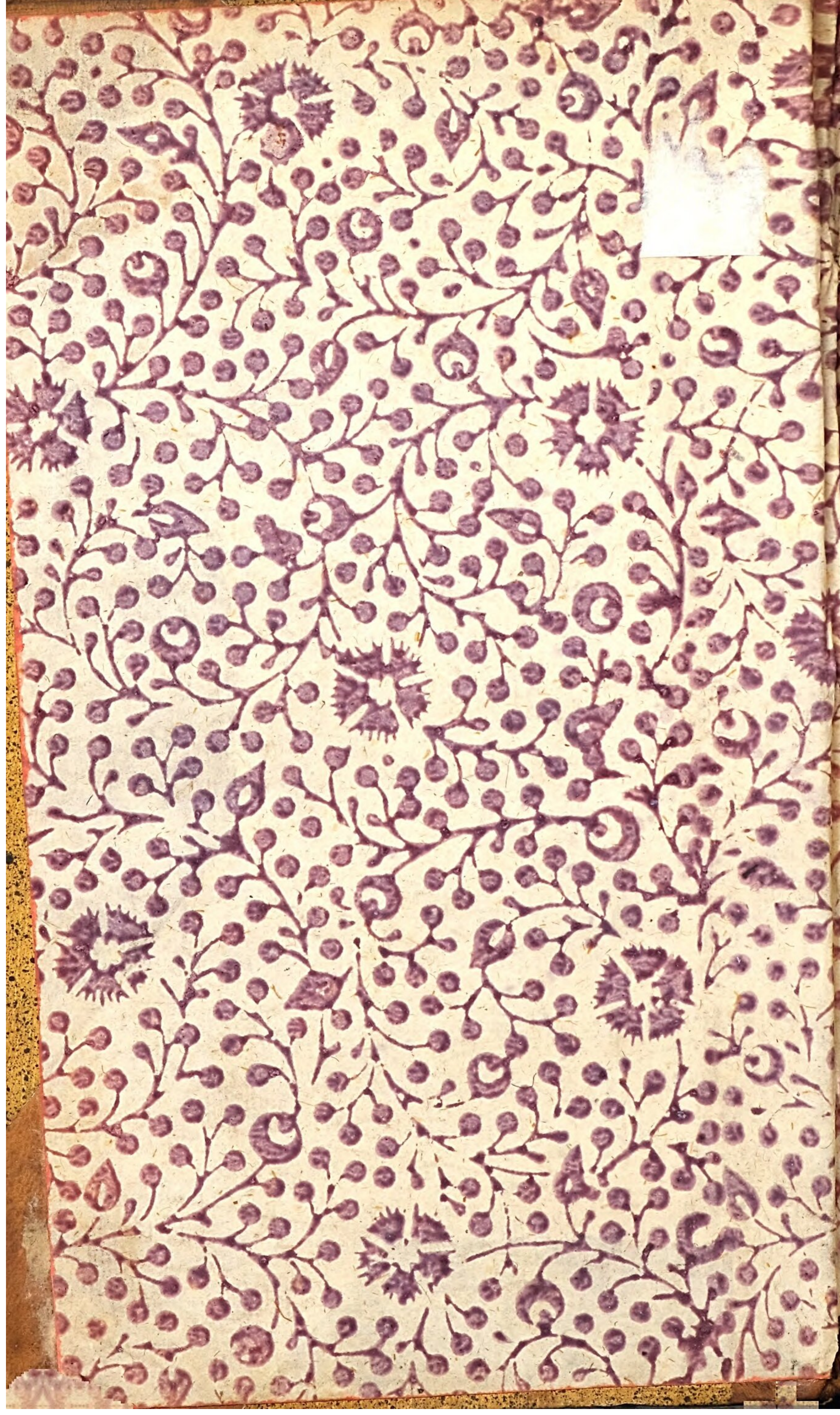
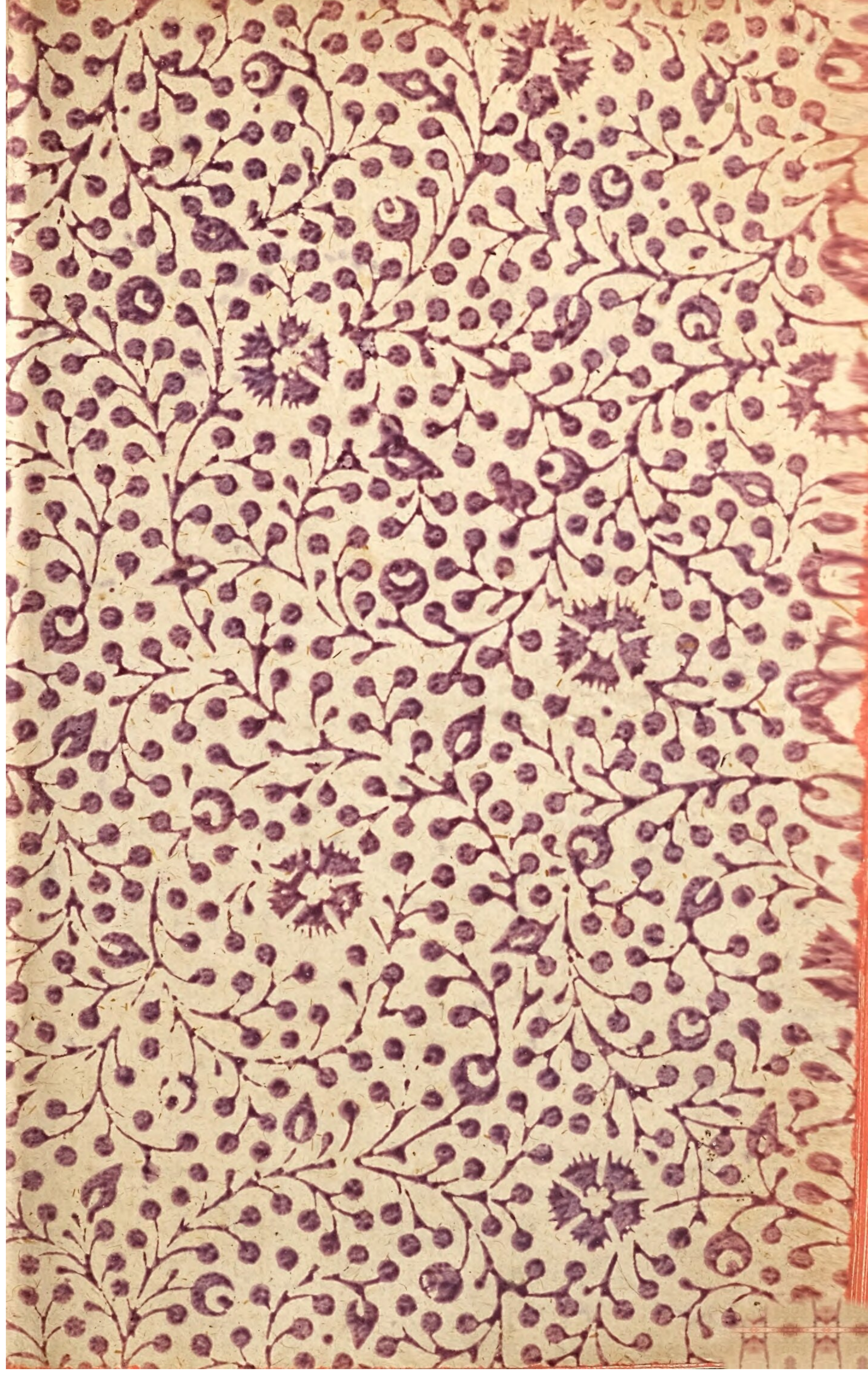

K. VI. 154.

const. g. bc

~~Physiol.~~
o.

49 H 20 Bp.

IO. FRID. BLVMENBACHII

M. D. ET PROF. GOETTING.

DE

GENERIS HVMANI
VARIETATE NATIVA

LIBER

CVM FIGVRIS AERI INCISIS

— NATVRAE SPECIES RATIOQVE.

Joh. Theophil. Haessel. Sc.

GOETTINGAE

apud VIDVAM ABR. VANDENHOECK

CLD L3 CCLXXVI.

16. FREDERICK A. BROWN

OF THE CITY OF NEW YORK

DE

CENTRAL LIBRARY

MANHATTAN

LIBRARY

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

LECTORI DOCTO ET AEQVO

S. D.

IO. FRID. BLVMENBACH.

Et si non habeo magnopere, quod mihi super instituti mei ratione praefandum esset, attamen pauca monere cum mos, tum ipsum tuum commodum suadent, qui statim in libelli limine de nonnullis, quae ipsam tractationem attinent, haud inepte erudiendus videris. Quod exhibent sequentes pagellae argumentum, nec utilitate quadam, nec iucunditate sua plane carere videtur, cum in re versetur, quam summi huius seculi viri attentione et disquisitione sua dignati fuerunt; qua alii quidam, extensae saltem famae homines, aduersus religionis christianae et sacri codicis auctoritatem uti sustinuerunt, quam denique nec ingratam accepimus iis, qui vel primoribus labris suauiores tantum litterarum cupedias degustare cupi-

A

unt.

unt. Sufficiebant haec pro incitamento, quo magis et meam quoque symbolam tot tantisque Cl. Virorum laboribus addere auderem, in quam, nisi illis plane impar visa fuerit intelligentibus, utiliter insumsisse operam laetus arbitrabor. Ipse quidem, si quis alius, defectus opelli mei probe intelligo; quorum autem facilem veniam ab aequis hominibus exspecto. A grauioribus erroribus vacuus ut essem, quantum pro humana, qua omnes premimur imbecillitate licuit, vehementer studui, praeiudicia fugiendo, veritatis viam monstrantis vestigia, curiose premendo. Nuspiam in messem alienam falcem immittere aut Phaedrini instar graculi alienis gloriari bonis, libuit; verum candide vbiuis, quibus usus fuerim auctoribus, adieci. Duplex inde redundasse bonum confido: sua cuiuis seruaui, quae mutuo tantum sumseram, reddidi, et ne quid mihi laudi

di duceretur, quod aliorum esset, ita curavi;
simul autem vltro inquirere volentibus fon-
tes patent, quos ipsi adire, et num recte
hauserim, iudicare possunt. Erunt fortas-
sis, qui multorum adhuc scriptorum, ad
rem nostram facientium, nomina desiderent:
his quidem lubens concedo, fieri potuisse,
vt iuuenem adhuc lateret vnus alterue
huc pertinens auctor: consilio autem alios
me omisisse iidem sciant; eos nempe, qui
aliorum tantum obseruationes suas fecerunt,
quiue saltem maxime vulgares nostrisque
diebus nulli adhuc dubitationis aleae obno-
xias res, confirmarunt. Quod reliquos li-
belli defectus attinet, auctor excusationem
mereri videtur, cui, etsi non omnibus satis-
fecerit, illud tamen dabitur, pro viribus
suis collegisse hinc inde sparfos flores, qui
aliis, laureas in hoc ludo sibinectere cupi-
entibus, quibusque meliora fortassis finxit

praecordia Titan, negotium facilitare aliis
que modis poterunt inferuire. Nihilomi-
nus tamen et in posterum eidem argumento
diutius inhaerere, veritatem quouis modo
eruerere et confirmare, in quibus errasse vi-
debit, ea emendare, decreuit; sique fortu-
na vti fautrice licuerit, aetasque ac iudicium
adoleuerit, plura et grauiora olim praesta-
re conabitur. Goettingae a. d. 21 Aug. 1775.

Super generis humani varietate natiua scripturus, ab
ouo, et ipso generationis negotio ordiri, operae
pretium duco: non vt systemata deliberem, hypothe-
ses enarrem, labyrinthi tricis me insinuem cuius vix
exitum promitterem, crambemue millies recoctam de-
nuo excitem; aut demum Iliada post Homerum, vni-
uersam scil. generationis historiam post immortales
summi HALLERI labores scribere audeam; sed vt tribus
saltem verbis ea tangam, quae ex repetita obseruatione
profundoque doctissimorum Virorum iudicio pro certo
habentur, lucemque argumento nostro affundere po-
terunt.

Quid quisque sexus ad foetus generationem con-
ferat, cui potiores debeantur partes, a pluribus retro
annorum millibus occupauerat philosophorum et medi-
corum principes. HALLERI demum profundae sagacitati
reseruatum erat, confringere vt arcta Naturae primus
portarum claustra auderet, exque ouis incubatis, a tot
tantisque antea Viris obseruatis, magnum illud, quod
naturae soli explicatum putabatur, mysterium erueret:
cuius narrationem breuissimis tantum complectamur,
necesse est a).

Docet subtilior ouorum incubatorum anatome,
continuari intestinum pulli cum vitelli inuolucris ita,
vt

a) Iplis fere Perill. inuentoris verbis vtor. *Opusc. min.*
II. p. 418. *Physiol.* T. VIII. sparsim. v. quoque BON-
NET *corps organisés* I. p. 107. sqq.

vt primum inuolucrum ipsa cutis foetus sit; alterum exterior intestini tunica cum mesenterio et peritoneo foetus continuata: tertium interius esse intestini velamentum, et ex simili ventriculi et oesophagi et faucium et oris membrana, ex cute deum et epidermide foetus, produci: vitellum arterias recipere suas ab ipsis pulli meseraicis &c. Sequitur ex his: ouum totum matris partem esse, in qua ouarium cum omnibus ouis perinde perfectum reperitur, quando nulla adhuc masculi familiaritas accessit. Deinde, foetum esse partem oui, aut certe cum ouo inseparabili nexu coniungi: vitellus enim (et solus quidem) ouum cum suo inuolucro constituit dum in matre est: sed is vitellus ductu suo eum foetu ita vnitur, vt idem continuum corpus constituat.

Directa hinc patet demonstratio embryonem ouo materno contineri, feminamque vera flamina futuri foetus suppeditare. Iners illud lateret aeterno quasi sopore sepultum primaenum germen, nisi ab accedente foecundi feminis virilis stimulo, eiusdemque praesertim partibus subtilioribus odoratis et ad irritandum aptissimis, fuscitaretur, e vesicula Graiana, qua inclusus erat, *b*) erumperet, tubam permearet, hacque via in ipsum vterum veniret; ibi demum vltro explicaretur et euolueretur, et a mascula vi in quibusdam suis partibus mutatus, parentibus suis similis euaderet.

Pullus tandem in lucem editus, temporisque successu adultus, cum altero, suae speciei, sexu, similes

- b*) Relinquit luculentum pristinae in ouario habitationis vestigium, in corpore luteo, quod locum suum occupat. Cf. de hoc corpusculo, itidem magni HALLERI conatibus rite demum illustrato *Hist. de l'Acad. des Sc. de Paris 1753 p. 134sq. no. VII. et Physiol. T. VIII. p. 30. sqq.* Eleganter ex humanis cadaueribus exhibet G. V. HUNTER *anatomia uteri humani grauidi* Birmingh. 1774. tab. 15. 29. 31.

les producere potest; quorum demum posteris primis suis parentibus aeternum similes euadere debent.

Quaenam ergo contrarii euentus causae? quid est, quod generationem mutat, progeniemque mox vitiosioremo mox meliorem, certe a primis genitricibus maxime diuersam producit?

Per totam quidem nostram tractationem ad ea respondendum erit. Vt autem narrationis series melius seruetur, generaliter pauca quaedam praemittere oportet.

Et primo quidem de coeli potentia paucis dicendum erit, cuius adeo late patet imperium, ut ab hoc vnice pendere hominum diuersas formas, colores, mores et institutiones, egregiis visum fuerit viris c). Duplex autem existit modus, quibus homines climatum mutationem experiri possunt, quorum vterque ad nos spectat. Est enim ut migrent et ita coelum mutant; est autem illud quoque, ut ipsum solum sensim aut mutescat aut efferetur, et exinde degenerent incolae. Vtriusque plura suo loco dicentur exempla. Hic dixisse sufficiat nullam fere esse habitus diuersitatem, quam non climatis varietates producere possint: id quod vel ex animantium brutorum historia luculenter apparet. Equi Europaei si orientem versus transferuntur, in Sibiria, China etc. temporis progressu decrescunt quasi, minores multo corpore fiunt, ita ut demum vix pro eadem specie agnoscere possis. Iumenta e contrario Iakutensia, siue Kamtschatkam veniant siue Archangelum, proceriores, robustiores euadunt, id quod et Angliae oues in

c) POLYBIUS T. I. p. 462. ed. Ernesti: ὁ γὰρ διὰ ἄλλην διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν κατὰ τὰς ἐθνικὰς καὶ τὰς ὀλοχερεῖς διασάσεις πλείστον ἀλλήλων διαφερομεν, ἡδέσι τε καὶ μορφαῖς καὶ χρώμασιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιτιδεύματων τοῖς πλείστοις. cf. praeter ea CARDANUM in Hipp. de aër. aqu. et loc. p. 218. prolixè de climatis in humana corpora effectū agentem.

in Suecia expertae sunt. Sciuri circa Oby fl. tertia parte maiores sunt iis, quos Obdorii etc. reperias *d*); ut coloris diuersitatem taceam, quem multo adhuc magis variare facile videas. Quod eiusdem terrae clima mutari possit, non erit qui dubitet, dummodo ipsam nostram hodiernam Germaniam cum veteri, populares nostros cum maioribus nostris conferat *e*). Tempus erat, vbi alce nunc vltimi Septentrionis tantum accola, Rheni littora oberrabat, vbi ipsum hoc flumen frequentissimo gelu coibat, ita ut Galli sacra ipsi facerent, ne vicinis proavis nostris dorsum praeberet; vbi vastissimae sylvae totam fere tegebant patriam, nec vllus vitium prouentus erat, et quae sunt huius generis alia, nimis certe sufficientia, quo minus maiorum nostrorum magna corpora et tantum ad impetum valida, strictos artus, minaces vultus, truces oculos &c. in nostri aevi Germanis quaeramus.

Praeter coelum aliae restant causae, quae porro mutare valent corpora; plura quidem ex his ab ipso climate pendere diceres; quaedam tamen separata esse ab eo, patebit. Ad has potentias prae ceteris vitae genus et educatio pertinent. Trita sunt exempla animalium domesticorum, quae in miras decreuisse varietates naturamque suam fere exuisse, in aprico est. Quid clima in equis mutet modo diximus, iam eosdem mutato vitae genere videamus. Feri illi equi *f*) mirum quantum a nostris cicuribus differunt, statura parua, capite grandi, colore murino, pellis hirsutia, morum fero-

d) STELLER *von sonderb. Meerthieren* p. 41. *sqq.*

e) CONRING *de germanicor. corpor. habitus antiqui ac noui causis.* docte ut solebat.

f) RZACZYNSKI *h. n. Pol.* p. 217. *sq.* PALLAS *Reisen I.* p. 211. S. G. GMELIN *Reis. I.* p. 44. *sqq.* *c. icon. tab. 9.*

ferocia ita, vt vix mansuescant &c. et fere asino magis, quam nostris domesticis equis similes videntur; adeo vt laudatus G M E L I N V S vix haesitauerit, quin equum eicurem, ferum, et asinum pro eadem haberet specie, huncque cultura saltem ab equo eicure degenerasse crederet: quod tamen nimium videtur, cum asino viscerum partes sint, quibus euidenter caret Caballus g) et vice versa. Praeter equos plane feros, tamen et in nostra re equaria magnum discrimen videre est inter eos, qui syluaticis vtuntur pastionibus h) eosque qui in stabulis aluntur. Notum est v. c. pullum equinum si in eiusmodi pecuaria natus fuerit, dimidia iam post partum hora, matrem sequi pabula quaerentem, si autem illud in stabulo acciderit, non raro per nycthemerum et vltro humi iacere, antequam pedibus insistere audeat.

Binas adhuc tetigimus causas, quae animantium habitum mutant: clima sc. et vitae genus. De tertio adhuc praecipendum restat, diuersae nempe speciei connubio, et inde natis animalibus hybridis. Difficilis sane res, quam tamen post recentiorum labores i) paucis absolvere licet.

Tria in hybridorum disquisitione probe distinguere necesse erit. num saltem coiuerint eiusmodi diuersa animantia, an vero et pulli ex hac copula prodiuerint, anue denique et hi foecundi et ad generis propagationem apti fuerint.

Posterius quidem, etsi raro contingat, (idque summa Diuini numinis prouidentia, ne nouae species,

g) in vocis organis H E R I S S A N T *mem. de l'ac. des Sc. de Paris 1753. tab. 9. sq.*

h) v. c. Lippenses. cf. I. G. P R I Z E L I V S *vom Senner Gestüte. 1771. 8.*

i) B U F F O N *plurimis locis. praesert. de la dégénération des animaux XIV. p. 248. sqq. v. H A L L E R. physiol. VIII. p. 8. sq. 99. sqq.*

in infinitum multiplicentur) in valde tamen affinibus, admitterem. Mulas certe peperisse non adeo pauca extant testimonia *k*). Hybrida ex vulpis et canis congressu nasci (Canes Laconici *αλοπηκίδες* veterum) haecque ad generandum apta esse, non est quod dubites. Est adhuc Goettingae neptis (et ab ea nati plures pronepotes) vulpis, quae a cane domestico grauida fiebat; in qua adhuc frontem planam aliaque auitae formae vestigia agnoscas. Aves hybridas prolificas ostendunt SPRENGER *l*) experimenta.

Hybridorum infecundorum copiosa extant exempla quae repetere piget. Muli, quantum scimus, ex his antiquissimi sunt. Quanquam enim antediluvianos fuisse dubitemus *m*) nec Aenae *n*) eorum inuentum tribuere audeamus, summa tamen eorum antiquitas vel ex profanis scriptoribus *o*) et artis primis *p*) fere monumentis apparet. Rarioribus hybridis addas Capram reversam cum *C. depressa* coeuntem et pullum producentem *q*). HESYCHIO autem minus credas, dum lupum aureum *L.* (Jackhals) ex hyaenae et vulgaris lupi coitu

k) ARISTOT. *de gen. an.* II. 8. certo saltem tempore fecundari. VARRO *de R. R.* II. 1. 27. COLVMELLA VI. 37. 3. PLIN. VIII. 44. et ad eund. HARDVINVS. BARTHII *aduersar.* 42. sq. BOCHARTI *hieroz.* I. 2. 20. nouissime ROZIER *obs. sur la phys. &c. pour 1772.* Inter prodigia a LIVIO et OBSEVENTE annotata saepius legitur.

l) *Opusc. physico-math.* Hannov. 1753. p. 27. sqq.

m) PERERIVS in *Genesin* T. II. p. 185. sqq. plurimis disputat num mulus ingressus fuerit arcam Noë nec ne?

n) *Genes.* c. 36. v. 24. BOCHART *l. c.* prolixè.

o) Hom. II. β. 852. qui ab Enetis deriuat eos.

p) in Cypseli arca. HEYNE vir summus *über den Kasten des Cyps.* p. 58. Clar. C. circa 660. a. C. n.

q) vidit in viuario Cliffort. perill. a LINNE' S. N. XII. p. 96.

tu ortum dicit *r*). De canium et simiarum coitu *s*) et inde natis hybridis ambiguus adhuc haesito. Nimis diuersa videntur animalia. Duo interim mihi innotuerunt exempla, vbi canes femellae e simiis masculis grauidae factae dicuntur, quibus omnem negare fidem, nefas ducerem. Alterum in terris Schwarzburgicis accidit; hybridi huius iconem, curate depictam, possidet Excell. BÜTTNERVS benigneque mecum communicauit. Canem refert, domestici minoris statura, colore luteo flauescente; oculi, auriculae, collare pilosum a cane vulgari differebant, paternis iisdem partibus simillimos esse, relatum est. Alterum Francofurti ad M. ante triennium fere accidisse, testis oculatus, fide maxime dignissimus, retulit: peperisse catellam ex Simia Diana L. foetum, ferocitate, ingenio, habitu gibbofo, et cauda longiore patri simillimum. Rem indagandam relinquimus iis, quibus fortassis occasio erit curatius obseruandi; notae enim sunt difficultates, quae in huiusmodi experimentis occurrunt. Aegre eiusmodi animalia, in quibus periculum facere animus est, ab aliorum consortio arceri possunt, ita vt simul coeundi appetitus in iis seruetur; porro si quid fortuito pulli peculiare habent, statim illud diuersis parentibus tribui solet &c. Quod mihi suspecta reddidit eiusmodi facta, illud praesertim est, quod plures, vtriusque generis diuersaeque speciei simias, medios inter canes, itidem vtriusque sexus per plures annos continue versantes, cum iis ludentes &c. viderim, nec tamen ex dictis quidquam ipsis acciderit. Falsi e contrariorumque frequentia sunt exempla, vt felis, cum duobus catellis simul nati, cuius fama viciniam nostram ante aliquot annos peragrauerat; rite tandem considerato,

r) BOCHART *Hieroz. I. p. 832.*

s) OSBECK *Ostindisk Resa. p. 99.*

derato, quod felem dicebant, animalculo, prudentiores facile canem paulo deformem agnouerunt, totumque prodigium in risum versum est. Neque aliter interpretor CLAUDERI *t*) felis ab sciuro compressae historiam, ex cuius pullis vnus patri, reliqui matri similes fuisse dicuntur; aliasque huius farinae narrationes.

Ab his omnibus probe separanda sunt infoecunda plane animalium diuersae speciei connubia. Damus quidem, venere flagrantibus brutorum marces femellis suae speciei carentes, interdum in alias, cum quibus versari licet, ita fortassis aestuare, vt cum ipsis coire periclitentur: quod tamen in paucis saltem, iisdemque valde affinibus rite succedere, in plerisque ausis excidere, putamus. Ex eiusmodi autem incongruo impetu, foetus concipi nasciue posse, graua certe credere vetant argumenta. Referas huc in multis genitalium inaequales proportionēs *u*): quae quidem partes in eiusdem speciei utroque sexu ad coitum prouide et studiose aptatae sunt, in remotioribus generibus totam rem aut impossibilem, aut difficillimam, certe ad concipiendum ineptam, reddunt. Porro non video, ad quas leges eiusmodi diuersorum parentum proles in utero euolui possit, cum in quauis animantium specie, matri gestationis et graviditatis, foetui autem euolutionis et progressui incrementi certa et fixe definita sint tempora. Quaedam huiusmodi praeter naturam contingentium connubiorum recitare exempla operae pretium erit. Prae omnibus maxime paradoxon videtur cuniculi cum gallinae connubium a REAUMVRIO *w*) adeo celebratum; bipso tamen populari suo BVEFONIO *x*), HALLERO *y*) aliis-

t) *Eph. N. C. Dec. II. ann. IX. p. 371.*

u) V. HALLER *Physiol. VIII. p. 9.*

w) *Art de faire éclore les poulets T. II. p. 340. sqq.*

x) *Hist. nat. VI. p. 303. sq.*

y) *l. c. et ap. BONNET corps organ. II. p. 214.*

aliisque in dubium vocatum: cum BUFFONIO nec id quidem succederet, ut ex lepore saltem et cuniculo, adeo affinibus animantibus, pullos excitare potuisset; etsi hos inter se coivisse suspicetur. Recte ideo credit Cl. Vir, si unquam compresserit cuniculus REAUMURII gallinam, ex nimia salacitate id factum fuisse, et deficiente gallina alia fortassis re eodem fine usurum fuisse. Mirandae interim rei alia adhuc extant testimonia. Ita venerandus praeceptor BÜTTNERVS ipse saepius olim cuniculos, gallinas comprimentes vidit, quae autem irrita post haec ova (hypoemia appellabant veteres) posuerunt. Cuniculum solitarie inter gallinarum chortes versantem, saepe quidem cum his ludentem et petulantem vidi; nunquam autem ultro quidquam tentasse eum, aut vere coivisse cum iis, observare potui. Simile quid de cane domestico IO. MATTH. GESNERI V. Cl. audio, quem itidem gallinas ita subegisse, referunt. Non adeo miror, cum canes lasciuientes inanimatis nonnunquam rebus, ad genitalia fricanda, uti, notum sit. Gallum calecuticum anatem compressisse, et vice versa anatem masculam, gallinam, pullosque inde mirandae formae prodisse, dictum est 2). Coire inter se saepius observatum. Est adhuc in urbe anas mascula, quae similem in gallinas exercet venerem, sterilem quamvis. Plura eiusmodi prodigiosi aequae ac infaecundi coitus omittimus exempla, cum de *Iumaris* adhuc paucis agere animus sit, famosis illis diversi plane ordinis, taurini scilicet et equini, hybridis.

Nescio unde habuerit Cl. BUFFON a), COLVAMELLAM iam Iumarorum mentionem facere, citari-
que

2) *physic. Belustig. p. 392. SPALLANZANI in memorie sopra i muli. p. 18.*

a) *T. XIV. p. 248.*

que eum a CONR. GESNERO. Nec illum eos tetigisse, nec hunc eum super ipsis citare, eruere potui. Ipsum contra GESNERVM primum de Iumaris loquutum fuisse *b)* puto. Nam LIVI *c)* equuleum e bove ad Sinuessam natum, huc non refero, cum rem tanquam inauditam inter prodigia referat. Tigurinus autem polyhistor “peculiare quoddam mulorum *genus* „in Gallia circa Gratianopolin haberi, audiuisse aliquando; quod ex asina et tauro natum, vernacula „lingua *Iumar* appelletur. In Helvetiae alpibus, supra Curiam ad pagum Spelugam ex equa et tauro natum equum ex viris fide dignis accepisse” *d)*.

GESNERO coetaneus fuit HIERONYMVS CARDANVS, qui etiam de Iumaris, et quod dentes habeant superiores *e)*, sintque valde robusti et audaces *f)*, dixit.

Post eum I. BAPT. PORTA, se ipsum Ferrariae vidisse eiusmodi animal, forma muli, capite vitulino, cornuum loco duobus tuberculis, colore nigro, oculis taurinis, retulit *g)*. Repetita haec sunt postea *h)* ad IOANNEM LEGER vsque, qui prolixè magis *i)* de iis praecepit, iconemque simul addidit. “Nasci dicit „Iuma-

b) Hist. quadrup. vivip. p. 19. 106. et 799.

c) Dec. III. L. 3.

d) cf. IAC. RVEFF de conceptu &c. p. 48. a. in monstrorum historia.

e) Contradic. Medic. L. II. Tr. VI. contrad. 18. p. 444.

f) ibid. p. 448.

g) Mag. nat. L. I. c. 9. addit audiuisse, eos in aliquibus Galliae partibus vulgares esse: etsi per Galliam transiens non viderit.

h) P. ZACHIAS quaest. med. legal. T. I. p. 533. ex equa et tauro.

i) Histoire generale des Eglises evangeliques de Vallees de Piemont ou Vandoises. a Leyde 1669. fol. p. 7. repet. in Almanach de Gotha 1767. p. 63.

„Iumaros vel ex connubio tauri et equae, vel ex illo
 „tauri et asinae: illos proceriores esse statura et *Baf*
 „appellari; hos minores *Bif* dici; illis maxillam supe-
 „riorem luculenter breuiorem esse inferiori: porcello-
 „rum in modum; dentes superiores ad pollicis s. digi-
 „torum duorum distantiam magis retrorsum po-
 „sitos esse, quam inferiores. His, *Bif*, inferiorem ma-
 „xillam breuiorem esse superiori, ut in leporibus esse
 „soleret, dentesque superiores praestare inferioribus.
 „Neutrum ideo genus villaticis passionibus uti posse,
 „nisi tam longa sint gramina, ut lingua illa decer-
 „pere possint. Capite caudaque boui simillima esse
 „haec hybrida, cornuum vestigia exiguis tuberculis
 „significari. Quoad cetera, asino aut equo simillima
 „esse. Mirum iis esse robur, certe si corpus exile spe-
 „ctes; minores esse inulis vulgaribus; parum come-
 „dere eos, cursu veloces esse: se ipsum vna die 18 mil-
 „liarium iter in montosis cum tali Iumaro fecisse, idque
 „multo commodius, quam cum caballo fieri soleret”.

Ex hac relatione pleraque bona fide receperunt
 nuperiores *k*) et praeter Pedemontium &c. alibi etiam
 extare Iumaros dixerunt. apud Tunetanos et Algiren-
 ses *SHAW l*), in capite viridi *MEROLLA m*), Lan-
 guedoci *n*).

Sensim

k) *VENETTE p. 324.* ex equo et vacca. Ex vacca et
 asino natis ungulam fissam tribuebant. *BOURGNET*
lettres philosophiques IV. p. 160. sqq. e tauro et asina.
Manuel Lexique. Paris. 1755. Encycloped. Paris. T IX.
p. 57. *B. S. ALBINUS in praelectionib. physiolog.* nu-
 perrime adhuc auctor libri *Cours d'hist. nat. ou tableau*
de la nature T. I. Par. 1770. 12.

l) *Travels p. 239. ed. Oxf. 1738. f. dici Kumrah.*

m) *Voyage to Congo in Churchill's Collect. T. I. p. 655.*

n) *Dictionnaire Languedocien - François par M. l'Abbé de*
S. . . . à Nîmes 1756. 8. p. 256.

Sensum curiosiores facti naturae scrutatores, se-
 care cupiebant huiusmodi hybrida. Frustrati spe RE-
 AVMVRIVS o) et B. S. ALBINVS (qui ex Africa af-
 ferri iusserat vnum, quod autem in itinere periit).
 Contigit postea veterinario Cl. BOVRGELAT, esse
 tam felici, vt Iumarum in theatro Lugdunensi cultello
 subiicere posset p). neque tamen adeo certa sunt, quae
 ex conatibus huius viri redundarunt, cum famae ni-
 mium credidisse videatur. “Ventriculum forma qui-
 dem equino similem esse, multo tamen maiorem. In
 totum etiam plus ab equa quam ab tauro inesse Iu-
 maro, tam quoad formam externam, quam quoad
 internam constitutionem, ventriculi praesertim,
 cuius in taurino genere ob ruminationem singularis
 plane structura nota sit. Denuo ideo firmari physi-
 corum obseruationem, qui matri in formando foetu
 plus tribuerent quam patri.” Effecerat adeo labore suo
 V. Cl. vt incertiores essent eruditi quam dudum q).
 Cl. BVFFON post ea binos Iumaros secari fecit: Py-
 renaicum alterum, alterum e Delphinatu. In neutro
 bouis vestigium repertum fuisse refert r).

Haec omnia tamen nondum sufficere videbantur
 naturalis historiae curiosis. Factum ideo est, vt ma-
 ximi nominis Virorum BONNETI sc. et SPALLAN-
 ZANII intercessione, Cardinalis *delle LANZE* peritio-
 ri magis cultello subiici Iumaros s), tabulasque anato-
 micas super ipsis confici iuberet. Luculenter ex his
 conatibus apparuit Iumarum putatium nil esse nisi me-
 rum

o) *Mem. sopra i muli* p. 6.

p) *Avant-Coureur* 1767. no. 50. sq.

q) *Dictionn. des animaux*. T. II. p. 555. pluribus BO-
 MARE dict. T. VI. p. 174. sq.

r) *l. c.*

s) BONNETI ad SPALLANZ. ep. in *Mem. sopra i muli*
 p. II. sq. *Encyclop. par DE FELICE* T. XXV. p. 242.

rum hinum *t*) (*Bardeau*). Laryngem, glottidem, ventriculum simplicem, bilis vias, omnia equino generi similia esse, a bouino differre.

Ita demum demonstratum est quod pridem suspicatus erat summus HALLERVS *u*). Ipse nuper adhuc Casselis binos hinnos quos Iumaros esse rumor ferebat, cominus vidi. Erant staturae asini maioris, a cuius forma etiam parum abhorrebant, colore nigro, dentibus vtriusque maxillae equinis *w*); ruminationis ne vestigium quidem &c.

Sed e diuerticulo in viam reuertamur. Quae hucusque dicta sunt partem ad demonstrationem difficultatum quae in historiis hybridorum, diuersae nimis speciei occurrunt, partem ad aliqualem evolutionis probationem pertinent, nobisque in posterum vsui erunt, ubi et in solis varietatibus elucebit plurimum formae a matre, pauxillum a patre animalibus impertiri.

Paucissimis adhuc de humanis illis partibus hybridis absolvere licet, quos e brutis aut nasci aut generari tam copiose docuit credula antiquitas *x*), quibus autem
in

t) ex equo et asina. VARRO de R.R. II. 8. I. COLVMELLA VI. 37. 5. PLIN. VIII. c. XLIV. 5. HESYCH. Γίγνος, ὃ ὁ πατήρ ἵππος, ἡ τε μήτηρ οἶνος. minor mulo, laborum patientissimus, cauda asinina &c. contrario plane sensu hinni mulique notiones sumit Perill. a LINNE' gener. ambig. amoen. acad. VI. p. 12. sq.

u) l. c. p. 9. mihi haec nimia videntur, neque vlla penis taurini ad vaginam equae est proportio.

Quam supra p. 12. tetigi difficultatem, eadem et heic elucet si nouimestrem vaccae grauiditatem cum vndecimestri equae compares.

w) cf. quoque *Bemerk. eines Reisend. durch Deutschland, Frankr. Engl. u. Holl. 2 Th. p. 60 sq.*

x) IAC. RVEFF. PARÆVS. ALDROVANDVS. SCHENK. LICETVS, alii monstror. compilatores. de puella Suecica ab urso compressa, hincque filium heroem enixa SAXO GRAMM.

in totum omnem denegare fidem praeterea physica, maximi momenti moralia argumenta iubent, ita ut summum numen prouidisse iam horrendis eiusmodi connubiis, inaniaque ea reddidisse verosimillimum sit.

Quae in hybridorum disquisitione probe distinguenda esse supra iam monuimus *y)* ad ea et heic attendere necesse est. Homines cum brutis nefando scelere coivisse quidem veterum *z)* et recentiorum *a)* quaedam loca probare videntur. Foecundum autem alicubi extitisse eiusmodi immanem congressum nullum extat cui fidere possis exemplum. Imo quae de Indarum cum simiis maioribus coitu, et inde natis anthropomorphis referuntur *b)* IACOBO iamiam BONTIO *c)* viro ceteroquin

et OLAVS M. (ansam fortassis praebuit fabellae de vrsorum ingrauidas furore, huncque sistendi singulari remedio). E veterum scriptis studiose exempla collegit THOM. REINESIVS popularis meus vir summus *schola* *ICtor. medica* p. 493 sqq. recentiora habet STORCH *Kindkrankh.* I. p. 16.

y) p. 9.

z) PLVTARCHVS hinc inde in *symposio* et *parallelis*. VIRGIL. *Ecl.* III. 8. &c.

a) de 3000 Italis auxiliaribus Duci de Nemours 1562 in Delphinatum missis inque capras insanientibus BAYLE *Dict. Art. Bathyllus* T. I. p. 469. TH. WARTON ad THEOCR. *Idyll.* (Oxon. 1770 4.) I. 88. p. 19. "audiui ex „docto quodam amico, qui per Siciliam insulam iter faciens, „ibidem cum vetera monumenta, tum populi mores accuratius investigauerat, inter confessionis articulos a „siculis caprariis apud montes vitam solitariam degentibus, etiamnum per sacerdotes proprios rite solere exigi, an rem cum hircis suis habuerint."

Manati genitalia femininis adeo similia esse ut Arabes cum ipsis coeant relatum est. cf. EXC. MICHAELIS *Frag. an die nach Arab. reisenden.* p. 115.

b) v. post alios ZVCCHELLI *relat. di Congo* p. 148.

c) *h. n. et med. Ind.* V. c. 32. "nec pueri credunt, nisi „qui nondum aere lauantur."

roquin satis credulo dubia et fabulosa visa sunt. Et si etiam libidinosos siniarum mares, feminis humanis in- aestuare concederes, de procreanda tamen sobole vel ideo ne cogitandum quidem foret, cum iidem peregrin-atores, feminas in amatorum brutis amplexibus misere perire, referant *d*).

Abominandum relinquo argumentum, idque eo libentius, cum scopo nostro appropinquari oporteat, ita tamen, ut priusquam varietatem hominum inter se scrutemur, de ipsa hominis ab reliquis animantibus discrepantia, paucissima verba faciamus. Fecundissimum sane et pulcherrimum argumentum, cui autem diutius immorari angusti libelli limites prohibent, quodque hic loci tribus tantummodo verbis absolvere necesse est, etsi pauca ea, quae super eleganti hacce materie collegimus, alibi publici iuris facere lubentes pollicemur.

Optime in praesenti defungi putamus, si prius de animae dotibus, tum de corporis structura acturi sumus: quae tamen bina momenta ne minimam quidem inter se relationem habere videntur: ita ut ab organica animalium structura, cum humano corpore comparata, ad eorundem animae facultates, nulla plane valeat consequentia; quod cuius elephantem aut equum cum sinia (quam simulacrum hominis, imo quoad faciei corporaturam *Θεσπυ* et membrorum motiones hominem dixit REINESIUS *e*)) comparanti facile patebit.

Argumenta quae, currente praesertim seculo, steriles plerumque lites concitarunt de anima, ratione,

B 2

loque-

d) cf. eleganter super hoc argumento differentem Cl. WIELAND aduers. ROUSSEAU in *Beytr. zur geb. Gesch. des M. V. u. H.* II. p. 50 sqq.

e) *var. lect.* p. 69.

loquela &c. brutorum, non adeo difficilia et confusa videntur, dummodo cum animalium moribus familiarior paulo, corporis humani physiologia non expers, praeiudiciis autem liber satis sis.

Desunt ergo homini soli, quos vocant *instinctus* f. facultates connatae se ipsum ab iniuriis externis defendendi, victum salubrem quaerendi &c.; artificiales (*Kunst - Triebe*) in totum, reliqui eatenus, ut leuia tantum eorum vestigia agnoscas.

Miserum ideo esset genus humanum, nisi indemne seruaretur *rationis* usu, qua plane destitui reliqua animantia, eaque solo sensu interno f. communi, vere materiali (nec ipsi tamen homini denegato) praedita esse, mihi certe, post ea omnia, quae super animam brutorum rationalem legi f), cum animalium vitae genere, actionibus, et quae fere princeps est speculatio, studiosamque mereretur attentionem, cum mortis in brutis et homine, phaenomenis, comparavi, vero simillimum videtur g). Instinctus sibi semper similis manet, nec cultura proficit, nec in tenello animali minor aut debilior est, quam in adulto. Rationem e contrario germini delitescenti comparare licet, quod temporis demum progressu, vitae socialis, aliarumque externarum rerum accessu, euoluitur quasi, efformatur, excolitur. Iuuenus iam vim suam sentit adeo ut arinis nondum natis uti audeat:

Cornua

f) nuperrime *Deutsch. Merkur*. 1775. Sept. Oct.

g) CARDANVS *de subtil.* L. XI. p. 551. T. III. Oper. "Homo non plus est animal, quam animal planta. Si enim animal quamvis nutriatur et viuat, plantae nomen non meretur, nec omnino planta est, quia animam quae sentit, habet, praeter plantam. homo cum praeter animal mentem habeat, definit esse animal &c."

Cornua nata prius vitulo quam frontibus exsunt,
 Illis iratus petit, atque infensus inurget *b*).

Vnde nisi intus monstratum? Homini e contrario nihil huiusmodi contigit. Nudus, inerinis nascitur, nullo munitus instinctu, totus a sociali vita, ab educatione pendens. Haec rationis flammulam sensim suscitatur, quae demum sola eorum omnium defectum feliciter compensat, quibus bruta homini praestare videbantur. Homo, inter feras educatus, humano consortio destitutus, ferus euadit. Nunquam autem vice versa idem feris contingit inter homines degentibus. Neque castores et phocae, socialiter viventes, neque domestica animalia, nobiscum familiariter versantes, ratione praedita euadent.

Directa ex dictis patet vocis et loquelae animalium differentia *i*) qua homini soli *k*) *loquelam* s. rationis vocem, brutis affectuum solum linguam tribuendam esse putamus. Ratione temporis progressu evoluta, mens ideas linguae committere studet. Infantes tenelli caris sibi personis nomina imponunt, quod nulli unquam animali contigit, etsi herum suum, aliosque familiares probe distinguat. Nullam adhuc attentionem

b) LUCRET. V. v. 1033. sq. cf. plurimis REIMARVS *Trieb. der Th.* p. 202 sq.

i) eleganter CL. COVRT de GEBELIN in *plan général du monde primitif.* p. 10. La langue est double: celle des sentimens et celle des idées: la première commune à l'homme avec les animaux, mais beaucoup plus parfaite chez le premier. la seconde absolument privative à l'homme, parce qu'elle ne pouvoit convenir qu' à lui repondant à des operations auxquelles lui seul entre tous les Etres qui vivent sur ce Globe, puisse s'élever.

k) hinc Rabbini nonnullis haud inepte homo dicitur *animal loquens* חַיָּבֶדְבָּר

nem merentur quae prisca peregrinatores de remotiorum quorundam populorum linguis protulerunt, quos voce solum inarticulata et bruta quasi, instructos esse tradiderunt. Certo certius est ferocissimis gentibus, Californiis, capitis bonae spei accolis &c. peculiare loquendi genus et determinatarum vocum copiam esse, et e contrario animalia, siue quoad corporis structuram homini similia, quale celebris *oran-utan* ^{l)} est, siue humanis sensibus proxima, ut Plinii verbis de Elephantem utar, loquela destitui, eaque paucos, et maxime aequiuocos sonos emittere. Loquelam solius rationis opus esse, vel ex eo constat, quod alia animantia, etiam si eadem fere cum homine vocis organa habeant ^{m)}, illa tamen penitus destituantur.

Iam si corpus humanum spectes, facilius certe quemuis hominem a quouis alio animante primo statim intuitu distinguere, quam fixa criteria constituere poteris ⁿ⁾ quibus ille a ceteris differat. Summum Numen eo minus evidentes firmasque corpori humano characteres distinctiuos addidisse videtur, quo magis summum eius opificium nobiliore sui parte, ratione nempe, reliquis omnibus animantibus longissime praestat.

Attamen operae pretium erit pauca ea sigillatim recensere, quae nostro corpori propria esse videntur. Huc prae ceteris situm erectum referrem, quem plane

^{l)} v. TH. BOWREY *Malayo Dictionary* Lond. 1701. 4. OTT. FR. v. d. GRÖBEN *Guineische Reisebeschr.* p. 31.

^{m)} In simiis vuulam, reliquaque humano laryngi simillima ipse reperi. In Pygmaeo suo TYSON p. 51 sqq.

ⁿ⁾ Perill. a LINNE' nullum haecenus characterem eruere potuit, unde homo a simia internoscatur &c. v. praef. ad *Faun. Suecic.*

ne intactum relinquere nupera Cl. P. MOSCATI o) paradoxa prohibent, quamvis rem ad liquidum exploratam soleque meridiano clariorem recoquere et ruminare quasi, piget. Certe Cl. Virum elegantem ceteroquin et in plurimis laude dignissimum libellum tentamenti gratia neque adeo serio confecisse, est quod credam, cum partem argumentis usus sit quae certe a viro anatomes humanae et comparatae gnaro, imo ad utramque non semel prouocante, haud expectasses; partem grauissima et omni exceptione maiora momenta pro homine bipede, iam a magno GALENO p) et immortali BARTH. EVSTACHIO q) studiosissime pertractata, intacta plane reliquerit. Faciles damus Cl. Viro r) minus fortassis ponderis inesse vulgaribus illis pro situ hominis erecto argumentis, a situ foraminis magni occipitalis s), brachiorum ad pedes ratione, manibus, pectore t) et humeri figura desumptis. at enim vero difficiliora restant incessum bipedem mirifice probantia. Taceo cordis apicem eiusque in embryonibus hominis et brutorum directionem, quem quidem Cl. Vir tangit u) ita autem explicat, ut contrariae opinioni arma ipse tradere videatur. Taceo validum illud a capitis cum primis ceruicis vertebri connexionione et motu, desum-

o) *delle corporee differenze essenziali, che passano fra la struttura de' Bruti, e la umana.* Milano. 1770. 8.

p) praesertim in aureis de usu partium libris. v. c. L. III. c. 1 sqq. p. 125 sqq. c. 16. p. 193. L. XIII. c. 11. p. 765. vtor ed. Lugd. 1550. 16.

q) per totum fere *Ossium examen.* inprimis p. 175. ad 182. ed. Venet. 1564. 4.

r) p. 34.

s) DAVBENTON *sur les Différences de la situation du grand trou occipital dans l'homme et dans les animaux in mem. de l'Acad. des Sc. de Paris.* 1764. p. 568 sqq.

t) lege tamen EVSTACH. l. c. p. 175.

u) p. 26.

suntum argumentum, quod eo lubentius hic omitto cum summi EVSTACHII egregius super id extet labor w), quem fere totum transcribere oporteret. Sola pelvis pedumque structura anatomes ceteroquin expertes, quadrupedis ossium compagem vel obiter cum humana comparantes, facillime in nostras trahet partes. Videat quis ilia humani sceleti latissima, in angusta ischia inferius desinentia, peluem breuem, supra valdopere dilatatam, infra ita arctatam vt fetui quidem exitus pateat, vteri autem prolapsui provide prospiciatur &c. comparet ea cum oblonga, recta et quasi cylindrica quadrupedum pelui, cum lata eius coxendice, ischiis diuaticatis &c.; consideret demum glutaeorum, crurisque musculorum nexum et fabricam in homine et brutis &c. et tum dicat qualem eundem illi conuenire verosimile videatur. Periculum faciat in quouis sceleto animalis recenti, aut saltem CORTERIANAM iconem x) vulpis sceleti erecti, posterioribus tantum pedibus ridicule incedentis videat, et contra humanum sceleton brachiis et pedibus innixum sibi fingat, et non potest non fieri quin brutum bipes et hominem quadrupedem pro aeque prodigiosis habeat. Inseparabilis est cum pelvis generaliore consideratione, alia acetabuli et capitis ossis femoris, cervicisque eiusdem demonstratio. Pertinent huc ceruix in homine oblonga quae sensum oblique deorsum ducitur, in brutis imo et in simiis brevis, propemodum transuersa, caputque obliquius cum coxae articulo commissum, tota porro pedis ossium syntaxis, calcaneus homini crassus, iunctura tarfi cum ipsa pedis planta, qui ipse in homine oblongus latiorque existit, plurimaeque id generis alia

w) l. c. p. 234 sqq.

x) *scelet, animal.* Norib. 1575. fol. maj. Tab. II.

alia huc spectant, anatoemes cultoribus ad nauseam tri-
ta et notissima, aniatrologicis autem intellectu diffici-
liora, quare ea longa deducere virga ineptum fore pu-
tamus, eo magis cum fontes iam diximus e quibus
haurire poterint qui facillimae rei plura adhuc argu-
menta desiderant. Directe ex dictis fluit alia hominis
proprietas manus nempe duae quas soli humano gene-
ri tribuo, cum finis e contrario aut quatuor aut nullae
plane competant, quarum hallux remotus a reliquis
pedum digitis iisdem ipsis vsibus inseruit quos manuum
pollices praestant. adeo certa res est vt vel ex eo solum
capite ROBINETI y) *foetus-pongo* certissime pro em-
bryone vere humano habendus sit etiamsi reliquas cor-
poris partium rationes et totam structuram mere hu-
manam negligeres. De manus humanae formatione
admiranda praeter GALENUM z) HAHNIVS a) ex
professo scripsit.

Si haec omnia rite pensito adeo fere adducor vt
etiam notissimum illum oran-vtan naturaliter quadru-
pedem esse censeam. Noui quidem plerosque itine-
rum auctores de ipso verba facientes illum pro bipede
venditare. Quae tamen in contrariam ire sententiam
me iubent, praeter multorum peregrinantium pronita-
tem admiranda paulisper exaggerandi, sequentia sunt:
primo nonnulli qui haec animalia descripserunt, *sae-
pius b)* tantum ea pedibus posterioribus incedere di-
xerunt, quod certe suspicionem excitat, ea quoque
vt

y) *Essais de la nature qui apprend à faire l'homme* tab.
IX. p. 155.

z) l. c.

a) IO. FR. HAHN *de manu hominem a brutis distinguente*.
Lips. 1719. 8.

b) LE GVA T. II. p. 95 — *souvent* — TVLP. L. III.
c. 56 — *multoties* —

vt cetera animalia quadrupeda iuisse: porro, plerique iconibus exhibiti *c*) baculo innituntur, vrsorum fere saltantium more. Vola manus eorum aequae alte sulcata, plicis et scissuris distincta est, ac pedis planta *d*). Calcanea depressa, minus prominula firme incedere prohibent. Si interiora spectes, pelvis elongata, femorum ossa, aliaque quae modo diximus, praeterea autem musculus eleuator claviculae *e*), naturali statu quatuor incedere pedibus hoc animal, maxime probabile faciunt. Simiae longimanae *f*) exemplum eidem opinioni egregie fauet. Soli ergo homini bipedem esse contigit, nisi forte manatum, aves, (pinguinos praeprimis), aut lacertam Sirenem obiicere velles. Et erectum situm homini praeter naturam esse, illorum infeliciū exemplo minime euincitur quos inter feras educatos fuisse hinc inde relatum legimus. Dura necessitas, fortassis etiam imitatio miseros manibus pedibusque simul incedere docuit, cum nemora et fruticosos saltus imo ferarum cubilia et receptus perreptare ipsis necesse fuerit. neque tamen omnibus id contigisse certum est. Hassiacus ille *g*) inter lupos repertus *interdum* saltem quadrupes incedebat: Zwollensis *h*) et Campanica *i*) puellae, Hamelenensis *k*) puer &c. recti ibant.

c) TYSONIS, EDWARDSII, BUFFONII. Ille Oran-vtan quem Ienae 1770 viuum vidimus, nonnisi baculo suffultus pedibus posterioribus insistere, neque facile deambulare poterat.

d) V. LE CAT *Traité du mouvement musculaire* tab. I.

e) TYSON *anat. of a pygmy* fig. 3. 12. pag. 87 opusculor. Lond. 1751 editor.

f) *Homo Lar* LINN.

g) DILICH. *Hessische Chronick*. P. II. p. 187.

h) *Bresl. Samml.* Ian. 1718. Aug. et Oct. 1722.

i) *Hist. d'une fille sauvage &c.* à Par. 1761. 12.

k) *Bresl. Samml.* Decembr. 1725.

ibant. Imo nec argumentum ab infantibus desumptum locum habet, cum cuius tenellos eiusmodi obseruanti notissimum esse debeat, eos vix vnquam quadrupedes repere, sed clunibus magis insidere, manibus inniti *l)*, et pedibus quasi remigare. Minus recte ergo dixerat *PLINIVS m)* primam roboris spem, primumque temporis munus, quadrupedi similem facere hominem. Qui autem erectum situm morborum fomitem faciunt, cum veterinariae medicinae, tum eorum malorum *n)* obliuiscuntur, quae miseros homines feros quadrupedes vexasse legimus.

Sed praeter situm erectum et binas manus alia quoque considerata restant, quae itidem humano generi propria esse videntur. Omnium animantium vnicus homo inermis plane et nudus in hunc orbem positus esse videtur. nec dentes[†], nec cornua, nec ungulae, nec tegmina, nec pellis hirsuta ipsi data sunt. Non est quod animalia obiicias his omnibus similiter destituta; in his enim semper aliquid inuenias quod ipsos fartos quodammodo seruet *o)*. Homo autem omnibus quae modo diximus aut plane, aut certe maximam partem destituitur. Depilis fere est, cum quadrupeda quae dorsum coelo et tempestatibus obuertunt aut pelle hirsuta, aut cute crassiore, aut testis, aut squamis, aut aculeis munita sint. Homini paucae saltem corporis sui regiones pilosae *p)*, at dorsum pene caluum est, quod certe nouum

l) ita quoque Hamelensis puer. Bresl. Samml. I. c.

m) VII. I. T. I. p. 369 ed. HARD.

n) v. c. tumores hypochondriorum &c. hiberni iuuenis ap. TVLP. IV. 10.

o) Polypo vix vllus hostis est, et vulnera ipsi forte illata in noua suae speciei animalia excrescunt.

p) rara pilosorum hominum exempla obiici nequeunt, quae inter monstra referre mallet. Familiam hirsutam

nouum pro homine erecto argumentum praebet. Dentes aequales magis, rotundiores, planiores et vno verbo ita constructi, vt primo intuitu pateat homini maxime ad victum mandendum, quodammodo etiam ad loquelam, minime autem armorum *q*) loco eos datos esse. Ipsi simiarum dentes longe ab humanorum forma recedunt. Canini ipsis longiores, acutiores, a vicinis remotiores; molares autem alte incisi, spinis quasi acutissime prominentibus horridi. Praeter dentes, etiam os angustum hominem mitem et inermem demonstrat, quod labiis ornatum est, quibus ipsis etiam a simiis aliisque sibi similibus bestiis differt.

Disputatum est num brutis eadem animi pathemata *r*) competant quae homini. difficilior quaestio fit si modos quibus hi doloris gaudiique sensum declarant, praepriis fletum risumque respicias. Lacrumari animalia certum est, cum iis organa ad *s*) plorandum data sint, humanis partem simillima: in id autem altius inquirere oportet, num hoc tristis affectus impulsu iis accidat. Relatum est de quibusdam

v. c.

ex Ins. Canariis v. ap. ALDROVAND. *monstr. hist.* p. 16 sqq. etsi fideas fabuloso ceteroquin auctori, non magis tamen mireris necesse est, quam sedigitorum stemmata. cf. ZAHN Specul. physico-math. hist. T. III. p. 70. Ipse memini, opilioni illius anthropophagi ao. 1772. Berkae prope Ienam iudicati, dorsum, cum iam per aliquot hebdomades rotae implicatus tempestatque expositus esset et vestimenta defluerent, totum pilosa hirsutiae obtectum apparuisse.

q) "quum homo sit animal mansuetum et ciuile, cuius robur et vires magis in sapientia quam corporis fortitudine consistit." EVSTACH. *de dentibus* p. m. 85.

r) eleganter super hoc argumento Cl. MOSCATI l. c. p. 38 sqq.

s) BERTIN *sur le Sac nasal ou lacrymal de plusieurs Especes d'animaux. mem. de Par.* 1766. p. 281 sqq.

v. c. de Simia oran-vtan *i*), ignauo *u*), phocis *w*), equo *x*), ceruo *y*), tarda *z*), testudine *a*) &c. Optimi STELLERI narratio certe inter reliquas maximam fidem meretur; ita vt tristem ploratum animalibus communem cum homine esse, probabile sit. De laetitiae effectu risu videlicet magis dubium est. Sunt nonnullis animalibus peculiare tranquillitatem aut gaudium declarandi modi *b*), faciei musculos autem mutari *c*), aut cachinnos edi, praeter hominem vix in alio animanti obseruatum esse puto. Simiarum crocatus, aut ignaui voces non magis huc pertinent, quam canium latratus aut auium soni, gaudii indices.

Puellae peculiare quidquam habent, quod reliquis animantibus omnibus etiam si intacta fuerint, negatum esse videtur, hymen puta, humano generi magis forte morales ob causas *d*), quam vt physicos vsus habeat, concessum. Fluxum *menstruum* femineo inter homines sexui soli quoque tribuerem *e*). Sunt quidem qui alia quoque animantia eius sexus menstrua pati dicant

t) BONTIVS L. V. c. 32. LECAT l. c. p. 35. qui tamen bonus vir in totum huic simiae nimium tribuere videtur, quo magis eam, transitum vix sensibilem ab homine ad cetera animantia facere, studet euincere.

u) ARTEDI in *descr. mus. Sebae* I. p. 53.

w) STELLER v. *sonderb. Meerth.* p. 140.

x) SCHNEIDER de *catarrho* p. 371.

y) officinales. alii pro sordibus, concremento osseo &c. habuerunt.

z) QUIQUERAN *laud. prouinc.* p. 36 sq.

a) LIGON *Barbud.* p. 36.

b) caudae motus in cane; felium singularis susurrus &c.

c) V. IAM. PARSON'S *hum. physiognomy explaiend* p. 73.

d) lege summum HALLERVM *physiol.* L. XXVIII. p. 97.

e) Consentunt PLINIVS VII. 15. p. m. T. I. p. 382. SOLINVS ex Democrito I. p. m. 6.

dicant *f*) et de simiis praesertim plurimis asseruit Cl. BUFFON *). Tota res a *periodici* fluxus notione pendet, quam si probe expendas, simiis vix concederem. Plures nec unius speciei simias feminas, per plures quoque annos in Excell. BÜTTNERI viuario studiose observaui, neque tamen menstrua pati eas dicere ausim. Uteri haemorrhagiis easdem interdum obnoxias esse certum est, quae tamen nullas fixae periodi terminos seruant, sed modo post octiduum, modo post tres pluresue adeo hebdomadas in eadem simia, ceteroquin optime valente, redeunt; in nonnullis autem plane nunquam apparent.

Haec bina ergo, hymen scil. et periodicum sanguinis menstrui fluxum humano generi *g*) propria esse puto. De clitoride autem et nymphis *h*) nullum dubium est quin etiam animalibus data sint. Immo clitoris praegrandis et fere enormis in quibusdam conspicitur. Hymen, pudicitiae custos homini soli ratione praedito conueniebat; clitoris autem brutae voluptatis obscenum organon bestiis quoque concessum est. Pauca sufficiant exempla: In papione mandril (*S. maimon* LINN.) quem praeterita hyeme cultello subieci, semiuncialem, turgidam, laxo praeputio cinctam, et adeo eminentem vidi clitoridem, ut facile pro hermaphrodito imponere potuisset ignaris, eo magis, cum glandis virilis similitudinem augeret plicula, in apice corpusculi conspicua, inperuia tamen. Nymphae detritae videbantur aut cum pudendi labiis callofis, hiantibus, coalitae. Easdem autem distincte simul cum clitoride observaui

in

f) v. ap. HALLER. l. c. p. 137 sq.

*) T. XIV. XV. saepissime.

g) aniles de Americae quibusdam gentibus fabellae, fluxu menstruo carentibus, nostro aevo nulla adhuc refutatione egent.

h) dubitat Perill. a LINNE' S. N. ed. XII. p. 33 sq.

in Lemure Mongoz quem aestate praeterita viuum Goettingae vidimus. Ignauo didactylo Musei Regii rotundior clitoris inter tumida pudendi labia prominet. Plura exempla collegit Magnus HALLERVS *i*).

Haec ergo sunt quaedam momenta, quae humano generi propria et quidem absque curatiore anatome statim dignoscenda videntur. Mitto alia, vt auriculas imminobiles *k*) aut vtriusque palpebrae cilia *l*) quae olim falso soli homini tribuebantur.

Immensus pateret campus idemque amoenissimus si adhuc internam humani corporis structuram eatenus spectare liceret quatenus ab aliorum animantium structura euidentissime recedit. At enim vero limites opelli nostri illinc euagari vetant. Partium ergo eorum qui de his erudiri cupiunt, erit, comparatiuae anatomes auctores praeprimis autem eos adire, qui animalia homini quodammodo similia curatissime secarunt, e quorum numero EVSTACHIOS *m*), COITEROS *n*), RIOLANOS *o*) et TYSONOS *p*) nominasse sufficiat. Legant hos, qui forte oran-vtan aliasue simias homini non adeo dissimiles putant, vt aut pro cospeciebus aut certe humano generi maxime cognatis animalibus, haberi possint. Nobis autem in praesenti ex plurimis pau-

i) l. c. p. 80. adde clitoridem pertusam et in vrinae vesicam ducentem in Lemure Coocang (tardigradus LINN. praestat nomen animalis patrium e Parkinsonio restituere.) ap. Daubenton T. XIII. p. 217. tab. XXXI. fig. 4. annon praeter naturam hoc accidisse verosimile est?

k) ARISTOT. de part. anim. II. 11.

l) V. PERRAVLT *hist. des anim.* P. III. p. 112. ed. Paris. 1732. vidit in Elephanto, struthione, vulture. Ipsi humanis simillimos in plurimis simiis obseruauimus.

m) libris saepius cit.

n) *principal. c. b. part. tab.* Norib. 1575. fol. maj.

o) Io. RIOL. Io. fil. *osteologia simiae.* Par. 1614. 8.

p) citauimus iam immortale opus.

paucissima saltem selegere, breuiterque recensere animus est.

Quum cerebrum nobilissimum corporis animalis viscus, innumeras et cuius facile patentes ob causas, prae reliquis partibus summam profecto attentionem mereatur, maximi nominis viri eius anatome comparatiuae insudarunt *q*) eosque quibus occasio foret ad similes labores incitarunt *r*). Moniti huius memor, cum praeterita hieme non vnus generis simias secare mihi contingeret, in cerebra earum praecipuis inquisiui, vnusque eorum basin speciminis loco exhibeo **TAB. I. Fig. 1.** Est illud eiusdem papionis Mandril cuius iam memini. Ad foramen occipitis magnum resectum, cranioque exemptum, ponderis erat trium vnciar. et vnus drachmae, totum autem reliquum simiae cadauer librar. ciuilium octo cum dimidio. Praecipua in quibus basis eius ab humana structura recedit sequentia *s*) sunt: Lobi cerebri anteriores (*B*) in totum fere coaliti. Cerebellum (*D*) magnum satis pro cerebri ratione, maius quam in pygmaeo. Pons Varolii (*H*) nulla plane fissura a medulla oblongata (*E*) distinctus, sed continuo decursu (*G*) cum ea coniunctus. Corporum pyramidalium et oliuarium ne minimum quidem vestigium (*F*), pari vt in pygmaeo ratione. Ipsa autem oblongata medulla (*E*) multo crassior quam in homine aut pygmaeo. Secundum neruorum par in magnam molem (*2*) coalitum ad ipsum demum in orbitas

q) V. C. SAM. COLLINS'S *comparative anatomy*. V. HALLER cum in *physiol.* T. IV. tum in *op. minor.* T. III.

r) HALLERVS *Physiol.* T. V. p. 529.

s) cf. cum nostra icone cerebrum pygmaei T x s o n i a n i Fig. 13. et HALLERIANAM elegantissimam humani cerebri baseos tabulam *icon. anat.* fasc. VII. tab. I. Vt comparatio facilius fieret eundem fere litterarum ordinem retinui, quibus in hac HALLERI tabula visceris partes notantur.

bitas ingressum iterum diuiditur. ante separationem abscissum est. Rete mirabile nullum. Omitto reliqua minoris momenti, quae quivis anatomicè doctus facile agnoscat, cui certe iconem curatissime delineatam esse, fidem dare possumus.

Cerebro cranium eiusdem papionis subiunximus, (Fig. 2.) in quo praeter orbitas profundiores, zygoma crassius, dentes a se inuicem remotiores, caninosque immanes sane, aliaque minoris momenti, peculiare illud os, cui dentes incisores insident, maximam attentionem meretur. Eo nempe homo caret, cum omnibus simiis plurimisque aliis mammalibus *t*) datum sit. Dubitabam quidem num quoque oran utan eodem instructus esset; cum nec Tysoniana *u*) nec Daubentoniana *w*) cranii eius icones curatae satis essent, ut futurae probe distingui possent *x*); neque Angelus auctor praecise satis de eo loqueretur *y*): soluit autem nodum Exc. FR. GABR. SVLZER, qui CAMPERVM virum summum eiusmodi animalia incidisse, idemque os in iisdem reperisse beniuole mihi scripsit.

Alia

t) deest myrmecophagae didactylae, quam nuper dissecui et cuius sceleton coram habeo.

u) l. c. fig. 5.

w) *Mem. de Par.* 1764. tab. 16. fig. 2.

x) eodem vitio laborat sceleti simiae longimanae tabula BVFF. T. XIV. tab. VI. imo egregius cetera COITERVS in simiae penitae sceleto (quod libro, ultimo loco citato adiecit), idem os notare omisit, quod tamen in quinque diuersi generis simiarum craniis, quae coram sunt, luculentissime apparet.

y) p. 65. "In a Monkey I observed that peculiar Suture
 „ Riolan mentions, but did not find it in the Pygmie:
 „ only in the palate of the Pygmie I observed a Suture,
 „ not from the Dens Caninus, as was in the Monkey,
 „ but from the second of the Dentes Incisores.

Alia ex hac singulari structura differentia fluit, nasi nempe ossium, quae in humano capite duplicia, et rhomboidalis fere figurae existunt; quum in simiis unicum saltem, idemque triangulum conspiciatur, quae tamen ut reliqua in hac icone observanda per se patent et osteologiae gnaris facillime occurrunt, ideoque nulla ulteriori explicatione indigent.

Inter reliquas humani et brutorum corporis differentias nonnullae vulgatiores vel obiter tantum tangendae sunt. Huc v. c. pertinet membrana nictitans, periophthalmium s. palpebra tertia, quam *in homine leue quoddam fabricae animalium imitamentum* dixit HALLERVS 2), etiamsi in ipsis diuersae classis et ordinis animantibus pro vitae eorum genere &c. magnitudine, situ et structura multum variat a).

Musculus porro bulbosus s. suspensorius oculi quadrupedibus fere omnibus b) proprius est, ita ut Ligamentum suspensorium colli, quo hominem tantum et simias destitui dictum est c). Alba haec et tendinea pars vel vulgo nota nostratibus dicitur *Haarwachs*,
Anglis

2) physiol. T. V. p. 328 sqq. quam adeant quorum plura de hac membrana nosse interest. Multus quoque circa eam est Cl. PETR. TABARRANI, *coſe anatomiche in Atti de' fiſio-critici di Siena* T. III. p. 115 sqq. Cl. de PAVW *membrana nictitans eadem est cum membrana pupillari foetus!* — *cette pellicule*, inquit, *que les Anatomistes nomment membrana nictitans, et, qui a de nos jours excité une diſpute immodérée entre Mrs Albinus et Haller &c. Recherch. philoſ. ſur les Americains* T. II. p. 70. not.

a) in nonnullis tenuia saltem eius vestigia reperire potui. v. c. in Lemure Mongoz. exigua est in simiis.

b) Deest simiae oranutan TYSON p. 85. ipsi homini falso et pertinaciter tribuerat ANDR. VESALIUS. Cfr. HALLER l. c. p. 421. DOUGLASS SCHREIBER p. 40.

c) Summus a LINNE' S. N. XII. T. I. p. 48.

Anglis *d)* *Packwax*, *Taxwax*, *Fixfax*, et *Whiteleather*; Bruxellenfibus *e)* *Vast* &c. capiti et collo sustinendo quadrupedibus inseruit *f)*. Etiamfi autem homo cum finiiis eo careat, minime tamen exinde sequitur finias quoque erectas incedere debere, cum in his elegans vertebrarum colli structura, in homine autem vnice incessus bipes huius ligamenti defectum suppleat. Tota res circa harum vertebrarum corpora versatur et optime ex comparatione ipsorum ossium, in humano et finiae sceleto apparet, quare colli vertebrarum *g)* totam syntaxin eiusdem papionis incidi curauimus, (Tab. II. Fig. 1.) cuius cerebri basin et cranium modo vidimus, cum in eo res luculentissima sit ideo quod nunquam fere bipes incedat. Hominis 5tam et 6tam colli vertebrae subiunximus. (Tab. II. Fig. 2.) In his corpora parallela plana et fere disciformia sunt, quum in finia squamatis quasi processibus in priora declin^{ia} descendant, et imbricatim alterum alteri impositum sit. Facili ergo experimento patet in his animalibus vertebrae se inuicem suffulcire et capiti sustinendo inseruire quod in homine quadrupede ob planas corporis vertebrarum superficies nullum locum haberet capitisque humani adeo grandioris moles difficillime sustineri posset sed pondere suo magis magisque collabascere et subsidere deberet.

Pauca e plurimis selegimus in quibus homo a reliquis animantibus luculentissime differt. pleraque eorum

d) ALLEN MVLLEN *anatomical account of the Eleph.* p. 14. RAY *wisdom of God* &c. p. 261 sq. 338. EI. *Synops. quadrupedum* p. 136. DERHAM *physicotheol.* p. 324.

e) VESAL. *de c. h. fabr.* p. 361.

f) La FOSSE *cours d'Hippiatrique* tab. XI. a.

g) Reliqua in quibus finiae vertebrae ab humanis abhorrent ex EYSTACHIO et COITERO transcribere piget.

rum ad vindicandum homini situm erectum probeque eundem a simiis, praesertim oran-utan separandum diximus. Ad hoc praesertim incitarunt nuperorum quorundam Cl. quidem Virorum *b)*, rei autem naturalis et anatomicae male doctorum sententiae qui hanc simiam homini satis cognatam et conspeciem dicere haud erubuerunt.

Hanc opinionem longiori refutatione apud rei peritos egere non puto; pauca tamen adhuc de ipso oran-utan dicere non plane alienum ab argumento nostro videtur. Moribus et vitae generi *i)* eius immorari post BUFFONII aliorumque labores non opus est. Species autem eius paulo curatius definire operae pretium erit. Quamvis enim raro in Europa visum sit hoc memorabile animal et non multae genuinae satis eius extent icones, eae tamen ipsae adeo inter se differunt ut nullo modo pro vnica saltem specie haberi possint. Intactas plane relinquimus aut fictas plane aut minus curate exhibitas delineationes quae apud BONTIVM, NEVHOFFIVM, IÜRGEN ANDERSEN, IO. IAC. SAAR, et

b) v. c. auctor libri *Cours d'hist. nat.* T. I. bonus ille ciuis Geneuensis *sur l'inégalité parmi les hommes* p. m. 157. not. *8. auctor libri of the origin and progress of language T. I. p. 289. the ouran- outangs are proved to be of our Species by Marks of humanity that I think are incontestable &c. it. p. 175. alibique, (auctorem dicunt *Jac. Burnet de Monboddo*. v. *Monthly Rev.* Sept. 1773.). acquirior multo est doctiss. auctor *Historiae Iamaicae* anglico idiomate Lond. 1774. in 4. editae. v. T. II. p. 363.

i) circa nomen eius oran-utan id saltem moneo, minus recte illud interpretari *homo siluester*. Homo Malais dicitur *Manusia*, oran autem cum homini, tum elephantum quem sapere Indae credunt, imponitur. Vertit Exc. BÜTTNERVS cui hanc observationem debeo *persona intelligens*.

et FRANC. LEGVAT occurrunt; fidas saltem propius contemplemur. Erunt hae TVLPPI, TYSONIS, EDWARDSI, SCOTINI *k*), LE CAT, et BVFFONI, quae si inter se conferantur cum forma, tum magnitudine plurimum differre deprehenduntur. ab hac speciei varietatem desumserunt nuperi, ita ut maiorem alterum, alterum minorem oran-vtan reciperent. Huic autem differentiae parum fido. in quibusdam enim quae Europa vidit speciminibus infantiae signa *l*) erant, quae, quum immatura morte opprimerentur omnes, de magnitudine eorum iudicium ferre, vetant. At enim vero totius corporis habitus et partium eius conformatio maiori iure species constituere mihi videtur. Binas ergo ad minimum species recipere licet, quibus ne nomina praeter necessitatem multiplicentur Linnaeana imponere lubet, alterum a Perill. viro hominis speciei immerito tributum, alterum primae simiarum speciei. Sint ergo

1) *Simia Troglodytes* siue *Chimpanfi*, a TVLPPIO et SCOTINO delineata, macrocephala, torosa, parte corporis postica saltem pilosa, antica, si humeros excipias, nuda.

2) *Satyrus* f. *Oranutan* TYSONIS, EDWARDSI, LE CAT, et BVFFONI gracilis magis, capite minore, densa hirsutie tectus, pilorum humeri et vlnae contraria directione. Talis erat masculus ille quem

k) Scotini icon animalis Chimpansee ex regno Angola 1738 m. Aug. Londinum ab Henr. Howero, magistro navis Speaker dictae allati. cura SLOANII seorsim prodit. repet. in Nov. A. E. Lips. m. Sept. 1739. Tab. V. p. 564. LINN. anthropom. *am. acad* Vol. VI. HAVBERI bibl. magica 35 St. &c. le CAT iconem iam citauimus. reliqui fontes noti sunt.

l) quem BVFFON vidit biennis erat. TYSONIANO nondum dentes omnes rite extabant.

quem Ienae viuum me vidisse iam monui. ad Tysonis figuram proxime accedebat, a Sim. Syluano &c. primo statim intuitu diuersissimus. Delineaui quidem tum temporis rarum hoc animal, doleo autem me curatiores partium mensuras &c. neglexisse. Quae partem ipse notauit, partem Excell. I. E. IM. WALCHIVS primus et aeternum venerandus mihi in historia naturali praeceptor, suppleuit, sequentia sunt: statura erat pueri circiter decennis; colore fusco, facie satis humana; digitis manuum pedumque longioribus, halluce remotiore, furis carnosus magis quam in aliis simiis, scroto pendulo, quadrato fere, albicante, pene paruo Tysonianae figurae simili. Bipes quidem stabat et incedebat, baculo tamen ita innitebatur, vt hunc eundi modum arti statim quisque tribueret. Idem valebat de bibendi et edendi modis, in quibus cochleari et cyatho utebatur. sexui sequiori lasciae inhiabat.

Haesitat LINNAEVS num forte sexu distinguantur animalia quae nos in duas species diuisimus, huic autem Summo Viro varietates saltem sunt. Verum quidem est Tulpii et Scotini icones femellas fuisse, reliquas mares; attamen nihilominus praeter sexus diuersitatem speciei etiam varietatem accessisse, autoptarum peregrinantium BONTII v. c. TH. BOWREY, aliorum, de eiusmodi sexus varia forma silentium, suadet.

Nequeo haec animalia dimittere quin prius duo adhuc momenta tangam quorum alterum characterem eorum singularem a plerisque neglectum, alterum patriam eorum respicit. Prioris notitiam debeo amiciss. SVLZERO; qui ex CAMPERI, quem ipsum Satyros secasse iam monuimus, ore mihi retulit: *deesse his animantibus unguem pollicis manuum anteriorum.* Sunt

Sunt quidem pollicis vngues iconibus TYSONIANAE, EDWARDSIANAE, et LE CATIANAE; facillime autem eiusmodi singularis et paradoxos character negligi poterat; neque ipse in Satyro Ienenfi ad pollices attenti. An forte tertia haec species foret? decidere non audeo.

Alterum quod adhuc monendum restat circa patriam utriusque speciei (Chimpanfi et oran-utan) versatur. ab omnibus fere zoologiae auctoribus Zona torrida *antiqui orbis* pro natali eorum solo venditatur; Cl. BANCROFT *m*) autem in *Guianae* quoque densis silvis Oran-utan reperiri ex incolarum ore retulit. Ulteriore disquisitionem meretur Cl. viri relatio, quam solam sequi vel id vetat quod ipse addat, nondum visum esse hoc animal ab *Europaeis* ibi loci degentibus.

Congener demum Troglodytae et Satyro est *Simia Longimana* (Homo Lar LINN. Gibbon BVFF.) si faciem spectes homini simillimum animal; pedum anteriorum longitudine autem ob omnibus fere aliis animantibus abhorrens. Breuiiores quidem pinguntur in simia Bengalensi *Transact. philos. n*) inserta, et pro *S. longimana* habita, quam tamen negligenter nec ab artifice delineatam vel utriusque humeri inaequalis longitudo, aliaque demonstrant.

Ast haec sufficiant super Simiis Troglodyte et Satyro; iam ad ipsum dissertationis nostrae argumentum transgredi opus est, quod circa quaestionem versatur: *Sintne fuerintue omnis acui omnisque gentis homines unius eiusdemque diuersaeue plane speciei.* Quaestio

m) *nat. hist. of Guiana* p. 130 sq.

n) Vol. LIX. P. I. for 1769. p. 71. tab. III. utriusque sexus. Femella repet. in *Gentlem. Magaz.* 1770 Septembr. p. 402. cfr. PENNANT *synops. of quadr.* p. 100.

stio haec nostris temporibus saepe agitata, attamen quantum ego quidem noui parum adhuc ex professo pertractata est. Malitia, negligentia et nouitatis studium posteriori opinioni fauebant. Plures enim humani generis species iis egregie arridebant o) quorum sacri codicis fidem suspectam reddere intererat. Facilius porro erat aethiopes aut Americae imberbes incolas primo statim intuitu pro diuersis speciebus habere p), quam in corporis humani structuram inquirere, anatomicos et itinerum numerosos auctores consulere horumque fidem aut leuitatem studiose perpendere, e naturalis historiae vniuerso ambitu parallela conferre exempla, tumque demum iudicium ferre varietatisque causas scrutari. Ea denique est humani ingenii curiositas et ad noua quaeuis propensio, vt multi facile nouam etsi non satis deliberatam opinionem recipere, quam vetustis et per annorum millia vulgo etiam receptis veritatibus denuo subscribere, malint. Ab his omnibus vitiis liber vt essem, studui, praeiudiciis expers libellum scripsi, nilque magis in votis habui quam vt lectoribus doctis et aequis argumenta mea pro vnica saltem humani generis specie, merisque eius varietatibus prolata, aequae valida et sufficientia videantur ac mihi ipsi.

Quanquam tanta inter remotiores gentes interesse videatur differentia vt facile capitis bonae spei accolas,
Groen-

o) v. c. (SIMON TYSSOT DE PATOT) *voyages et aventures de Faqu. Massé*. T. I. p. 36 sqq. BAZIN (VOLTAIRE) *philosophie de l'histoire* p. 45. IDEM in *Quest. sur l'Encyclop.* T. IV. p. 112. T. VII. p. 98. 179. &c. vberime refut. a PERILL. HALLERO in *Brief. über einige Einwürfe noch lebend. Freygeister wied. die Offenb.* I. Th. p. 102. 184. 196.

p) Habuerunt v. c. GRIFF. HUGHES *nat. hist. of Barbadoes* p. 14. (HENR HOME) *Sketches of the History of Man*, Vol. I. p. 12 sq.

Groenlandos et Circassios pro tot diuersae speciei hominibus habere possis, re tamen rite pensitata, ita omnes inter se confluere quasi et sensim vnā in alteram transire hominum varietatem videbis vt vix ac ne vix quidem limites inter eas constituere poteris. Maxime arbitrariae ideo et numero et definitione euaserunt quas Cl. Viri receperunt generis humani varietates. Perill. a LINNE' *q)* pro quatuor orbis nostri partibus totidem eius habitatorum Classes recepit. OLIV. GOLD-SMITH *r)* earum sex enarrat. Nos quidem numerum Equ. a LINNE' sequuti sumus, aliis tamen limitibus varietates nostras circumscripsimus. Prima et maxima (cum et primigenia sit) nobis est *Europaeorum, Asiae cis Gangetanae* et quicquid *super Amur fl.* septentrionem versus situm est, cum maxime propinqua cum terrae situ *s)* tum incolarum habitu, *America boreali*. Harum terrarum homines statura forma et colore quidem multum adhuc inter se differunt, in totum spectati tamen in plurimis nobiscum conuenire videntur. *Altera* est *Asiae trans Gangetanae et infra Amur fl.* positae *Vulturnoque obuersae*, cum *Insularis* et magna parte *terrarum* quae nuper melius innotuerunt, *australium*. coloris fusci homines, naso sumo, oculorum palpebris conuiuentibus et in cantho externo sursum ductis, pilis parcioribus, rigidis. *Tertiam Africa* constituit. *Quartam*

q) S. N. p. 29.

r) Hist. of the Earth Vol. II. p. 211.

s) cf. praeter globos terraquos Anglicum diu ADAMS quem ex munificentia AVGVSTISS. REGINAE possidet bibl. acad. et Suec. cl. ÅKERMAN cuius copiam beniuole fecit praceptor pientissimus Ill. IO. ANDR. MURRAY, et mappas DANVILLII, STAEBELINI et ENGELII, nuperrimos labores cl. de VAUGONDY *sur les pays de l'Asie et de l'Amerique situés au Nord de la mer du Sud*. Par. 1774. 4.

tam demum *Americae* quicquid *praeter Septentrionalem* plagam quam priori varietati adiunximus, restat.

Facile quidem ex progressu dissertationis apparebit in quavis harum quatuor varietatum plurimas adhuc discrepantias inueniri, et e contrario plures in aliis quoque inter se conuenire, aut a reliquis contrerraneis anormale abhorrere &c. memoriae tamen subsidium erit classes certas constituisse in quas orbis nostri homines diuidi possunt; quod ea quam diximus ratione postquam alias atque alias tentauimus quidem, minus autem congruas reperimus, certe non adeo inepte fecisse speramus. Iam sigillatim ea pertractabimus momenta in quibus homo ab homine, naturali sua corporis conformatione et figura, differre videtur, causasque quantum in nobis est scrutabimur quae eam varietatem producere valent.

Primo generatim de totius corporis constitutione, statura et colore acturi sumus, ad partium singularium peculiarem structuram et proportionem dein descendemus; probe ab his ea separabimus quae soli arti debentur, demumque etiam, inuiti quamuis, nosologiam et practicam medicinam tangeamus, cuius vnum alterumque caput historiae naturali obtrudi cepit nuperis temporibus, quae tamen pathologiae vindicare et restituere conabimur.

Tria illa quae primo absoluere animus est, totius corporis constitutio, statura et color in totum fere climati debentur.

Circa primum horum momentorum breuem esse oportet cum mihi ipsi quidquam super hoc argumento obseruare occasio defuerit, apud auctores autem tenuia saltem et parca vestigia legantur. In calidis regionibus exsiccare et solidiora reddi corpora; in frigidioribus humi-

humidisque eadem molliora, succi pleniora et spongiosa quasi fieri facile patet. Ossa equi barbari vix caua esse, Frisici multo magis tubulosa &c. iam dixit GUIL. CAVENDISH Marchio in NEWCASTLE *t*). Elegantissimis experimentis ultro confirmavit Cl. KERSTING medicus apud Cassellanos veterinarius Vir sollertissimus, qui vt alia taceam, sub iisdem ignis gradibus equi arabis sexennis ossa longe difficiliora in machina Papini solvi quam Frisici eiusdem aetatis, obseruauit *u*). In humanis diuersi adeo soli ossibus generatim spectatis similes intercedere differentias probabile est, etsi obseruationes desint et a paucis vix valeat consequentia. Crassa quidem, compacta, dura &c. hinc inde visuntur aethiopum crania *w*), quae tamen attributa de omnibus calidarum regionum sceletis vsurpare nollem, cum alia quoque occurrant aethiopum capita de quibus nihil eiusmodi dictum sit *x*); et ipsis Europaeorum eiusdem patriae aetatisque craniis magna saepe eatenus insit differentia, quae praeter alia, maxime quoque vitae genere contrahitur *y*). Idem forte valet de futuris, quibus carere *z*) aethiopum crania ARRIANVS, Persica in Plataeenfi strage HERODOTVS dixerunt *a*). Magis firma

t) *Gen. syst. of Horsmansh.*

u) ossa equina tamen facilius concoquuntur mulinis, et his difficiliora asinina.

w) B. S. ALBINI *supellex Rav. n. XXIX. P. PAAW. primit. anat. p. 29.*

x) in ipso leg. *Rav. n. XIII. imo n. XXI. ossa capitis mulieris Malabaricae admodum tenuia, tum ap. Io. BENI. de FISCHER de modo quo ossa se vicin. accomm. part. LB. 1743. tab. III.*

y) I. B. COM. a COVOLO *de metam. duor. off. ped. in quadrup. aliquot. Bonon. 1765. p. 7.*

z) ἀρραφες κεφαλαί ARATO.

a) V. COEL. RHODIGINI *lect. ant. XIII. 28. p. 501 ed. FROBEN.*

ma est circa totum corporis habitum observatio, qua septentrionales populos *b)* torosos et quadratos, australes *c)* graciliores videmus.

Ad staturam humanam transgredior. Vetus est opinio, antiquissimis temporibus maiores multo et proceriores fuisse homines, imo indies degenerare eos, decrescere; minoresque parentibus infantes nasci et quae sunt huius generis alia veterum poetarum *d)* et philosophorum *e)* in sua aeva opprobria. Etsi haec omnino nimia sint, aliquid tamen climati eatenus tribuimus quatenus id ipsum temporis progressu mutatur, solum mitius redditur, quod et ipsos homines minus proceros ferosque deinum producit. Exemplum eiusmodi mutationis ex ipsa nostra Germania iam diximus *f)*. Enormes autem adeo fuisse has corporum differentias veterum et recentiorum temporum, mumiis Aegyptiacis, sceletis *humanis* fossilibus *g)*, sarcophagis millenisque aliis

b) v. c. Lappon. Finm. LEEM. Lulens. HÖGSTRÖM. Calmuck. PALLAS. Groenl. CRANZ. &c.

c) Nov. Zeel. nov. Holl. &c. S. PARKINS. Insulae Mallicolo accolae nuper a Cl. FORSTERO visitatae, brachiis pedibusque gracilibus conspicuae sunt, ut beniuole retulit Exc. G. C. LICHTENBERG ex Anglia redux.

d) HOMERUS saepiss. Tydidem v. c. Hectorem, Ajacem Telamonium (cuius giganteam patellam diu postea ostensam PAUSANIAS describit) &c. multo robustiores grandioresque fuisse refert quam qui suis temporibus nascebantur homines *οἱ τοι νυν βροτοί εἰσι*. imitatus et in hoc a VIRGILIO qui Turnum similiter magnum pingit, vix comparandum cum iis

qualia nunc hominum producit corpora tellus.

e) PLIN. VII. c. 16. SOLIN. V. cf. plurimis super hoc argumento I. S. ELSHOLTII *arthropom.* p. 31 sqq. ed. 1663.

f) p. 8.

g) Est v. c. in Museo Regio cranium humanum fossile completum satis, summae antiquitatis, ossibus parietalibus

aliis refutatur documentis. neque sparsa hinc inde vetustissima et magnitudine *b*) sua conspicua crania magis quidquam probant, quam solida illa et futuris destituta de quibus modo verba fecimus, imo quaedam morbofa *i*) fuisse, in aprico est. Quae autem credula antiquitas olim ostendit Gigantum ossa, diu iam Elephantis aut cetaceis restituta sunt *k*).

Elegantior est caussarum consideratio quae nostris temporibus vnius regiones homines proceros, alterius paruos producant? princeps ex his frigus calorem esse videtur. Illud evolutioni et incremento organicorum corporum obstat, hic utrumque auget promouet. Notissimam et in utroque regno vndique confirmatam rem vel tangere modo, pigeret, nisi et nostris temporibus viri extitissent quibus summa fiducia aliter sentire *l*) libuisset. Experientia docet et plantas et animalia in borealibus terris minores esse quam in australibus; quidni

bus crassis, ceterum nec magnitudine nec forma a vulgari capite recedens.

b) FABRICIUS Hildan. *fürtreffl. nutz und nothw. d. anat.* Bern 1624. p. 209. Cranium March. Dietzmanni Lips. 1307 peremti. GLAFEX Saeckss. *Kernhist.* Caput Henrici austr. in celebri columbario Koenigsfeld. FAESI *Erdh. der Eidgen.* I.

i) Caput fossile Remense. DARGENVILLE *oryct.* t. 17. f. 3. bina capita ossa Leg. Rav. ap. ALBIN. p. 4 sqq.

k) I. WALLIS *antiqu. of Northumberland.* DOM. GAGLIARDI *an. off.* p. m. 103 sqq. Ipse totius Europae sui temporis praeceptor optim. FEL. PLATER seduci se passus est ut ossa Lucernae 1577 effossa, studiose a se cum human. comparata pro giganteis haberet *obs. med.* L. III. WAGNER h. n. Helv. p. 149. quae nuper elephantis vindicata sunt. *Erkl. der Gemäld. auf d. Kapellbr. zu Lucern.* Huc pertinet die Hünenribbe in aede D. Albani Goettingae.

l) V. C. HENR. HOME l. c. p. 12. *It is in vain to ascribe to the climate the low stature of the Esquimaux &c.*

ni in humano genere eadem lex locum haberet? plantas alpinas in duplo maiorem extra alpes communiter excrefcere altitudinem LINNAEVS iam in Flora Lapponica *m*) monuit. Idemque faepiffime in plantis obferuare licet, quarum alia exempla in tepidario feruantur, alia in horto proftant, quarum illae his longe proceriores maioresque euadunt. Luculentiffima fpecimina coram habeo in collectione plantarum Labradoricarum et Groenlandicarum, quas Cl. BRASEN *n*) legerat, quasque munificentiae amiciffimi Io. SAM. LIEBERKÜHN debeo, in quibus vulgatiores, minores fere omnes funt iis quae in Germania leguntur, imo in quibusdam, (v. c. *Rhodiola rofea*) quae vtrique illarum Americae regionum communes funt, quamuis illis adeo vicina patria fit, eadem tamen diuerfitas obferuatur, vt Labradorica exempla maiora adhuc extent Groenlandicis *o*). Animalium eadem eft ratio. Vulpes Groenlandici minores illis quos zonae temperatae ferunt *p*). Equi Suecici, Scotici &c. humiles, parui, imo in frigidiffima Northwales adeo pufilli vt vix canes magnitudine excedant *q*). At quid iuuat euidentiffimae rei exempla longa deducere virga cum fere cuiusuis terrae paucorum graduum tractus eandem luculenter exhibeat differentiam. Ita HENR. ELLIS *r*) ad fretum Hudfonis in australibus eius terrae oris arbores et homines iuftae ftaturae, ad 61° arbufta tantum, hominesque fenfim fenfimque minores, horumque demum ad 67° ne vefligium

m) prolegom. 16. d. cf. ARWID EHRENMALM *Afchle* p. 386.

n) V. CRANZ *Fortf. d. Hift. v. Groenl.* p. 243.

o) Idem obf. perill. von HALLER *hift. ftirp. Helv.* II. p. 317 alibi hinc inde.

p) CRANZ *Hift. v. Gr.* p. 97.

q) TH. BIRCH *hift. of the royal Soc.* III. p. 171.

r) *Voy. to Hudfon's - Bay* p. 256.

um quidem, vidit. Idemque Excell. MURRAY intra paucorum graduum limites, et in sola Gothia adeo obseruari posse beniuole retulit, vt per eas terras iter faciens, etiamsi lapides miliares negligeret tamen diuersas prouincias ex incolarum animantiumque varietate facile dignoscerere possit. In Scania s) homines statura procera et lacertosa, equi et pecora magna &c. in Smalandia sensim minores fiunt, iumentis agilibus quidem aut paruis, quod demum in Ostro Gothia magis magisque in oculos incurrit.

Idem certe et in auersa orbis facie sub iisdem fere versus circulum antarcticum gradibus obseruare licet. Vnicum exemplum ex America maxime australi desumptum et cum iis quae modo ex Europae gentibus diximus, comparatum, sufficiat. Scanorum procerae staturae respondent Patagonum famosorum corpora, quae credula antiquitas et nuperorum quorundam fabulosa relationes enormis figurae fecerunt t), quae autem temporis progressu, saepius a nauigantibus visitata Patagonia, fere vt canis ille Gellertianus minora sensim facta, nostris demum temporibus, satis quidem magnam iustamque staturam retinuerunt, gigantea autem forma feliciter destituta sunt. Si ab his austrum versus descendas, in gelida Terra del Fuego u) minores

s) cf. LINN. *Faun. Suec.* p. 1.

t) cfr. DE BROSSES l. p. 193. II. ab init. &c. DE PAUV I. c. I. p. 281 sqq. *Hist. gen. de l'As. Afr. et Amer.* par M. L. A. R. Vol. XIII. Par. 1775. p. 50 sqq. TH. FALKNER *Descr. of Patag.* Hereford 1774. gr. 4. p. 26. The Patagonians or Puelches, are a large bodied people; but I never heard of that Gigantic Race, which others have mentioned, though I have seen persons of all the different tribes of Southern Indians.

u) SYDNEY PARKINSON p. 7. tab. I. II. None of them seemed above five feet ten inches high &c.

res longe reperies homines Smalandis OstroGothisque aequiparandos, et vel in eo exemplo iterum naturam in dislitis maxime regionibus sibi ipsi tamen vbiuis similem deprehendes. Sed sunt praeter aëra aliae adhuc causae quae in staturam potentias suas exercent. Iam ab initio *w*) vitae genus huc retulimus, et facile esset in praesenti quoque copiosa ex plantarum animaliumque regno proferre exempla, vbi nutrimenti varietatem in procera humiliorive statura agnoscere possis. Ast nimis vel vulgo nota sunt haec, totiesque in vaccis Helueticis, equis Frisicis &c. experta, ut tota hac demonstratione facile supersedere liceat. Mitto quoque minoris momenti causas quae staturam corporum organicorum mutant, a Perill. HALLERO *x*) iam studiosissime pertractatas, et ad ultimam ex tribus illis quae in genere circa hominum varietatem considerata veniunt colorem puta propero.

Tanta videtur aethiopem, album, rubrumque Americanum intercedere diuersitas, ut mirandum fere non sit, si et magni nominis viri eos pro diuersis humani generis speciebus habuerint. Quanquam autem argumentum hoc proxime ad tractationem nostram pertinere videatur, tot tamen tantaque circa sedem et causas huius diuersi coloris iam dicta sunt a V. Cl. ut vel compilationi eorum vix iustum volumen sufficeret, ita ut breues nos in ea re esse et ea saltem quae summorum virorum industria, plane indubitata reddidit, repetere oporteat. Cutis hominum plerorumque animalium tribus complectitur partibus: extima epidermide s. cuticula; media reticulo mucoso, ab inuentore Malpighianum dicto: et interiore demum, quam corium vocant.

Media

w) p. 8.

x) *physiol.* L. XXX. S. I. §. 16 sqq.

Media ex his, quae extimae affinis satis est, adeo ut & pro altera saltem eius lamella habeatur, in aethiopibus spongiosa magis, crassior nigraque plane existit, et cum in his tum in reliquis hominibus diuersi coloris primariam sedem constituit. Corium enim omnibus pariter candidum est, nisi quod hinc inde ab adhaerente reticulo leniter tingatur; epidermis autem in eundem qui reticulo est colorem vergere videtur, ita tamen, ut cum corneae laminae instar pellucida sit *y*), ea et in nigris hominibus, si probe separata fuerit, vix grisea appareat; ideoque parum imo vix quidquam ad coloris hominum diuersitatem conferre possit. Sedes coloris satis certa est, de causis autem eiusdem, in aethiopibus praesertim, a longo retro tempore plurimum et diuersimode disputatum est. Quidam Caini *z*) alii Chami *a*) maledicti eorumque posterorum signum esse nigredinem putarunt, alii alias *b*) protulerunt non maioris plerumque ponderis causas, inter quas tamen bilis praeceteris eminuit quam post IO. DOMIN. SANTORINIVM *c*) praesertim ornare studuit PETR. BARRERE *d*). Quamquam ea plures nata sit aduersarios *e*), non omnis tamen

y) si minus tenuis et pellucida esset epidermis, atram similiter ac reticulum fortasse videri, IO. FANTONI *diff. VII. anat. pr. renov.* Taurini 1741. 8. p. 27.

z) nuperus huius opinionis defensor est E. B. d'E. *Ess. sur cette Qu. quand et comm. l'Amer. a-t-elle été peuplée* T. IV. p. 96 sqq.

a) v. *Mem. de Trevoux* T. LXXIV. p. 1155 sqq.

b) plures collegit B. S. ALBINVS *de sede et causa color. aeth. et cet. hom.* LB. 1737. cum elegantiss. icon. colorat. egregii artificis I. LADMIRAL.

c) *obs. anat.* p. 1 sqq.

d) *Diff. sur la cause phys. de la couleur des negres* Par. 1741. 12. cf. *Dict. encycl.* par FELICE T. XXX. p. 199 sqq.

e) *LE CAT. de la coul. de la peau hum.* p. 72. sqq.

men negligenda videtur. Ictericorum, chloroticorum, mulli piscis *f)* exempla, nigra porro aethiopum bilis *g)* eo minus in dubium vocanda, cum sanguinem nigrescentem, cerebrum, medullam spinalem etc. cinericea viderint nuperi *h)*, phlegma gentium septentrionalium, aliaque huius generis, pondus huic opinioni addere videntur. Principem tamen inter omnes nigredinis causas locum tenebit clima, solis aerisque potentia cum vitae genere. Vetus est ARISTOTELIS, ALEXANDRI, STRABONIS aliorumque *i)* sententia quam exemplis argumentisque seorsum pro'atis firmare conabimur.

Primo ergo a candidissima Germanicae virginis cute per flauas, rubras, et fuscas gentes ad intensissimae nigredinis Aethiopem insensilis fere et nullo modo definiendus transitus *k)* est, quem eodem, vt de statura diximus, modo, in paucorum latitudinis graduum tractu obseruare licet. Hispania trita exempla praebet: notum est Biscayas feminas nitide candidas, Granadenses e contrario fuscas esse, adeo vt et in hac regione B. Virginis aliarumque Sanctarum pictae imagines, eiusmodi coloris facies exhibeant. Qui ad Senegam citra flumen ad Boream habitant, cinerei coloris sunt, et parvi corporis: qui vero ultra, nigri, procera statura ac robusta sunt. siquidem ea parte regio tota viret, altera squalet *l)*. Idemque a doctissimis Gallis ad Cordilleras montes obseruatum est. eos enim qui immediate sub

f) SANTORINI l. c.

g) BARRERE l. c.

h) MECKEL *mem. de Berl.* 1753. 1757. Pediculi aethiopibus nigri HIST. OF JAMAICA Vol. II. p. 352.

i) COEL. RHODIGINVS *lect. ant.* IX. 15. p. 439. ed. Aldi. cf. MACROBIUM *in somn. Scip.* p. 128. ed. H. Steph. αἰθρῶν ex αἰθρῶν et ωψ.

k) v. eiusm. scalam in *mem. de Trev.* l. c. p. 1190 sq.

l) HIER. CARDANVS *de subtilit.* L. XI. T. III oper. p. 555.

sub monte versus occidentem, marique pacifico obuersi viuunt, candidos fere Europaeorum more viderunt; cum e contrario alterius lateris accolae continuis et flagrantibus ventis expositi vt reliqui Americani cuprei coloris sint etc. *m)* Vetus iam est VITRUVI *n)*, PLINIIQUE *o)* obseruatio boreales gentes candidas esse, quam et reliquorum animantium luculenta exempla egregie probant. partem enim cum plantarum flores *) tum animalia regionum borealium albida sunt, quae in australibus alias colores ferunt; partem autem initiorum quoque Zonarum animantia hyeme tantum candida fiunt vereque iterum natiuo suo colore induuntur. Illorum exempla praebent vulpes *p)*, canes *q)*, lepores *r)*, iumenta *s)*, corui *t)*, fringilla coelebs *u)* etc. Ex his nota sunt herminei *w)*, sciuri *x)*, lepores *y)* tetrao lagopus *z)* canis corfac **) rel. Omnes perinde rubri

m) BOVGVER *voyage à Perou. Mem. de l'ac. des Sc. de Par.* 1744. p. 274.

n) Sub Septentrionibus nutriuntur gentes candidis coloribus &c. p. 104. ed. DE LAET.

o) aduersa plaga mundi et glaciali candida cute esse gentes &c. T. I. p. III. ed. HARD.

*) cf. Exc. MURRAY *prodr. stirp. Goett.* p. 18 sq. Campan.

p) CRANZ *Groenl.* p. 97. (decurr. Prunella vulg. etc.

q) ib. p. 100.

r) ib. p. 95.

s) EHRENMALM l. c. p. 342. alba id generis animalia quo magis versus boream progrediatur, eo copiosiora occurrere.

t) IO. NIC. PECHLIN *de habitu et colore aethiopum.* Kilon. 1677. 8. p. 141 sqq.

u) FRISCH *Gesch. der Vög.* Fasc. I.

w) LINN. *Faun. Suec.* p. 7. WAGNER h. n. Helv. p. 180. ipse ex nostris viciniis specimina vidi.

x) LINN. l. c. p. 13. prope Ienam quoque captos noui.

y) ib. p. 10. IETZE monogr. Lüb. 1749. 8.

z) CRANZ l. c. p. 101.

**) LINN. S. N. append.

rubri nascimur *a)* et temporis demum progressu tenellorum aethiopum cutis in nigrum, nostra in album colorem vergit, Americano autem nativus ille manet rubor nisi coeli mutatione et vitae generis accessu sensim illi colores mutantur et quasi degenerant.

Vix observari meretur notissima differentia quae unius eiusdemque regionis incolas intercedit, quorum cutis respectu varii vitae generis maxime quoque colore variat. Operarii aut bajuli solis tempestatisque iniuriis exposita facies, tantum a delicatae feminae genis abhorret, quantum ipse a fusco americano, hicque ab aethiope differt. Non rara adeo occurrunt anatomicis Cadavera infimae sortis hominum, quorum reticulum propius fere ad aethiopum nigredinem quam ad elegantis Europaei candorem accedit. Talem Europaeum aethiope nigriorem secavit diuus CHR. GOTTL. LUDWIG *b)*; sub-fuscum autem reticulum a GÜNZIO *c)* plurimisque aliis *d)* saepissime observatum est; et Ienae me ipsum tale virile cadaver secasse memini cuius tota cutis fusca, in quibusdam partibus, scroto v. c. nigra pene erat: notum enim est alias atque alias c. h. partes prae reliquis nigriores reddi quo v. c. genitalia utriusque sexus, mamillae areola, similesque partes pertinent, facile in fuscum colorem vergentes. In feminae pube HALLERVS reticulum adeo nigrum vidit *e)* ut ab aethiope non plurimum videretur differre; admodum fuscum de pube viri servabat B. S. ALBINVS; et in muliebri mamma adeo vul-

a) Albinus l. c. p. 12. cf. CAMPER *dem. anat. path.* I. p. 1.

b) *ep. ad HALIER. scriptar.* Vol. I. p. 393.

c) ad HIPPOCR. *de humor.* p. 140.

d) FRANC. de RIET *de tact. org.* in coll. HALLER. T. IV. p. 10. v. HALL. *physiol.* T. V. p. 18.

e) l. c. ABR. KAAV BOERH. *perspir. Hipp.* p. 21. in pudendis fuscum ita, ut negares de Europaei cute detractum esse.

vulgata res est, vt mirari satis nequeat, quomodo fufcas Samojedarum papillas inter prodigia referre *f*), imo hanc gentem ideo pro peculiari hominum specie *g*) habere potuerint V. Cl. In aliis quoque animalibus talis reticuli diuerfitas conſpicitur, luculentiffime in papionis mandrill facie cuius ideo partem aeri incidi curauimus (TAB. II. Fig. 3.). Palpebrarum ſuperiorum, naſi radicis et ſuperciliorum regio eſt, in qua fere omnes reticuli varietates conſpicere licet. niger plane naſus eſt, et qua ſupercilia ſedent, pars; quae autem verſus inferiora et exteriora ſenſim fuſca et ad oculorum externum canthum pallida demum fit. Neque tamen naſi nigredinem in omnibus huius ſimiae quae vidi ſpeciminibus aequè intenſam reperi, cum in ſimiis vt in homine aliisque animalibus maxima quoque reticuli coloris varietas intercedat. In binis Simiae cynomolgi ſpeciminibus faciei tinctura non multo minus quam in aethiope et fuſco Europaeo diuerſa erat: quae tamen differentia in toto regno animali, domeſticis praefertim quadrupedibus, maxime autem in vegetabili *h*) adeo vulgaris et notiſſima eſt vt eam vix in medium proferre liceat, ſed ad hominem potius reuerti praeflet. Albos inferioris ordinis homines vitae genere duriore fuſcos reddi vidi-
mus: aequè autem certum eſt australium regionum homines ſi tempeſtatis ſolisque injuriis minus exponantur albidiores fieri. De Guſurattensibus *i*) Malabaribus *k*),
Caſtris

f) *Mem. ſur les Samojedes et les Lappons.* 1762. 8. p. 44.

g) Lord KAIMES l. c.

h) ante ducentos annos flaua Tulipa vnice in Europa innotuerat: quantam autem coloris varietatem ab eo tempore hortorum cultores viderunt! V. HALLER occasione variet. hum. gen. *Bibl. raiſonnée* 1744.

i) IOH. SCHREYER *Oſtind. Reis.* p. 121.

k) *Tranquebar. Miſſ. Ber.* 22 Contin. p. 896 ſq. *Je weiter ſie*

Cafris *l)*, Canadensibus *m)*, Utahittis *n)* rel. copiose retulerunt itinerum auctores. Sed praeter vitae genus senium quoque et coeli mutatio in aethiopibus colorem dealbare valet. Quodsi enim versus septuagesimum aetatis annum vergunt aethiopes, reticulum sensim nigredinem suam amittit ita vt filicernia demum fulua euadant *o)* crinesque barbaque canitie solita induantur: et si aethiopum tenelli infantes frigidioribus inferuntur climatibus multum certe de natiua eorum nigredine sensim abit *p)*, colorque eorum magis magisque in fuscum vergere incipit. Viceversa autem inno longe facilius vt
per

sie nach Norden hinauf wohnen, und je vornehmer Geschlechts sie sind, je mehr fällt auch ihre schwarze Farbe ins braunrothe und ins gelbe, — die vom Bareier Geschlecht sind insgemein sehr schwarz, denn sie lassen sich den ganzen Tag über unter der Arbeit im Schweiß und Staub von der Sonnenhitze braten. Vornehmere Leute gehn nicht so viel in die Sonne, sind also auch nicht so schwarz &c. cf. 30. Contin. p. 660.

l) MÜLLER Linn. N. S. I. p. 95.

m) moratos et qui vestimentis vtantur, tam eleganter coloratos reddi, vt facilius pro Hispanis quam pro Indis agnoscantur. LA HONTAN I. ep. 16.

n) HAWKESWORTH II. p. 187.

o) WILH. IO. MÜLLER *Fetu* p. 279. MICH. HEMMERSAM *Westind. Reis.* p. 38.

p) Colchi HERODOTI tempore adhuc nigri crispoque capillo p. 125. ed. GRONOV. LEO AFRICANVS P. I. S. 3. L. M. A. CALDANII iudicis maxime competentis *instit. physiolog.* Patav. 1773. 8. p. 194. — *sutor de hac gente adhuc Venetiis viuit, cuius nigredo, longo annorum intervallo (puer enim ad has oras appulit) ita sensim imminuta est, vt leni iëtero laborare videatur &c.* Idemque ipse in Mulatta a patre aethiope matre autem candida prope Gotham nata obseruauit, quae primis quidem infantiae temporibus fusca satis erat; temporis autem progressu adeo a natiuo colore degenerauit vt iam ceraceam saltem et flauescensem cutis retinuerit tincturam.

per se patet albi si diu torridis Zonis immorati fuerunt fusci redduntur sensimque nigredine obducuntur. Hispani sub aequatore in nouo orbe degentes, adeo in natiuum huius terrae colorem degenerarunt, vt maxime probabile visum fuerit Viris Cl. *q)* eos, nisi nuptiis cum Europaeis institutis patrium seruare habitum stude-
rent, sed potius illarum Americae gentium vitae genus sequerentur, breui tempore in eundem plane colorem incidere quem in Americae australis natiuis miramur. Anglus per triennium saltem cum Virginis versatus, his colore adeo similis reddebatur, vt SMITHIVS *r)* popularis eius, lingua solum eum agnoscere poterat. Lusitanorum colonia Sec. XV. in Africam delata *s)* vix adhuc ab indigenis dignoscitur. Galli siue Africam siue Americam deueniant, constanter fusco illarum terrarum colore tinguntur *t)*. Plurima huc non refero exempla Europaeorum qui in ipsa sua patria p. n. nigri facti sunt *u)*, aut nigros pepererunt infantes *w)*, nec aethiopum repente aut in quibusdam saltem corporis partibus candide redditorum *x)* etc. cum in his omnibus vitiosi quid et morbidi subesse videatur.

Cum climate tum vitae genere mutari corporis colores vidimus. Luculentissime tamen illud in connubiis diuersae tincturae hominum accidit, vbi et remotissimi

q) MITCHEL *philos. Transact.* n. 474.

r) *hist. Virgin.* p. 116.

s) *Rech. sur les Amer.* I. p. 186.

t) *Memoir. de Trevoux* l. c. p. 1169.

u) plura exempla collegit LE CAT *concl. de la peau* p. 130 sqq.

w) COEL. RHODIG. l. c. p. 776. FROBEN. LE CAT p. 109. e regina Lud. XIV. coniuge nata nigra principissa. *Mem. de Trevoux* l. c. p. 1168. ABR. KAAV BOERH. *impet. fac.* p. 354.

x) LE CAT p. 100. celebrata FRANK Londini. *philos. Tr.* Vol. LI. P. I. p. 176 sq.

tissimi et plane contrarii colores adeo degenerant ut albi sensim in aethiopes et v. v. transire et mutari quasi possint. Peculiaribus nominibus distincti sunt eiusmodi hybridi (si hac voce uti fas est) partus; in quibus autem adeo variant itinerum auctores ut operae pretium esse duxi quotquot horum synonymorum colligere potui, ea in descendens affinitatis gradus redigere et synoptice quasi exhibere.

1) qui ex albo et nigra aut v. v. nascitur, dicitur *Mulatta* y), *Mollaka* z) *Melatta*, Italis *Bertinus*, *criolus* et *criolanus* *) apud Malabaros *Mestiço* a). Ex Americano autem et Europaea natus *Mamelucka* b) et *Metif* c).

2) Quem Europaeus cum *Mulatta* generat, vocatur *Terceron* d), *Castiço* e). Europaeae autem ex *Metifo* filius *Quarteron* f). *Mulattae* inter se coeuntes *Casquos* g); cum nigris autem *Griffos* h) generant.

3) Ter-

y) *Hist. of Jamaica* II. p. 260.

z) HEMMERSAM l. c. p. 36.

*) THOMAS HYDE ad ABR. PERIZOL *cosmograph.* p. 99. ed. Oxon. 1691. 4.

a) CHRIST. LANGHANS *Ostind. Reise* p. 216. *Tranquebar. miss. Ber. Cont.* 33. p. 919. *Mestiço Lusitan.* ie. mixti generis.

b) *Hist. de l'ac. des Sc. de Par.* 1724. p. 18.

c) LABAT *Voy. aux Isles de l'Amer.* II. p. 132. *Recherch. sur les Amer.* I. p. 199. *Metifi* neogeniti a vere nigris genitalium colore distinguuntur, quae in aethiopum foetibus nigrescere iam, vulgata res est. PHIL. FERMIN *sur l'oeconomie animale* P. I. p. 180. IDEM ex nigro et Indica natos *Kahougle*, horumque denuum cum albis genitos *Mulattas* vocat p. 179.

d) *Hist. of Jam.* l. c.

e) LANGHANS. *Tranqu. Ber.* l. c. *Castiço*, de boa casta, bonae stirpis.

f) DE PAVW l. c.

g) *Comment. Paris.* l. c.

3) Terceron cum Europaeo mixta *Quaterones i)*, *Postigos k)* producit. Quarteron americanus autem (qui cum Tercerone nigro eiusdem gradus est) cum Europaea *Octavones l)*.

4) Quateronis ex alba natus *Quinteron m)*; Europaeae autem ex Octauone Americano filius, Hispanis *Puchuela n)* dicitur.

In adnepotes ergo nigredinis vestigia propagantur, ita tamen ut et in nonnullis foetuum germina praeter regulam aliquando plus materni coloris retineant, quale ap. Cl. FERMIN *o)* exemplum extat, ubi aethiopissa gemellos peperit, ex quibus masculus mulatta, femella autem ut ipsa mater, intense nigra erat. Certe et ex huiusmodi casibus illud euidenter probatur, quod huc usque dictis demonstrare conati sumus, colorem, quamcumque etiam causam habeat, situe bilis, situe solis aerisque et climatis potentia, aduentitium saltem et facile mutabilem esse, neque unquam eum speciei diuersitatem constituere posse. Plurimum huic opinioni accedit ponderis notissimis illorum hominum exemplis, quorum reticulum ex diuersis coloribus variegatum et maculosum conspicitur. Antillicum huiusmodi puerum cura-

b) ib. p. 17. Nigros plane esse qui ex Mestizo et malabarica femina nascuntur *Relat. Tranqueb. l. c. Sambo de Mulatta* dicuntur in *Hist. of Jam. l. c. p. 261.* horumque cum nigris genitos, nigros demum esse asseritur.

i) *Hist. of Jam. l. c. p. 260.*

k) LANGH. et *rel. Tranqu. l. c.* Postigo idem est ac ascititius v. c. Cabello postigo, coma ascititia, falsa.

l) DE PAVW *l. c. p. 200.*

m) *Hist. of Jam. l. c.* Plane albos esse Postigorum ex albis natos *Tranqu. Ber. l. c.* Quinteronae ex albo genitum demum album facit auct. *Hist. Jamaicae.*

n) DE PAVW *l. c.*

o) *l. c. p. 178.*

curatius descripsit Cl. LA MOTHE *p*); Grifoleti similem uxorem, elegantem ceteroquin, Cayennae natam, vidit LABAT *q*): plura exempla collegit Cl. I. CHR. D. SCHREBER *r*): imo mihi ipsi simile cutis variegatae exemplum observare nuper accidit occasio. Doctus est amicus Medicus cuius reticulum in puniceum vergens colorem hinc inde maculis candidissimis diuersaeque magnitudinis, aequalibus cetera et nitidissimae cuti similis, insigniter distinctum est. Ita in manus dextrae tergo quinque extabant eiusmodi albae maculae quarum quaevis pollicem facile diametro aequabat, numerosis minoribus interspersis. Rarius quidem hoc phaenomenon in hominibus accidit, vulgatissimum autem est in animalium, quadrupedum praesertim reticulo. Arietum v. c. fauces plerumque adeo variegatae sunt, ut nigrae aethiopis candidaeque Europaei cutis maximam similitudinem in illis videre possis. Plures hoc fine ouium greges in pastionibus suis inspexi, simulque mihi observasse videor, faucium plures paucioresue nigras maculas, maiori minoriue lanae ipsorum animalium nigredini, respondere.

Sed mitto colorem, et absolutis jam generalibus totius humani corporis varietatibus ad partium singularem membrorumque diuersitatem progredior; initium facturus a capite eiusque conformatione.

Quemadmodum in vniuersum maxima embryonis et adulti sceleta intercedit differentia, ita praesertim cranii ossa in vtrisque adeo differunt, ut vix pro iisdem corporis partibus agnoscere possis. Quae enim in adul-

to

p) *Hamb. Mag.* XIX. p. 400 sqq.

q) *Voy. en Esp. et en Ital.* I. p. 176 sq.

r) *Saengethiere* p. 15. de cute morboſa variegata ab his quae diximus exemplis probe ſeparanda, infra dicendi locus erit.

to solidissimam thecam, et durissimum mollioris aequae ac nobilissimi visceris receptaculum constituunt, ossa; ea in embryone tenues saltem, aut latas squamas referunt, quae, ut COITERI s) verbis utar, mollibus tantum, latis, laxis, flaccidisque vinculis, futuris atque commissuris colligantur. Infantile ergo cranium vduum et molle lutum est, in tam varias antequam perfecte solidescat, formas fingi aptum, ut, si innumeras simul externas et aduentitias causas fictrices spectes, diuersas quoque in adultis craniorum formas mirari plane nequeas. Cum autem a longo inde tempore nonnullis gentibus singulares capitum figurae tributae sint, et in quibusdam eorum, certe artis ope peculiaria fingantur crania, e re nostra erit, ea curatius paulo contemplari et quatenus ea humani generis varietates constituere possint propius videre. Quanquam enim eas humani corporis differentias, quae soli arti debentur, infra pertransennam tantum recensere animus sit, eam tamen illius argumenti particulam quae crania attinet in praesenti absolvere satius esse duximus, cum affines nimis res commode complecti et simul pertractari possint. CLAUDIUS iam GALENVS t) praeter maxime naturalem et symmetricam u), alias quoque descripsit caluarias, in quibusdam sui partibus luculenter a vulgari structura recedentes, quas ANDR. VESALIUS w) et BARTH. EVSTA-

s) *de foet. hum. et inf. oss.* p. 59.

t) *de usu part.* L. IX. p. m. 544. et *de oss.* v. I. PH. INGRASSIAE in h. l. Comm. Panormi. 1603. fol. p. 68. fig. 1-4.

u) huius dimensiones et definitiones v. ap. ALBR. DÜRER v. *menschl. proport.* Fol. P et Q ed. 1528. ELSHOLZ l. c. p. 55 sq. PETR. LAVREMBERG *passiompse* p. 62 sq. ed. 1634.

w) *de c. h. fabr.* p. 21. ed. 1555.

STACHIVS x) iconibus exhibere conati sunt. Adeo autem arbitrariae imo monstrosae apparent hae craniorum formae, ut parum aut omnino nihil nobis in praesenti prodesse possint, et ad morbidas potius ossium constitutiones quam ad naturales capitum varietates pertinere videantur. Nos ipsam naturam sequamur capitique in variis gentibus varias figuras secundum quatuor, quas constituimus generis humani varietates, recensebimus. Ut ab ipsa Germania ordiamur, VESALIVS y) huius incolas compresso plerumque occipitio et lato capite spectari, dixit; causamque addidit, quod pueri in cunis dorso semper incumbant, ac manibus fere, citra fasciarum usum cunarum lateribus utrinque alligentur. Idem in Styriae ac Carinthiae coemiteriis mire differentes vidit caluarias, quae multiplices in figura, naturae lusus proponebant *). Hamburgenses, sui temporis, feminas, macrocephalas LAVREMBERGIVS z) facit, quae ipsae, ligationibus et superstitiosa cura, a teneris, capita in longum assuefaciant. Belgis oblongiora a) caeteris propemodum tribuuntur crania, quod matres suos puerulos fasciis inuolutos, in latere et temporibus potissimum dormire sinant b); quibus tamen Cl. de FISCHER c) Bataui capitis descriptio parum

x) tab. XLVI f. 10. 15. 17. minus monstrosae Vesalianis et Ingrassiae iconibus. pessimae omnium in MATTH. MERIANI *viv. ic. part. c. h.* ad C. BAVHINI *tb. anat.* L. III. t. I.

y) l. c. p. 23. et in PVT. apol. exam. (GABR. CVNEVS) p. 838. operum. Mediam Germanorum caluariae figuram facit inter oblongam Belgarum et rotundam Turcarum Cl. INSFELDT *de lus. nat.* LB. 1772. p. 20.

*) *observ. Fallop. exam.* p. 768 ed. B. S. ALBINI.

z) l. c. p. 63.

a) INSFELDT l. c.

b) VESALIVS l. c.

c) l. c. p. 24 sq. tab. II.

parum respondet, qui in eo ossa caluariae a lateribus circum circa minus depresso, et in latera aequabili fere facto arcu tendentia, laudat. Anglorum, Hispanorum et Gallorum capita absque vlla peculiaris structurae nota recenset B. S. ALBINVS *d*), eiusmodi varietatum ceteroquin acutus obseruator. Alpium quae Stiriam spectant, accolarum caluarias singularis figurae esse VESALIO retulerat CHRISTOPH. PFLVG. Genuensium et magis adhuc Graecorum et Turcarum capita, globi fere imaginem exprimere, idque obstetricum, nonnunquam magna matrum sollicitudine, opem ferentium cura, idem VESALIUS auctor est *e*).

De Scytharum craniis memoratu dignissimus apud HIPPOCRATEM *f*) extat locus, quo artem vetustissimis temporibus in fingendis eorum capitibus adhibitam, demum in ipsam naturam adeo quasi degenerasse, docet, vt suo aeuo vinculis et manu pressionibus in hunc finem non amplius opus fuerit, cum sponte sua in longitudinem adoleuerint caluariae. Quae certe res et in aliis humani generis varietatibus, forma praesertim et colore, eorumque variis causis, climate &c. respici debet. quae temporis successu hereditariae et firmiores fieri potuerunt etiamsi aduentitiis causis primam originem debuerunt. Borealis terrae nostrae gentibus planiores plerum-

d) ind. leg. Rav. p. 2 sq.

e) l. c. Ego vero non video quomodo Cl. WINKELMANN *Gesch. der Kunst des Alterth.* T. I. p. 24. hoc VESALII loco ad climatis et coeli felicioris potentiam demonstrandam vti potuerit, cum Bruxellensis anatomicus id arti vnice tribuat. Praeterea autem illa Turcarum crania quae in Museo Regio seruantur multo iniquius ouata et minus elegantis formae sunt, quam vulgaria popularium nostrorum capita; eoque minus illarum speciem ornare debuisset Vir suae artis peritissimus.

f) de aer. aqu. et loc. 35.

plerumque tribuuntur facies *g*). Plerosque Lappones Lulenses facie superne lata, infra continuo attenuata, malis collapsis, desinente in mentum longum acuminato *h*) obtusum a plerisque Suecorum distingui, solus, quod noui, EBERH. ROSEN *i*) scripsit; qui et omnes fere mulieres magis adtenuatam faciem habere, addit. Vt et ex Asia quoque primae nostrae varietatis Specimen demus, Calmucci exemplo sint. Horum vnus caluariam curatissime delineatam exhibuit, eamque horridam et ad quadratam prope speciem accedentem, imo multis modis barbariam ipsam testantem, dixit I. B. DE FISCHER *k*). At enim vero vel vnico hocce exemplo euincitur quam iniuste ab vno alteroue vnus gentis cranio ad totius populi conformationem concludatur. Eosdem enim Calmuckos Cl. PALLAS *l*) vt symmetricae et elegantis imo rotundae faciei homines describit, adeo vt et eorum puellis in cultiore Europa amatores promittat. Neque dictae caluariae respondent binae curatissime depictae illius Calmucki, pueri vndecim annorum, qui cum Darinstadensi comitatu nuper ex Russia venerat, imagines, quas Carolsruha missas accepi, et bonae formae, frontis et superciliorum aliorum adolescentem referunt, cuius facies vel in eo cum PALLASII descriptione conuenit et a dicto cranio abhorret, quod os cum oculis ab inuicem remotioribus triangulum fere aequilaterum constituat, quod et ipsum rotundius caput, non quadratum, reddit. Ex Asia

g) GOLDSMITH l. c. p. 214.

h) maxillae angustae quoque capiti osseo feminae Malabaricae. *Leg. Rav.* p. 3.

i) *de medic. Lapon. Lulens.* Lond. Gothor. 1751. recus. in HALL. *coll. disp. pract.* IV.

k) l. c. p. 24 sq. tab. I. quadratum Calm. caput quoque dicitur INSFELT l. c.

l) *Reis.* I. p. 307. 311.

Asia orientali simulque maxime boreali per archipelagum Anadirskium in Americam septentrionalem transgredimur e cuius gentibus vna ipsum nomen a capitis singulari forma retulit *m*). Aut grauitur fallor aut est huiusmodi cranium quod Cl. WINSLOW *n*) descripsit, aerique insculptum exhibuit, quodque protracto nimis occipitio, fronte planiuscula, orbitalum figura aliisque id genus a vulgari structura aberrationibus caninae calvariae aliqualem similitudinem prae se ferre videtur. Nimis incognita adhuc est illarum terrarum populorumque historia, quam ut causa eius singularis conformationis addi potuisset: quaecunque autem fuerit, arti ea aut vitae generi eo magis tribuenda esse videtur cum et in Europaeorum capitibus similis structura hinc inde obseruetur. Ipse cranium, vetustum satis, praeterita aetate e sepulcreto urbis erutum, coram habeo, quod in his quae dixi *o*), plurimisque reliquis sui partibus Americano illi ut ouum ouo simile est.

Groenlandos demum et terrae Labrador incolas quod attinet, illi a Cl. CRANZIO *p*) hi ab HENR. ELLIS *q*) macrocephali

m) *Têtes-plates* s. *plats côtes de chiens*. DE VAUGONDY l. c. p. 27. lat. 65°. long. 275°. ENGEL *tab. Am. boreal.*

n) *mem. de l'ac. des Sc. de Par.* 1722. p. 323 sq. *tab. 16.* repertum dicitur in Inf. Hond-Eyland lat. 78°. long. 310°. et quod excurr.

o) a nasi ossium apice ad extremam ossis occipitis gibbam partem sex poll. Par. decimal. et quod excurrit, ab apophysibus autem condyloideis foraminis magni ad summum verticem quatuor tantum diametro explet, imo foramen magnum magis adhuc versus anteriora locatum, occiputque adeo longius est et verticis ossa acutiore angulo versus cranii basin retrorsum descendunt quam in WINSLOWII exemplo; ideoque in eo simile satis est cranium sceleti COWPERIANI ad calc. *myot. reform.* fig. XVIII.

p) *Hist. v. Groenl.* p. 179.

q) *Voy. to Hudsons-Bay* p. 132.

cephali et planae faciei dicti sunt. Vereor autem ne hae veracissimorum Virorum relationes a multis male intelligantur qui has gentes male exinde formatas monstrosaeque quasi figurae putare *r*) videntur. At enim vero de Groenlandis ipse CRANZIVS addit plures inter eos reperiri oblongae faciei qui difficilius ab Europaeis dignoscerentur **)*; circa Esquimaux autem aliter sentire iubent accuratissimae trium Labradoricorum figurae, quas, ad exempla a Fratr. Hernhuticis ibi degentibus missa, a magno artifice IOH. SWERTNER summo studio viuis coloribus depictas nuper accepi. Mas est; duaeque feminae pro illius gentis more ocreis amplissimis et ad coxas fere pertingentibus indutae quarum altera infantem in dextra sua caliga gestat *s*); omnes autem symmetricam satis et proportionalem formam prae se ferunt. Mari facies planior, genae rotundae, nasusque parum prominens neutiquam tamen sinus, corpus quadratum, caputque maius est, ita vt sextam totius suae longitudinis partem expleat; feminae autem proceriores vltra septem capita longitudine sua aequant *t*), et si colorem in fuscum vergentem *u*) demas, elegantis ceteroquin figurae sunt.

Sed in Asiam reuertamur, alteramque nostrarum varietatum trans Gangetanam cum Insularis &c. videamus, quae statim ad Gangetem Aracanos, frontem neogenitorum plumbea lamina complanantes *w*), exhibet.

r) HENR. HOME l. c. BUFFON T. III. p. 485 sq.

**)* quod satis confirmant Groenlandorum ad viuum factae effigies ap. ADAM. OLEARIVM *Gottorf. Kunstk.* tab. III. F. 1-3.

s) CRANZ *Fortsetz.* p. 310. ELLIS p. 136.

t) medium tenent inter ALB. DÜRERI tab. AI et BI.

u) qui vitae generi debetur. CR. *Fortf.* l. c. collato cum *Hist.* p. 178.

w) BUFF. l. c. p. 395.

hibet. Ab his ad borealem huius varietatis terminum Amur (Sahalien vla) fl. adscendentibus, Chineses occurrunt, inter omnes ni fallor huius orbis incolae, minime omnium corporis sui naturali conformatione, contenti, numerosis artibus id contorquentes, prementes, adeoque in pluribus sui partibus a plerisque ceteris hominibus abhorrentes. Qualia fere eorum capita, facies planae, oculi angusti, versus canthos externos protracti, nasus parui, et quae sunt huius generis reliqua ex copiosis ipsorum Chinesium picturis, signisque murrhinis et e smeetite sculptis adeo nota sunt ut vix observari egeant. Perfecte tales erant illi Chineses quos Exc. BÜTTNERVS Londini vidit, et botanices studiosissimus WHANG AT TONG (i. e. flauus ex oriente) quocum Exc. LICHTENBERG nuper ibidem loci versatus est. Attamen haec caput fingendi artificia magis ad molles faciei partes, quam ad ossium compagem pertinere videntur, cum Cl. DAVBENTON x) plura Chinesium, Tattarorumque recenset crania, eaque nullo modo a vulgaribus Europaeorum caluariis differre dicat. Reliquae huius varietatis gentes in totum spectatae iis respondent characteribus quos supra de ipsis proposuimus. Nouo Hollandi tamen ita ad tertiam varietatem transitum faciunt, ut a Novozeelandis per Utahittenses ad quartam demum sensim progredi deprehendimus. Quorum jam mentionem feci Ins. Mallicolo y) incolae maxime capitis singulari forma a vicinis abhorrent qua proxime ad Simiarum figuram eos accedere nuperi peregrini-

x) *Descr. du Cab. du Roi.* Vol. XIV. n. MCCCXXXIX sqq.

y) sita est cum *Tanna* et *noua Caledonia* Ins. 15°. lat. austr. totidemque fere grad. ab orientali *Nouae Hollandiae* litore distat.

regrinatores retulerunt z). Reliquorum maris pacifici populorum crania singulare quid prae se ferre non video, quare ad tertiam generis humani varietatem Africae sc. gentes progredimur, circa quas autem breuem esse licet, cum nullius fere momenti sint quae circa harum caluarias notare licuit. Quae studiosius contemplatus sum Muniarum crania, rotundioris et sphaericae fere, ast elegantis et symmetricae formae erant. Aethiopis ex regione australi Africae caput studiose descripsit quem supra iam citauimus IO. BENI. de FISCHER^a). A regione superiori elatius, subito attenuatum, ab anteriori

z) Gratum fore lectoribus speramus si breuem horum hominum descriptionem apponimus, quam ex Cl. FORSTERI jun. relatione depromptam, Exc. LICHTENBERG nobiscum communicauit. *Praeter omnem nostram expectationem, inquit, incolas in totum ab omnibus ceteris gentibus, quas adhuc in oceano australi videramus, differentes reperiiebamus. Statura parua sunt, raro 5 ped. cum 4. pollicibus excedente. Artus eorum graciles sunt maleque formati, colore ex nigro fusco, quem cum in facie, tum in magna reliqui corporis parte, nigro pigmento magis adhuc intensum reddunt. Caput eorum singularis structurae est, cum a nasi radice retro magis depressum sit quam in aliis hominibus, tantamque cum simiarum capite similitudinem prae se ferat, ut vno ore omnes admirationem nostram super ea testaremur. Nasus vero labiaque eorum non magis deformes quam in ceteris oceani australis gentibus, existunt. Capillitium nigrum, crispum et lanuginosum, barbam autem densam et bene crinitam, minus tamen lanuginosam habent. Fune tam arcte cingunt ventrem, ut hic fere in duas partes diuisus appareat. Nullo cetera tegmine quod videremus utebantur, unica excepta machina (virilis membri operculo) quae tamen ut illud tegeret quod pleraeque gentes occultare student, tantum aberat, ut magis adhuc illud conspicuum redderet.*

(a) l. c. tab. III. p. 24 et 26. anne idem est leg. Rav. n. XIII. *Triangularem capitis figuram appetunt Aethiopes, INSFELDT l. c.*

teriori ad medium ossis frontis et supra oculos acuminatum et sub illis longe exprorectum, a posteriori alte globosum, itaque toto suo ambitu triangularem fere formam referre, dixit. Neque tamen haec satis firma esse cum aethiopes quos videre et curatius contemplari mihi contigit, tum aethiopis cranium apud PETR. PAAW, cuius iam meminimus, demonstrant: hoc enim, si occiput maius et orbitas angustiores excipias, parum cum FISCHERI descriptione et accuratissima ceteroquin tabula similitudinis retinebit. Quarta adhuc restat gen. hum. varietas Americae reliquae, praeter eam quam supra iam vidimus eius partem. De totius huius orbis nostri quadrae incolis idem dictum est *b)* quod supra de Chinesibus monuimus, maximum illis esse studium corporis sui naturalem formam in aliam diffingendi et artis ope singulariter formandi. Id praesertim de capite valet quod miris modis eos comprimere, copiosa extant peregrinantium testimonia; quanquam accurata eiusmodi craniorum examina desint, nec satis constet in quibus praesertim calvariae partibus plurimum mutetur. Prouinciae portus veteris incolarum capita quadrata et occipitio carentia dixit HIERON. CARDANVS *c)*. Caraibae caput osseum, exhibuit Clarissim. HVNAVLD *d)*, quod tamen aut negligenter aeri incisum, aut adeo deforme est, vt inter monstrosas fabricas referre malle, quam vt totius gentis eam esse ossium conformationem credere possim. Ossa nasi enormia, foraminula nervis et arteriis exitum praebentia

b) *Recherch. philos. sur les Amer.* I. p. 146.

c) *de rer. variet.* L. VIII. c. XLIII. p. 162. T. III. oper. Cap. Maragnon Brasil.

d) *Mem. de l'ac. des Sc. de Paris* 1740. p. 373. tab. 16. fig. 1.

tia eiusdem cum margine meatus auditorii externi magnitudinis, Zygoma angulosum et lobatum, maxilla superior ad dentium alveolos alte incisa et undulata, et quae sunt huius generis alia, obiter tantum hanc iconem confectam esse, suspicionem excitant. Ex America demum septentrionali Canadensium unius gentis globosa *e*) alterius plana *f*) capita descripsit CHARLEVOIX.

Haec de craniorum figura sufficiant. Ex dictis satis superque satis patere confido, omnem fere capitis formae in diuersis populis differentiam, vnice fere vitae generi et artitribuendam esse: quanquam Hippocraticum, quod diximus, effatum, de arte temporis progressu in alteram quasi naturam degenerante, cum in hac tum in reliquis omnibus generis humani varietatibus quodammodo certe valere posse, lubens concedo.

Vastus aequae ac amoenissimus pateret campus, physiognomiae et peculiarium totius faciei in diuersis gentibus lineamentorum, quae in multis certe firmae satis, et climatis, vitae generis &c. adeo fidei indices sunt, ut et quandoque sub alieno coelo imo post plures generationes agnosci adhuc possint. At enim vero illinc exspatiari praeter alia praesertim fidarum satis et curatissime delineatarum imaginum defectus prohibent. Vehementer quidem in id incubui, ut mihi remotiorum praesertim et minus adhuc cognitarum gentium ad vitam factas picturas compararem; pauca tamen ea sunt quae adhuc nancisci licuit, et ex itinerum auctoribus non multi sunt quorum iconibus, quod nempe ipsas populorum imagines spectat, fidere possis. Quodsi enim fratrum DE BRY vasta opera, CORNELII LE BRUN itinerum priores editiones, et SYDNEII PARKINSON diarium

e) *Hist. de la nouv. France*. III. p. 187. 324. Algonquins. Têtes de Boule.

f) *ib.* p. 323. Têtes plates. utrumque artis opus.

rium excipias, praeter hinc inde in variis libris sparsas icones genuinas, vix alibi plurium nationum fideles picturas reperies. Pauca interim proferre exempla sufficiat, quorum notissimum omnium et fallere nescium praebet Israelitarum gens, vel solis oculis, orientem inspirantibus, ubiuis facillime agnoscenda. Vallones, etiamsi per plurimos annos inter Suecos versati fuerint constanter tamen faciei lineamenta, sibi propria, servant, quibus primo intuitu ab indigenis distingui possunt *g*). Heluetorum serenus et ingenuus vultus, hilaris Sabaudorum puerorum, virilis et ferius Turcarum *h*), simplex et incallidus gentium maxime borealium *i*), facile, etiam a parum physiognomice doctis, dignosci poterit. Difficilior paulo res est in quibusdam Europae australis et maxime occidentalis populis, quos quaecunque causa fuerit in iuuentute hilares et sanguineos, virili autem accedente aetate morosiores et ad melancholicum temperamentum procliuiiores esse, obseruarunt Viri Summi *k*). In ceteris nostris varietatibus longe adhuc constantiora sunt faciei lineamenta. Vt enim Chineses taceam, quae tota capita sibi adeo deformia reddere diximus ut in his, quid naturae, quid arti

g) V. Cl. CLAS ALSTRÖMER *om den fin-ulliga får-afveln*. Stockh. 1770. 8. p. 76. elegantissimus et observationum optimarum ad vniuersam histor. anim. plenissimus liber.

h) RUSSEL *Aleppo*. NIEBVHR *Reis. &c.*

i) Samojed. LE BRVN *Voy*. Amst. 1718 f. n. 7 et 8 et p. 9. Tattari Sibir. ib. p. 104. Ostiaki p. 112. Groenlandi ap. OLEAR. l. c. Esquimaux in pictura nostra prope accedunt ad Samojed. LE BRVN n. 7 et 8.

k) BOERHAAVE *prael. in propr. inst.* §. 879. *Itali, Lusitani, Hispani ad annum aetatis decimum octauum viuidi et ludibundi sunt: post trigesimum annum tristes omnes, morosi, melancholici et haemorrhoidarii fiunt.*

arti tribuendum fit vix dicere audeam, maris tamen pacifici incolae evidentia satis firmæ physiognomiae exempla præbent. Trucem v. c. et efferatum Nouo-Hollandorum et Nouo-Zeelandorum vultum quiuis ex absolutissimis PARKINSONII *l)* tabulis agnoscat, cum Utahittenses e contrario in totum spectati, mitioris longe indolis esse videantur, quam et pleraque eorum imagines *m)* apud eundem egregium virum testantur *n)*.

Etsi omnes fere Africae populi firmis satis et peculiaribus faciei lineamentis distinguantur, veteres tamen Aegyptii et australioris Africae gentes singulari sua physiognomia et a reliquis afris et a ceteris hominibus multum adhuc differunt. Veterum Aegyptiorum antiquae artis monimenta a Memnonis statua ad figlina sigilla in muniis reperiunda, et ad imagines usque e Sycomoro in sarcophagis exscalpta &c. sibi simillimas et singulares plane imagines exhibent. Facies enim eorum longior, neququam tamen macilenta, nasus procerior, versus alas autem latior, et in acutiorem pirulam (*Σφαίριον* RVF. et IUL. POLL.) desinens, os demum paruum labiisque tumentibus cinctum certissima et fallere nescia Aegyptiaci capitis signa præbent. Aethiopum autem facies adeo notae sunt, ut super his plura monere superuacuum foret. Nasum eorum sumum a quibusdam

l) t. XVII sq. XXIII. sq. XXVIII. &c.

m) t. VIII. &c.

n) Facies eorum a latere spectatae ob distincte prominentem nasum, labia, mentum &c. longissime a Chinesium plano et aequabili vultu abhorrent. In ipsis utriusque gentis hominibus coram id observare licuit Exc. LICHTENBERG qui Chinesem cuius iam meminimus, et Utahittensem O-MAI (quem vulgo, aſt falſo, triſyllabe O-mai-a dicunt) Londini nouit, diuerſiſſimasque eorum facies ſaepe miratus eſt.

dam o) arti tributum, nuperorum plurimi, iique autoptae, naturae vindicarunt p), quibus etiam bini aethiopum fetus in Museo Regio asseruati, R V Y S C H I I q) SEBAEQUE r) iconibus simillimi, egregie respondent. Quanquam enim omnes fere humani embryones fini sint, aethiopici tamen de quibus loquimur adeo repandos nasus et interfinia (vt ISIDORI voce utar) habent, vt vel ex iis solis, etiamsi tumida labra negligenterentur, quisque gentem eam agnoscat.

Paucae adhuc corporis humani varietates praeter eas quae soli arti debentur recensendae restant; in peculiari membrorum partiumque formatione versantes. Pili quidem cum colore tum forma apud plerosque homines magnopere variant, in nonnullis tamen gentibus constantiorem habitum seruant. Et quidem vt in vniuersum candidos colores magis sub septentrionibus, fuscas sub austro gigni, dictum est, ita et capilli nigri torridis, albidi glacialibus plagis familiares esse videmus s). Prae aliis tamen Aethiopum crinis intensa nigredine et singulari crispitudine conspicuus est, quae tamen non minus ac cutis eorum color minime ipsis connata sunt sed temporis progressu, et solis, vt videtur, ardore t) contrahuntur. Fetus enim Aethiopes, quos diximus, leniter fuscis, et rectis capillis teguntur, qui

o) HEMMERSAM p. 37.

p) Iam MÜLLER *Fetu* p. 31.

q) *Thef. anat.* III. t. 2. fronte magis quam in aliis fetibus hirta, qualem et unum Musei Regii specimen praefert.

r) *Thef.* T. I. tab. CXI. f. 2.

s) AVICENNA *canon.* L. I. *Fen* I. v. HALLER *el. physiol.* T. V. p. 36 sq.

t) COEL. RHODIGIN. l. c. p. 440 ed. Ald. *nam arefactus capillus reflectitur atque incuruatur.*

qui vix ab Europaei embryonis lanugine differunt: ita ut cutis pilorumque tincturam simul sensim mutari probabile sit. Senum enim aethiopum cutem pallescere, crinesque simul canescere, iam monuimus; et in aliis quoque hominibus obscenas partes ut fusca magis cute, ita et crispo pilo tegi, nota res est. Dari autem quoque Aethiopes nigro quamvis, recto tamen capillo, in nupero opere docuit D. ANTONIVS DE VLLOA *u*). Ipsam demum Aethiopici pili structuram eandem ac ceterorum hominum, bulbumque perinde candidum esse alii docuerunt, ipseque saepius obseruavi.

Pedes aethiopum non vno modo male formatos esse multi auctores sunt. *Moreti* Virgiliani auctor plura eorum vitia sequentibus recenset *x*):

Cruribus exilis, spatiosa prodiga planta,

Continuis rimis calcanea scissa rigeant.

quibus HIER. MERCVRIALIS respondet, qui pedum scissuras Aethiopiae endemias dicit *y*). Alius memoratu dignus apud PETRONIVM *z*) extat locus, quem de seruis ex Aethiopia agere, similibus iis quos *Negros* appellamus, Ill. HEYNE monuit *a*). Aegyptios aethiopesque blaesis pedibus dixit COEL. RHODIGINVS *b*) &c. quae tamen omnia minime totis gentibus communia esse videntur, cum iam ALBERTVS DÜRER *c*), postquam

u) *Noticias Americanas*. Madrid. 1772. 4. Entretenim. XVII. p. 305 sq.

x) v. 35 sq.

y) *de decorat.* p. 103.

z) c. 102. *age, numquid et labra possumus tumore teterimo implere? numquid et crines calamistro conuertere? numquid et frontes cicatricibus scindere? numquid et crura in orbem pandere? numquid et talos ad terram deducere? numquid barbam peregrina ratione figurare?*

a) ad *Moreti* l. c.

b) l. c. ed. Ald.

c) l. c. Fol. L. iij.

quam haec aethiopum pedum vitia recensuit, plures se vidisse optime ac symmetrice formatos addat; neque mihi ipsi in aethiopibus mihi visis, tale quid observare licuerit.

Mammas aethiopissarum *d)*, aliarumque *e)* australium feminarum, pendulas, vitae genere et lactandi modo contrahi, vix adhuc testibus eget.

Iis humani corporis mutationibus quae vitae genere accidunt, eas quoque accensere licet, quae linguarum differentiae ortum debent, quaeque in ipsis interdum loquelaе organis reperiuntur. Caloris enim frigorisue potentiae eam discrepantiam cum Cl. IOANNE SENEBIER *f)* tribuere facilis vicinarum sibi linguarum comparatio et synopsis prohibet. Num quis enim climati tribuere auderet, quod Ephraimitae *Sibolet* pro *Schibolet* dixerint, chinensis literas *R* et *D*, Hispani *M* finale, aut Groenlandi Kamtschadalorum *Tsch*, *Kr* &c. pronunciare nequeant? Sed prolixiorem super ea re esse, immensi in hoc genere labores Exc. BÜTTNERI vetant qui incredibili studio quicquid ad id argumentum spectat, collegit, propediēque prelo tradet.

Ad ea transeo quae, praeter capitis formationem adhuc in reliquis corporis partibus apud varias gentes artis ope mutari solent; primo de mutilatis dicturus, ubi membra et partes corporis rescinduntur, euelluntur &c. Vetustissimam ex his circumcisionem esse, cum *Sacrae Litterae*, tum HERODOTI *g)* de Colchis, Aegyptiis et Aethiopibus narrationes, et late patens eius
ritus

d) FERMIN *oecon. anim.* p. 117.

e) Hottentottae KOLBE *Vorgeb. d. g. H.* p. 474. Inf. Horn incolae LE MAIRE et SCHOV TEN in DALRYMPLE'S *Collect.* T. II. p. 58.

f) *L'art d'observer.* Gen. 1775. 8. T. II. p. 227 sq.

g) p. 102, 125 sq. ed. GRON.

ritus imperium *b)* testantur. Neque enim ad potior-
rem tantum, sed apud plures orientis populos ad se-
quiores quoque sexum pertinet, cui eadem pudendi
particula quae virilis membri praeputio respondet *i)*,
praescinditur; cuius ceremoniae copiosa ex antiquis
nouisque auctoribus testimonia et historias collegerunt
MART. SCHVRIGIVS *k)* et THEOD. TRONCHIN *l)*. No-
bis in praesenti sufficit, lectoribus exhibere iconem
(TAB. II. Fig. 4.) genitalium puellae circumcisae XVIII
annorum, quam benevolentiae Exc. NIEBUHR debe-
mus, qui et publici eam iuris facere nobis benigne con-
cessit. Erat enim inter quaestiones, celebri societati
Arabiam peregrinanti, propositas, una, circumcisio-
nem utriusque sexus spectans *m)*, cui, ut ceteris fere
omnibus, egregie satisfecit, qui vnicus ab expeditione
superstes rediit V. Cl. *n)* adeo ut et ipsam eam de qua
loquimur iconem reportaret, quam ad viuum fecerat
magnus artifex G. W. BAVRENFELD. Ipsum in ea cli-
toridis corpus, nudum et praeputio suo orbem, e la-
biorum superiore commissura, sub pube abraza pen-
dens, conspicitur, cui urethrae, vaginaeque uteri ori-
ficia subiacent; quae si fortassis non adeo exquisita vi-
deren-

b) Utahittenses. Angolae Negri, HUGHES *Barbad.* p. 14.

i) ita et P. BELLON. *obs.* L. III. c. 28. etsi eam particulam
graecis *Hymenaea*, latinis *Alae* dici, confuse addat. ne-
que tamen ipsis alis (κημνοί, πτερύγματα) parci
THEVENOT. auctor est: *Voy.* L. II. c. 74. Saepe autem
harum partium graecae voces inter se confunduntur; qua-
rum genuinas explicationes v. in HENR. STEPHANI *di-*
ction. med. p. 536 et 599. et IOACH. CAMERARII *comment.*
utriusque linguae p. 359.

k) *muliebr.* p. 116 sq. 142 sq. *parthenol.* p. 379 sq.

l) *diff. de clitoride* p. m. 75 sqq.

m) Exc. MICHAELIS *Frag.* p. 155 sq.

n) *Beschr. v. Arab.* p. 77 sqq.

derentur quibusdam, pictoris festinatio facile excusabit o).

Eunuchi non tam ad argumentum nostrum spectant, quam monorchides, quibus in infantia alter testis excinditur. Praeprimis hic mos apud Hottentotos inualuit, qui octauo plerumque, imo, si KOLBIO p) fides, quandoque decimo octauo demum aetatis anno, monorchides redduntur. Velociores eos currendo fieri putant; fertilitati autem simul noceri peregrinatores monent q). Similem testis iacturam Heluetici rustici non raro patiuntur, cum qua circumforanei antiquo more hernias curare solent r).

Ad mutilata demum pilos refero, a nonnullis gentibus in diuersis corporis partibus eradicari solitos. Ita Buratti barbam saltem submentalem seruant, reliquam euellunt s): Turcae omnes, praeter capillos barbamque, reliqui corporis pilos, variis vnguentis, delent t): Utahittenses crines subaxillares eradicant u): et Americae plerique populi barbam extirpant, quae res in vetus illud commentum w) abiit, americanos sua natura imberbes esse. Sed refutatione vix egit haecce fabella: de Dariensibus expresse dixit LIONEL WAFER x) barbam ipsis fore, nisi eam euellerent; et masculo illi
Esqui-

o) ib. p. 80. *Herr B. hat es nach der Natur aber mit zitternder Hand gezeichnet.*

p) p. 147.

q) IO. SCHREYER p. 34.

r) V. HALLER *adu. BVFF. operum minor.* T. III. p. 183.

s) LE BRVN *Voy.* p. 120. *Memoir. sur les Samojedes &c.* p. 39 sq.

t) LEONH. RAVWOLF *Raifs* p. 31 sq. BVFF. T. III. p. 438 sq.

u) HAWKESWORTH T. II. p. 183.

w) denuo repetitum in *Recherch. sur les Americains* T. I. p. 37. *Quest. sur l'Encycl.* T. VII. p. 98.

x) *Isthm. of Amer.* p. 106.

Esquimaux in pictura nostra barbula in mento ($\pi\alpha\tau\tau\text{-}\pi\alpha\sigma$) remansit, reliqua facie glabrata. *)

Dentium exacutionem artificiosam γ), aliasque tam parui momenti mutilationes, omitto.

Ad deformationes partium praeprimis auriculas pendulas et enormes refero, a longo inde tempore apud varias gentes amatas, adeo ut antiquae de Scythicis in Ponto populis fabulae ansam praeberit, tam magnas ferentibus auriculas, ut tota ipsorum corpora iis contegi queant z). De Malabaribus Commorae a), Beynaris, Moluccarum b) et Mallicolae c) incolis certe comperit habemus, variis eos artibus auriculas praegrandes et vere monstrosas reddere. Mire laciniatas, australis hominis pictura apud CORN. LE BRUN exhibet d).

Virilis membri praeputium studiose prolongare nouo Zelandos, nuperae docuerunt Anglorum de terris australibus relationes. Chinenfium enormes ungues noti sunt **).

Puellas curatura iunceas reddere, politissimarum gentium antiquus mos e) est, quas autem ideo cum Perill. LINNAEO f) inter monstra referre, urbanitas et reuerentia vetat.

Pigmentorum et varii generis fuci usus, ipsas quidem membrorum formas non mutat, adeo constans tamen

*) Gens Esquimaux sic barbata. CHARLEVOIX III. p. 179. Terrae del Fuego incola barbatus. PARKINSON T. I. ex omnibus ergo Americae Zonis.

γ) Aethiop. HEMMERSAM p. 37.

z) PLIN. IV. 13. VII. 2. POMPON. MELA L. III. de Hisp. et Septentr. insulis.

a) SCHREYER p. 117.

b) MAXIMIL. TRANSYLV. ap. ZAHN Spec. T. III. p. 69.

c) arundine ipsas perforant.

d) n. 197.

**) OL. TOREE p. 69.

e) Chaerea ap. TERENTIUM Eun. II. 3. 21.

f) S. N. XII. I. p. 29.

tamen est in quibusdam gentibus, ut eum plane intactum relinquere nefas foret. Alii quidem varia pigmenta cuti saltem illinunt, alii autem eandem acu prius pungunt, tumque demum colores infricant, tenacissime tunc inhaerentes. Vterque ritus apud remotissimas et maxime diuersas gentes inualuit. Pingunt se v. c. Kanagyftae *g*), Californii *h*), Turcae *i*), Insularum St. Crux *k*), et Mallicolo, Nouae Hollandiae *l*), Capit. Viridis *m*) &c. incolae *n*). Acu autem in ipsa cute lineas ducere (*tatowiren*) nouimus Tungusas *o*), Tschuktschos*), Turcas *p*), Esquim. *q*), Novo Zeelandos *r*), Utahittenses *s*), multasque Americae reliquae gentes *t*).

Et haec fere sunt quae super corporis humani eiusque membrorum varietatibus aut climate, aut vitae genere, aut diuersis connubiis, aut demum arte effectis, enarranda habui. Facile quisque videt argumentum nostrum circa totarum gentium varietates versari, neque

g) in Ins. Kad-jak archipelagi Olutorii STAEHLIN l. c. p. 32.

h) BEGERT p. 109.

i) RAVWOLF, RUSSEL, NIEEVHR in utroque opere.

k) intensa nigredine ALVARO MENDANA DE NEYRA's ap. DALRYMPLE Vol. I. p. 78.

l) PARKINSON Tab. XXVII. abdomen et crura zonis candidis distincta.

m) caeruleo v. d. GRÖBEN p. 19 sqq.

n) de Piëtis vet. v. Cl. MARTINI ad BVFF. *allg.* N. G. VI. p. 258 sqq.

o) *La Russie ouverte* &c. Petersb. 1774. fol. Fasc. I. tab. 5. ic. color. LE BRUN p. 118. Io. G. GMELIN *Reis.* I. p. 77.

*) KRASCHENINIKOF *Kamtschatka* P. II. p. 152.

p) NIEEVHR *Reis.* I. tab. LIX. arabissa ex Tehâma.

q) Feminae in tabula nostra, duplici punctorum serie in arcu frontali, simplici sub labio infer. piëtae sunt.

r) PARKINSON Tab. XVI. XXI. XXIII. *s*) ID. Tab. VII.

t) prolixè Io. DE LAET *adu.* HVG. GROT. *de orig. gent. Americ.* Amst. 1643. 8. p. 204 sqq. Canadens. in *Mus-Kirch.* ed. BATTARRAE Rom. 1773. fol. P. I. Tab. I, II. ic. color. In Terra del Fuego PARKINS. Tab. I.

que eas ad rem nostram pertinere quae vni alteriue indiuiduo fortuito acciderunt; ideoque infelices illos infantes hinc illinc inter feras repertos, summo iure hic loci omitti: eo magis cum iam Cl. Virorum industria quicquid de iis exemplis innotuit studiose collegerit et ex professo pertractauerit *u*). Pars eorum potior et nobilissima, ratio sc. inculta manet, dura autem necessitas humanam eorum naturam adeo inuertit, vt haec brutis simillima anthropomorpha, si quos alios, ad LINNAEANOS homines monstrosos referrem.

Morbi quidem, quibus corpus humanum affligi solet, multo minus quam ferus horum infantum status, argumenti nostri esse videntur: et tamen inuiti quauis, pathologiam hic loci tangere, nuperorum quorundam Cl. Virorum lapsu cogimur, qui morbosos de quibus iam nobis sermo erit, non solum pro peculiari generis humani *specie*, habere, sed et eosdem cum simiis confundere, haud dubitarunt. Cutis et oculorum vitium est, cum apud diuersissimarum gentium homines, tum inter varia animalium quadrupedum, auiumque genera, quandoque occurrens. Vt enim supra candorem corporum organicorum frigori debitum, vidimus, ita nunc alia vitiosa magis nec a climate pendens albedo consideranda venit, quae nec ab ipsis plan-

u) antiqua exempla AELIAN. v. h. L. XII. c. 42. ALEX. AB ALEX. *Genial. Dier.* L. II. c. 31. de Cyro dubitat HERODOTVS L. I. de Romulo et Remo LIVIVS L. I. c. 4. hos defendunt PLIN. VIII. 15. XV. 18. et PLVTARCH. *Romul.* c. 11. Gargoridis ex Filiae stupro nepos IVSTIN. L. XLIV. c. 4.

De nuperis v. elegans, quoad historiarum collectionem, HENR. CONR. KOENIG *sched. de hom. inter feras educat. statuat. solitario.* Hanover. 1730. 4. PH. HENR. BOECLER *de statu animar. hom. feror.* Argent. 1756. 4. LINNE' *anthropom.* T. VI. *amoenitat. ac.* p. 65 sq. et S. N. I. c. p. 28. prolixè Cl. MARTINI l. c. p. 263 sqq.

plantis w) abesse videtur, magis tamen, firmisque et singularibus symptomatibus inter animantia observatur, quibus tunc cutis et pili aut pennae plumaeque, praeter naturam cretacei fere aut lactei, oculi vero grisei, rubelliue coloris esse solent. In paucis generibus hic singularis status in alteram quasi naturam abiisse videtur, ita ut semper sibi similes pariant, idemque per omnes generationes color servetur; in plerisque autem sparsa saltem et anomala eiusmodi videntur exempla, quae ab soliti coloris parentibus nata, facile etiam his similes fetus iterum procreant; aut certe inter paucarum familiarum limites tenentur. Ex prioribus notissimi sunt cuniculi albi, quos non inepte sui generis leuc-aethiopes dixit NIC. LE CAT x). Constans his et perpetuus est niueus pilorum, roseus autem seu rubidus oculorum color, qui in reliquis aut griseus aut niger existit. Desideratur enim in istis nigrum pigmentum quod animalium mammalium, avium, amphibiorum, multorum piscium, imo et insectorum oculos interne obvestit, cuiusque sedes in cellulosa tela tunicam chorioidem, vream &c. obducente, quaerenda est. Maximi hanc nigredinem ad recte beneque videndum momenti esse, praeter alia argumenta praesertim debilis eorum animalium visus testatur, qui eo pigmento aut in totum, ut in cuniculo albo est, aut etiam quoad partem tantum destituuntur y). Nam et ea animalia, qui coeruleum aut viride *tapetum* habent, eo difficilius claram et meridianam lucem ferunt, quo maior aut splendidior iis ea pars existit; ut in felle aliisque animantibus qui noctu res suas agunt, observare est.

w) cyani, rosae &c. anomale ex nativo colore in albidum vergentes.

x) *Coul. de la peau* p. 55.

y) Senibus pallefcit Chorioides.

est. Sed his tamen externa chorioidis facies, et interna quicquid praeter tapetum restat, nigredine debita obducitur, cuius autem in iis de quibus loquimur cuniculis, ne vestigium quidem apparet. Numerosissima hinc, si sanguine turgida sunt, vasa, roseo fere aut auroreo colore per pupillam et in iride transparent; qui elegans rubor perit si oculi bulbus ex orbita eximitur sanguisque effluit; manet, si eadem vasa prius sebo miniato repleueris. Pupilla, ut et in aliis de quibus nobis sermo erit animalibus, amplissima, etiam post mortem; iris, si a vasis recesseris, albida, vix flocculenta; quae, si vnquam aliorum animalium irides, ob ipsum alieni pigmenti defectum, nullas ipsi esse fibras circulares, luculenter monstrat: vasa eius elegantissime serpentina; plicae autem processus ciliarium, si injectio rite successerit, ut nil supra &c. Cum hoc oculorum vitium adeo familiare sit huiusmodi cuniculis, ut et earum femellae, a nigris griseisque masculis compressae, albos fetus et rubros oculos ferentes pariant; certe non mirum est eos etiam facilius luci asuescere, diemque ferre discere.

Aliter cum muribus albis comparatum est, qui, etsi quandoque per plures generationes pilorum niueum, rubrumque oculorum colorem, perinde ut cuniculi, seruent, nihilominus tamen maxime lucifugiz) manent. Est hic Goettingae pistoria domus, in qua non raro mures albi capiuntur, quorum plures viuos vidi, qui interdiu, et si lux admoueretur caueae, in gossypium quod ipsis additum erat, statim se recipiebant, in crepusculo autem, et si nubila tempestas esset, vegeti discurrebant.

Sed

z) *physical. Belust.* 14 St. p. 439. sq.

Sed praeter cuniculos muresque alia quoque sunt animalia, in quibus haec pilorum, pennarumue et oculorum varietas, etsi rarius, observatur. Inter equos *a)* quandoque tales cernuntur; qui autem a Danica peculiari stirpe distingui debent; quae etsi albis nascatur pilis, ungulas tamen et oculos nigros, imo ex Cl. KERSTINGII observatione rete Malpighianum quoque fuscum habet.

Canes albos, oculis rubris ipse vidi: cricetum eiusmodi munificentiae Cl. SVLZERI debeo: similem sciurum viuum aluit I. I. WAGNER *b)*.

In avium tribu, albae varietates cum rubris oculis, quandoque inter passeris Canarienses, pavones et gallos; rarissime, certo tamen, inter corvos occurrunt.

Quod demum homines attinet, eodem vitio correptos, eorum historia a nuperis quibusdam adeo deturpari, fabulisque confundi cepit, ut fere condonandum sit aliis qui seduci se passi sunt, novamque exinde generis humani speciem constituere haud erubuerunt. Partium itaque nostrarum erit commenta a vero separare; morbum, non peculiarem humani generis varietatem, nedum speciem esse, demonstrare; eius symptomata seorsim enarrare; eumque et veteribus cognitum, et per totum fere terrarum orbem grassantem ostendere.

Summi LINNAEI lapsus, per tot egregii operis editiones repetitum *c)*, et ab aliis Cl. viris fideliter assumptum recantumque, post BUFFONII *d)* PAVWII-
que

a) EDM. CHAPMANN *de leucaeth.* in fine.

b) *h. n. Helvet.* p. 185.

c) S. N. XII. p. 33.

d) T. XIV.

que e) acres censuras ultro vrgere, reliqua eius immensa vere merita, nostraque erga tantum virum reuerentia, vetant. Tribus saltem verbis indicasse sufficiat; Simiarum attributa illinc cum humanis confusa esse; neque corpus nostro dimidio minus, nec oculos orbiculatos cum membrana nictitante et visu laterali in utrumque latus simul f), nec manuum digitos in erecto attingentes genua, nec cutaneam pubis plicam g), nec demum linguam sibilam et arrogantia illa cogitata, spem futuri dominii &c. ad summum Diuini Numinis opificium pertinere, sed ad fabellas releganda esse.

Morbus est humani corporis, plerumque congenitus, in totum illi similis, quem varia animalia quandoque corripere, diximus: in eo autem diuersus, quod symptomatibus ludat, modoque grauius modo lenius hominem inuadat: in aliis terris rarius, in aliis frequentior et endemius sit: hinc per familias propagetur, illinc vage saltem et sparsim aliquem occupet. Cutem oculosque simul afficit, ideoque cum ad impetiginem, tum ad luscitionem h) referri posse videtur: vtrique enim

e) *Rech. sur les Am.* T. II. p. 69. sq.

f) *DALIN v. am. acad.* T. VI. p. 74.

g) *ib.* p. 73.

h) *Luscitio, vitium oculorum, quod clarius vesperi quam meridie cernit*, FESTVS. Eodem sensu *νυκταλωπιας* vocem sumit HIPPOCR. *prorrh.* II. GALEN. *isag.* PLIN. L. XXVIII. c. II. et THEOD. PRISCIANVS L. I. c. 10. VAR- RONI e contrario lusciosi qui vesperi non vident; vt *νυκταλωπες* AËTIO, PAVLO, ACTVARIO et ORIBASIO: qui interdum cernunt, sed sole occiduo hebetius, noctu vero nihil vident. Plura super his confusis nominibus v. ap. H. STEPHANVM *Dict. med.* p. 418 sq. AN. FOE- SIVM *oecon. Hipp.* p. 263 sq. FR. TAVEMANNVM ad PLAVTI *Mil.* II. 3. 52. et IO. HARDVINVM ad PLINII l. c. p. 471. HIPPOCRATEM sequitur Desiderat. R. AVG.

enim pariter cognatus est, ut ex symptomatum recensione patebit. Quod cutim s. potius cuticulam, quae princeps morbi sedes est, attinet, ea non vno modo in eo afficitur: semper quidem vitiose albescit, pili-que *i)* aut pubes eodem niueo candore inducuntur; diversimode autem simul ipsius epidermidis natura mutatur; neque semper tota, sed et, raro quamvis, sparsis tantum per corporis superficiem locis corripitur. Hoc autem modo aegrotantes ab illis hominibus probe separandos esse, quibus *rete* tantum versicolor est, supra iam monuimus *k)*. In morbidis de quibus loquimur, asperas esse et tactu quoque a reliqua cute distinguendas maculas, apud Indos orientales observavit Cl. RUDOLPH *l)*. Tattaros similiter variegatos reperiri STRAHLENBERG *m)* et Io. BELL *n)* referunt: Malabaros autem, magnis eiusmodi maculis ex albo flauescentibus distinctos, relationes Hallenses describunt *o)*, malumque leprae simile faciunt. Proxime ab hac morbi specie ea abest, qua tota candet corporis cutis, alieni tantum coloris maculis, flavis v. c. *p)* hinc inde adspers-

VOGEL de cogn. et cur. c. h. aff. p. 475 sq. ubi *Nyctalopia veterum* (*Hemeralopia recentiorum*) coecitas diurna; *Hemerolopia veterum* (*Nyctalopia recentiorum*) coecitas periodica audit, quae sub crepusculum incidit.

i) v. ACTVAR. L. II. π. διαγν. παθων. c. 23. αλφοι.

k) p. 58 n. r)

l) SCHREBER *Saugth.* p. 15.

m) in Sibiria. *Nordostl. Eur. u. Asia* p. 121.

n) Zulimmi. v. BELL'S *Travels from Petersb. to diverse parts of Asia.* Glasg. 1763. 4. T. I. p. 89. scorbutico malo tribuit.

o) *Tranqueb. Miss. Ber. Contin.* XXI. p. 741. similes videri equis ex nigro et albo variegatis.

p) wie Sommerflecken.

adsperfis *q*), aut vbi color ex albo rubroque mixtus est *r*): aut facies saltem natiuum ruborem retinuit *s*).

Plurimis autem tota cutis, non vno tamen modo, candet. In multis enim epidermis praeter colorem parum aut omnino nihil natura sua mutatur, ita vt ceteroquin nil morbidum prae se ferre videatur. Tales sunt, quos curatissime descripsit LIONEL WAFER *t*), isthmi Darici multi incolae; qui copiosa, sed tenui et niuea pube vestiti dicuntur. Similis erat ex Ternatae vicina insula, elegans femina quam Bantamici regis concubinam dicit LE BRUN *u*): et quinquennis puer academiae Parisinae ostensus *w*). Alium, nuper Londini visum, cute Europaeo similem dicit Anglus poeta *x*). In multis autem scabra quoque epidermis est. Ita de Tamulico ludi magistro lego, cui cutis desquamata quasi erat, vt in rubrum colorem vergeret *y*). Leporam albam morbum dicunt, Malabarice *Wönkusch-tam* s. *Wenküshtam* *z*). Similis videtur Paraguaensium quorundam crusta leprosa, piscium squamas referens, indolor, nec reliquam sanitatem afficiens *a*). Leprosos quoque facit albos Aethiopes IOB. LVDOL-

FVS

q) *Tranqu. M. B. Contin. CVI. p. 1282 sq.*

r) *ibid. Contin. XLVI. p. 1239. sq.*

s) OLIV. GOLDSMITH'S *hist. of the Earth. T. II. p. 241.*
an talis fuerit Utahittensis ille ap. PARKINSON p. 27. decidere non audeo.

t) p. 107.

u) p. 353.

w) *Hist. de l'ac. des sc. 1744. n. V. p. 12 sq. VOLTAIRE melang. T. III. p. 326. MAUPERTUIS Venus physique p. 147.*

x) OLIV. GOLDSMITH l. c.

y) GOTTL. ANAST FREYLINGHAUSEN *neuere Missions Geschichte* 8 St. p. 1071.

z) *Tranqueb. M. B. Cont. CVI. p. 1283. not.*

a) *Lettres édifiantes. Rec. XXV. p. 122.*

FVS *b)*, et Guineenses ISAACVS VOSSIVS *c)*. Ipse per plures annos Saxonem noui iuuenem, cui tota cutis, non ipsa facie aut volis manuum exceptis, albis et calcareis quasi squamis aspera erat, et per numerosa crustae interstitia et fissuras quasi, rubra apparebat. De-
 fluebant interdum hae squamae, tumque magis rube-
 bant membra; continuo autem nouae succedebant. Pu-
 bes alba erat; capilli autem et supercilia, si recte me-
 mini, mustellina. Hi enim pili, non vt pubes eun-
 dem in hoc morbo colorem seruant, sed diuersimode
 ludunt. Plerisque niuei sunt *d)*, molles et simillimi
 lanae caprinae *e)*. Neque tamen et hic candor con-
 stans est, sed succedente aetate in rubellum mutatur *f)*.
 Capillos rufos et flauos suis Leucaethiopibus VOSSIVS
 tribuit *g)*, flaui erant in familia Malabarica *h)*, aureo-
 li in puella Manilica apud G. IOS. CAMELLI *i)*. Haec
 de altero morbi nostri affectu; quo cum impetigine
 conuenit. alter, vt diximus, oculos afficit, et ad lu-
 scitionem pertinet, cuius tamen quoque symptomata
 mirum quantum variant. Multis palpebrae tumidae *k)*,
 conniuentes, Dariensibus semilunari apertura *l)*. omnes
 inter-

b) Hist. Aethiopica L. I. c. 14. §. 32.

c) de Nili & alior. fl. origine. p. 68.

d) V. d. GRÖBEN l. c. WAFER p. 108. Tranqueb. M. B. Contin. XLVI. CVI. &c.

e) ib. GOLDSMITH l. c. *The hair was white and woolly, and very unlike any thing I had seen before.*

f) Tranqueb. M. B. Contin. CVI. p. 1283 not.

g) l. c.

h) Miss. Ber. Cont. CII. p. 637.

i) philos. Transact. n. 307. p. 2268.

k) LE BRUN l. c.

l) WAFER p. 108. — *their Eye-lids bend and open in an oblong Figure, pointing downward at the corners, and forming an Arch or Figure of a Crescent with the*

interdiu niſtant, vt et bene valentibus quandoque, et fetibus, ex obſervatione Exc. WRISBERGII *m*), plerumque contingit, quodſi nimia luce percelluntur. Id et in iuvene illo videre erat cuius epidermidem modo deſcripſi; maxime id incommodum ipſi accidit quamdiu fuit hyems, vbi niuis candorem ferre non poterat, et glacies ipſi ideo timenda eſſet. Paucis iris continuo mouetur, et pupilla adeo inquietata eſt, vt minuta obiecta, v. c. litteras, nunquam diſtinguere poſſint *n*). Iridis et chorioidis colores varii quidem, omnes tamen pallidiores, vt minus lucis abſorbeatur, et retina eo magis afficiatur.

Multis roſeae ſunt, vt animalibus quae recensuimus. Tales habere nouimus, agricolae gallici *o*) duos filios vnamque filiam. In Leucaethiopis 1744 Lutetiae viſi oculorum deſcriptione variant Viri Cl. MAYERTVIS et VOLTAIRE. huic roſei, illi caeſii dicti ſunt. Uniendi tamen ſi Cl. FONTENELLE *p*) ſequimur, qui certa tantum ſub oculorum poſitione rubram apparuiſſe iridem &c. refert. Ruſſae erant illi, quem vidit OLIV. GOLDSMITH. Sed et caeſii non raro in hoc morbo oculi ſunt. Vt enim hic color in totum debilem notat viſum, poſt AVICENNAM et AVERROËM notante HERMANNO CONRINGIO *q*), ita et praefertim in nyctalo-

Points downwards. From hence and from their ſeeing ſo clear as they do in a Moon-ſhiny Night, we uſ'd to call them Moon-ey'd.

m) de vita fet. hum. diiudic. in Nov. Comm. Soc. R. Sc. Goetting. T. III. p. 179. ſq.

n) Miſſ Ber. Cont. XLVI. p. 1240.

o) in paroecia Champniers, $1\frac{1}{2}$ Leuc. ab vrbe Civraye. 1773 adhuc in viuis erant.

p) l. c. Hiſt. Ac. Par.

q) de hab. Germ.

alopibus nostris saepe occurrit. Caesius erat quem novi iuuenis. Et qui inter Malabaros lepra alba cum luscitione laborant, similem oculorum colorem gerunt *r*): vt et ii qui in R. Loango extare dicuntur *s*). Griseos ipsis oculos tribuit DAPPER. Nescio annon et ipsius HIERONYMI CARDANI familiam hoc nostro morbo laborasse probabile sit. Ipse enim in *vita propria t*): *pater ruber, oculis albis et quibus noctu videret* — et paulo post: *filius meus natu maior oculis illi simillimus* —. et de se ipso alibi *u*): *prima iuuenta nuper experrectus in maximis tenebris omnia lustrabam, ac si dies clara esset. sed breui tamen vis illa mihi subtrahabatur. Nunc etiam aliquid video, sed tamen non discerno.*

Sed haec de externa cutis et oculorum conditione in morbo nostro laborantibus sufficiant. Paucis adhuc de reliqua eorum corporis constitutione praecipendum erit. Primo ergo non omnibus perinde teter aut foedus habitus est. Nam et plures eorum regis Loan-gi satellitium constituere relatum est *w*). Certe alia Bantamici Regis amica erat *x*): et alia Malabarica militi Europaeo nubsit *y*). Illa corpore quadrato et genis rotundis describitur. Et robusti satis videntur vt noctu certe res suas agere possint. Imo et ipsos noctu vicinas regiones hostiliter inuadere dicitur *z*). et Lusitanos

r) Tranq. M. B. Cont. CII. p. 637. et CVI. p. 1283.

s) Voss. l. c. p. 68.

t) p. m. 7 sq.

u) de rer. variet. L. VIII. c. XLIII. p. 161. T. III. oper.

w) VOSSIVS l. c.

x) LE BRVN l. c.

y) Miss. Ber. Cont. CVI. p. 1282.

z) V. D. GRÖBEN l. c. GEORG. AGRICOLA de anim. subterr. rogis ardentibus abigi.

tanos alios ex Guinea Brasiliam versus transtulisse, ut in aurifodinis opera facerent; vitae certe genus ubi nyctalopia prodesse potuisset.

Alii autem debilis et imbecillis corporis esse videntur. De Dariensibus WAFER *a)*. Gallici parochiae Champniers vix sub dio esse possunt. Malabarici certe longiora itinera perferre nequeunt *b)*, neque ventum, aut aestum *c)*. cito defatigantur *d)*. Solis candor lacrumari eos facit *e)*. nebulosa autem tempestate non male vident *f)*.

Animam autem et mentis dotes hoc morbo minime affigi, sed bene valere posse, exempla docent. Quem toties dixi, iuuenis, non vnius generis scientiarum, imo et quas humaniores dicunt, eleganter doctus erat. Malabaricum paedagogum, poemata calentem, citauimus. Et, si licet, magnum artis lumen CARDANVM cogitemus.

Haec ergo morbi phaenomena et symptomata sunt. Eum omnis temporis locique gentes inuadere, et partem ad endema partem autem ad sporadica mala pertinere adhuc demonstrandum restat. Vtroque modo iam priscis cognitus fuit. Sporadicum enim eiusmodi exemplum fabulae Romanensi ansam prae-buit quam *Aethiopicorum* titulo HELIODORVS reliquit. Rex Hydaspes nempe filiam Charicleam, quae eum ex improviso agnoscit, pro sua suscipere dubitat, quod ipse cum vxore sua *aethiopes* sint, illa autem *candida cute*. Verum Sisimithres, Charicleae advocatus, qui ipsam

a) a weak people in comparison of the other.

b) FREYLINGHAUSEN l. c.

c) *Miss. Ber.* Cont. XXVI. p. 151.

d) ib. et FREYLINGH. l. c.

e) WAFER.

f) FREYLINGHAUSEN.

ipsam tenellam adhuc sustulerat, totam rem patri declarat: *alba*, inquit, *et ea fuit quam sustuli: alioqui et annorum tempus conuenit cum praesenti aetate puellae, cum 17 fere annos haec, et expositionis tempus, impleuerit.* Porro et oculorum aspectus mecum facit, *et totam vultus effigiem ac excellentem formam, quae nunc apparet, conuenire cum ea, quam tunc cernebam, agnosco g).* Fortassis etiam, quam ARISTOTELES *b)* habet, mulieris ficulae ex adulterio cum Aethiope nata filia, huc pertinet, non patris aethiopis colore praedita, quae autem filium postmodum peperit, auita nigredine denuo conspicuum.

Sed et endemicum eundem morbum norunt veteres. adeo ut et totis gentibus et terris de eo nomina imponerent. Albaniam enim, ad Caucasios montes et Armeniae confinia *i)*, exinde nomen duxisse probabile est, de qua ISIGONVS NICAENSIS *k)*: *gigni ibidem quosdam glauca oculorum acie, a pueritia statim canos, qui noctu plusquam interdiu cernant l).* Altera huiusmodi natio *Leucaethiopum* nomen tulit, dehinc aliis hoc morbo laborantibus impositum. Mentionem eorum faciunt POMPONIVS MELA *m)*, PLINIVS *n)*, PTOLEMAEVUS *o)*, et AGATHEMER *p)*: intactos
autem

g) L. X. p. 477 sqq. ed. BOVRDELOTII. Par. 1619. 8.

b) *Hist. animal.* L. VII. c. 6.

i) PLIN. L. VI. c. 13. p. 311. HARD.

k) ap. PLIN. L. VIII. c. 2. p. 371.

l) cf. SALMAS. ad SOLIN. c. 15. et GELLII *Noct. Att.* L. IX. c. 4.

m) L. I. c. 4. p. 12 ed. LB. 1743. Ad h. l. IOACH. VADIANVS (de Watt): *sic vocantur quidam aethiopes, qui comparatione aliorum subalbidi esse deprehenduntur, non in totum albi, nec in totum nigri* p. 155 ed. Bas. 1543.

n) L. V. c. 8. p. 252. HARD.

o) L. IV. c. 6. p. 77. ed. MICH. SERVETI Lugd. 1541.

p) *Geogr.* L. I. c. 5.

autem eosdem reliquerunt STRABO, IULIUS HONORIVS *q*), ISTRUS AETHICUS *r*), anonymus Ravennas &c. Sed nec illi quoad regionem conueniunt, quam inhabitare dicunt Leucaethiopes. MELA et PLINIUS eos cum Libycoegyptiis ad Libycum mare ponunt. IO. REINHOLD in tabulis quas MELAE suo addidit, circ. longit. 50° latit. bor. 15° &c. *s*). PTOLEMAEVS vero Leucaethiopes sub Ryffadio monte degere inquit, cuius nominis celebre promontorium DANVILLE pro *capite viridi* habet. Vt ut sit, nobis in praesenti sufficit, priscis hunc morbum non incognitum fuisse.

Recentioris aevi exempla e diuersissimis et maxime dissitis orbis nostri partibus vidimus, quae, additis aliis paucis, breuissimis adhuc secundum quatuor nostrarum varietatum ordinem repetere, operae pretium erit. Ex ipsa nostra Germania iuuenem curatius descripsi. In Hispania et Gallia non absque exemplo rem esse, EDMUNDVS CHAPMANN refert. Infantes Rothomagi natos, NIC. LE CAT vidit. Ex paroecia Champniers similes iam notauimus. et de familia sua Itala loquentem CARDANVM. Scandiae similes homines excitant GE. AGRICOLA et OLAVS MAGNVS. Malabaricos bene multos exhibent *Relationes Tranquebarienses*. contemptim apud hos *Kakerlacken* *) vocantur, a similitudine blattae orientalis, quae et versicolor et nocturnum insectum est. Et in terra Labrador hic morbus occurrit, si nempe Campanica puella le Blanc ad Esquimaux pertinuit, vt verosimile est *t*).

Ex

q) excerpt. cosmogr.

r) vt putant.

s) HARDVINO ad PLIN. desertum Saarra est.

*) *Calkalaken* Miss. Ber. Cont. CVI. p. 1283. *Kalkalatten* Cont. CII. p. 637.

t) *Histoire d'une jeune fille sauvage* &c. à Par. 1761. 12. p. 36.

Ex altera generis humani varietate leucaethiopes (si antiquam vocem ad hos quoque transferre licet), novimus in Inf. Iaua *u*), Borneo *w*), Manila *x*), Ternatae vicina, porro in noua Guinea *y*) et Vtahitti *z*). Ex tertia, vltra Nili fontes austrum versus *a*), et ad Senegal fl. *b*) cuius ostio Ryssadium subiacet promontorium, porro in australi magis Guinea *c*), tum in R. Loango. demumque in Cafreria interiore *d*) et Madagascar inf. *e*). Quarta denique *Blafards* suos ad Isthmum Daricum, in R. Mexicano *f*), Tucumann, et Paraguay exhibet.

Sed nimia iam fuit ex historia naturali et humani generis varietatibus ad pathologiam et morbos digressio. Culpam deprecentur qui invaletudine afflictos homines cum bestiis confuderunt, quas separare, et suum cuique restituere, humani generis dignitas postulabat.

Immensus, nec huius loci labor esset, si omnium, apud observationum medicarum, diariorum &c. auctores occurrentium corporis nostri vitiorum, quae hinc illinc

p. 36. 39. populares suos nyctalopes fuisse, res suas noctu egisse &c. & ipsa quoque luscitiosa erat.

u) FR. LEGVAT T. II. p. 136 sq.

w) VOSSIVS l. c.

x) CAMELLI l. c.

y) VOSSIVS.

z) HAWKESWORTH T. II. p. 188. PARKINSON p. 27.

a) VOSSIVS.

b) CHAPMANN.

c) v. d. GRÖBEN &c. *Dondos*, Lusit. *Albinos*.

d) SIM. v. d. STEL ap. TACHART *Siam* p. 110.

e) de COSSIGNY in *Hist. de l'ac. des sc.* l. c.

f) *ibid.*

illinc praeter naturam contigerunt, recensum dare vellemus. Facilis ab his ad monstra, ad vniuersam nosologiam transitus esset, et diuinum historiae naturalis studium in confusam et informem molem excresceret. Intactas ergo Itali pueri *g)*, aut, Angli viri *h)* aliorumque nigram et corneam epidermidem, similesque peculiare a naturali statu aberrationes, physiologis et pathologis relinquimus. Nec dirus *Cretinorum* morbus huc pertinet, non Vallesiae tantum incolis proprius, sed et alibi obseruatus *i)*, miris autem fabellis hinc illinc deturpatus *k)*.

Centauros, Sirenes, Cynocephalos, Satyros, pygmaeos *l)*, gigantes, Hermaphroditos aliasque huius farinae vanas species vel nominasse nimium videri posset. Attamen hominibus penitis paulisper adhuc immorari, necessum duco, cum nuperos adhuc patronos nacti sint. Vetus est de insulis Satyrorum *PLINII m)*, *PTOLEMAEI n)* et *PAVSANIAE o)* relatio, toties

g) STALP. v. d. WIEL *Obs.* Cent. II. pag. 376. tab. II. et tab. 12. fig. 1. 2. 3.

h) The porcupine Man. G. EDWARDS *Gleanings of natural history.* T. I. t. 212.

i) v. HALLER *de vento Rupensi.* Nov. Comm. Goett. T. I. p. 43.

k) v. c. in GVINDANT *variat. de la nat. dans l'espece hum.* à P. 1771. 8. in *Encycl. de Par. &c.* emend. in ed. DE FELICE. T. XII. p. 312.

l) cf. TYSONIS super his fabulis opera. plerumque simiae peregrinantibus imposuerunt, neque aliter suspicor de COMMERSONII pygmaeis Madagascaranis ap. cl. DE LA LANDE. v. ROZIER *obs.* Fevr. 1775.

m) L. VII. c. 2. p. m. 374.

n) L. VI. c. II.

o) in *Atticis.*

ties postmodum apud MÜNSTERVM, MARC. PAVL. VENETVM, aliosque repetita, nasci in illis homines cauda villosa, quali Satyri pinguntur; pernicitatis eximia eos esse &c. Collatis horum virorum locis, has satyrorum insulas nostris Borneo, Celebes &c. respondere p), et simias penitas pro hominibus visas esse, verosimillimum est. Sed plus negotii faceffit nupera de hominibus penitis, hinc illinc reperiundis, cantilena. Partem enim circa Turkestan urbem q), in mediterraneis Paynan r), in ins. Formosa s), Borneo t), Nicabor u), &c. homines caudas habentes, reperiri dictum est; partem etiam ipsae penitorum eiusmodi hominum imagines exhibitae sunt m). Sed omnibus rite pensitatis totam rem, quae supra diximus figmentis, accenferi posse, plurima sunt quae suadent. quod enim historias super ipsis attinet, pleraeque earum, aliorum relationi coram exhibitae innituntur; et qui se

p) v. post TYSONEM, IO. CAVERHILL *on the Knowledge of the Ancients in the East - Indies*. Ph. Tr. Vol. LVII. p. 172.

q) PET. RYTSCHKOV *Orenburgl. Topogr.* T. II. p. 34. sq.

r) CAMELLI *Ph. Tr.* n. 307. p. 2268.

s) IO. OTT. HELBIG *Eph. N. C.* Dec. I. ann. IX. p. 456. HESSE *Ost. ind. Diar.* p. 216. sequentibus: *Unter andern unsern Slaven bey dem Bergwerck, hatten wir auch eine Slavinn, welche gleich einer schandlichen Bestien mit einem kurtzen Stiel oder Ziegenschwantze über den Hintern ausgeschändet war; diese Arth wilde Menschen, werden von der Insul Formosa gebracht.*

t) GVIL. HARVEY *de gener.* p. 194. ed. oper. Lond. 1766.

u) NILS MATTHSSON KÖPING *Resa* ed. 4. Wästerås 1759. 8. p. 131 sq.

m) CL. MARTINI ad BVFF. *allg. N. G.* T. VI. p. 44. Tab. II. *der geschwänzte Mensch.*

se ipsos eiusmodi penitos vidisse homines dicunt, sublestaе satis fidei auctores reperti sunt x).

Icon autem, quam dixi, antiqua satis est, quam temporis progressu vnus ab altero mutuauit, et sensim sensimque humanae figurae magis similem reddidit. Cl. enim MARTINI suam iconem ex LINNAEI Amoenitatibus, hic ex ALDROVANDO, hic ex GESNERO desumfit, qui demum Helvetus polyhistor ex Germanico quodam libro descriptionis terrae sanctae, suam desumfisse dicit y). Etsi eius descriptionis auctorem non nominet, facile tamen BERNHARDVM VON BREYDENBACH eum fuisse vidi, et operae pretium duxi, ex prima eius, rari satis, itineris editione z) genuinam eam iconem restituere (Tab. II. Fig. 5.), quae nuperis pro homine penito imposuit. In auersa enim facie tabulae geographicae quae Palaestinam exhibet, sex animalium figuras

x) quam mira modo dicto KÖPING saepe a Perill. LINNAEO citato, contigerint, praeter alia ex cap. 48 p. 82 sq. patet, vbi de iis quae in coenobio quodam Bagdadiensi visenda erant, loquitur. sequentibus pergit: *Inter alia, quae in isto coenobio digna visu occurrebant, erat bufo qui in episcopi culina alebatur, catena argentea alligatus. habebat domicilium sub saxo, per quod sordes culinae emittuntur; longitudo corporis erat vlnae vnius et dimidia, latitudo vlnae quadrantium trium. Cum ovīs mactaretur, viscera bufoni proiciebantur, quae breui deuorabat; oculi scintillabant instar ignis et magnitudine ouum gallinaceum modicum aequabant. Cum quis manum ori eius immitteret, sugebat eam ut vitulus &c.*

y) de Quadrup. p. m. 970.

z) *rexss in das gelobt Land* Mainz. 1486. fol. non reperio has icones in ed. lat. ej. anni, nec in ea quae 1488 idiom. germ. infer. (platdeutsch) prodiit. est autem in vers. gall. 1489, quas omnes edit. Bibl. academica possidet.

ras depictas dedit cum epigraphe: *Hec animalia sunt veraciter depicta sicut vidimus in terra sancta.* Ultimum in his locum tenet, quam repetimus figura, anonymi ut addit, animalis, quam autem facile finiae cuidam penitae Callitrichi v. c. (fileno L.) tribuerem. Certe hallucines a digitis pedum remoti &c. veram simiam esse testantur, quae temporis progressu, et pictorum incuria demum in homini satis similem figuram, pedibus humanis &c. transmutata est. Singularia plane exempla coccygis prolongati, aut appendicis caudam referentis apud TRITHEMIVM a), BAVHINVM b), BLANCARDVM c), KÖNIGIVM d), ELSHOLTIVM *), &c. ad monstrosas fabricas pertinent, nec huius loci sunt. Os sacrum e) aequae ac coccygis f) vertebrarum numero saepe ludere anatomicis notum est.

Peni-

a) *Annal. Hirsaugiens.* T. II. p. 179 sq. ad ann. 1335.

b) *theatr. anat.* p. 169.

c) *coll. phys. med.* P. II. ann. 1681. p. 290.

d) *A. N. C. Dec. II.* ann. 9. obs. 129.

*) *de conceptione tubaria* &c. Col. Brand. 1669. p. 7. tab. II.

e) quatuor vertebr. FALLOPIA *expos. de off.* p. 579. v. DOEVEREN *obs. acad.* p. 207. Plerumque quinque sunt. Sex v. ap. VESAL. et qui eum sequuti sunt BAVHINVM et PAAWIVM. porro ap. REALD. COLVMB. p. 106. VESLING. p. 10. SAL. ALBERTVM *hist. plerar. part. b. c.* Viteb. 1585. p. 112 sq. ALBINVM *annot. acad.* L. IV. tab. VII. f. 4. 5. p. 53 sq. v. DOEVEREN l. c. p. 206 sq. et ipse Exc. WRISBERG simile os tot vertebrar. possidet. Septem se reperisse PAAWIVS auctor est *de off.* p. 102.

f) Trium vertebrarum exhibent BAVHINVS l. c. et VESLINGIVS. fere semper quatuor sunt. Quatuor ad quinque WINSLOV. *exp. an.* T. I. p. 136. Quinque in cocc. mulieris MATTH. MERIAN in tab. ad theatr. BAVH. t. XLI. f. 9. et SAL. ALBERTVS l. c. qui primam eius vertebram, quae non raro exemplo ultimae ossis sacri connata erat,

Penito homini, Hottentottarum ventrale cutaneum a priscis peregrinatoribus assertum, addere, et similiter ad fabulas relegare, nuperrima peregrinantium testimonia g), iubent.

ad hoc os immerito retulit. In totum tamen suum specimen plurimas habebat vertebrae, sacr. 6. coec. 5. — II.

Illos qui habent os sacrum magnum et productum, caudatos appellari FALLOPIA l. c.

g) HAWKESWORTH Vol. III. p. 792. labia pendula priscis imposuisse videntur.

SYNOPSIS.

PRAEFATIO I.

GENERATIO 5.

DEGENERATIO 7.

huc faciunt *Clima* ib.

vitae genus 8.

et *hybrida* 9.

eaque aut fecunda ib.

aut sterilia. 10.

mera diuers. spec. connub.

absque prole 12.

obiter de Iumaris 13.

qui veri hinni sunt 16.

hybrida humana negantur 17.

HOMINIS A CETERIS ANIMALI-

BVS DIFFERENTIA 19.

animae dotes ib.

homo caret instinctu 20.

solus pollet ratione ib.

et loquela 21.

cum brutis vox tantummodo
competat ib.

Corporis proprietates 22.

externae ib.

status erectus ib.

manus duae 25.

oran utan quadrupes est. ib.

homines feri nil contra pro-
bant 26.

homo inermis est. 27.

num lacrumantur et rideant
animalia 28.

hymen soli gen. hum. datum 29.

it. fluxus *menstruus*. ib.

clitoridem autem et nymphas

alia quoque anim. habent. 30.

internae 31.

cerebrum papionis 32.

cranium eiusd. 33.

os intermaxillare ib.

palpebra tertia 34.

muscul. bulbos. oculi. ib.

ligam. suspensor. colli ib.

vertebrae colli in hom. et si-
milis 35.

Oran utan 36.

Species binae 37.

1. Troglodytes f. Chim-
pansi. ib.

2. satyrus f. oran utan ib.
deesse his ungues pollic. an-
terior. 38.

num et in Amer. reperiantur 39.

sim. longimana ib.

HUMANI GENERIS SPECIES SAL-
TEM VNICA 40.

VARIETATES AUTEM QVATVOR
CONSTITVNTVR 41.

1. orbis borealis &c.

2. Asia transganget. et infra
Amur fl. sita.

3. Africa.

4. Americae reliquum.

CORPVS HVM. VNIVERSIM SPE-
CTATVM 42.

ipsius corporis constitutio ib.
pendet a climate ib.

statura 44.

frigoris calorisque in hanc
potentiae 45.

exempla plantarum. 46.

animalium ib.

hominum ib.

vitae genus quoque huc con-
fert. 48.

color ib.

- eius sedes 49.
causae ib.
aliquid bilis facit ib.
plurimum sol et aër 50.
plantarum animaliumque exempla 51.
vitae genus 52.
partes c. h. prae aliis fuscae ib.
idem in facie papionis 53.
coeli mutatio 54.
diuersa nigrorum alborumque connubia 55.
cutis ex fusco alboque variegata 57.
PARTES C. H. SPECIATIM CONSIDERATAE 58.
craniorum formae. ib.
fere vnice ab arte et vitae genere pendent 59.
Crania Germanorum 60.
Batauorum ib.
Graecor. et Turcar. 61.
Scytharum ib.
Lappon. Lulens. 62.
Calmuccorum ib.
Americ. maxime boreal. (*Têtes plates*) 63.
simillima his caluaria e sepulcreto Goetting. ib.
Groenlandorum capita 64.
Labradoricor. ib.
Aracanor. ib.
Chinensium 65.
inf. Mallicolo incolar. ib.
de his hominib. obiter plura 66.
mumiar. crania ib.
Aethiopum ib.
Brasilian. 67.
Caraib. ib.
Canadens. 68.
Physiognomiae exempla ib.
veteres Aegyptii 70.
Aethiopes ib.
pili 71.
crispi aethiopum ib.
pedes eorund. 72.
mammae aethiopissar. 73.
loquellae organa ib.
artis opera ib.
mutilata ib.
circumcisio ib.
in vtroque sexu 74.
clitoris puellae arab. circumcis. ib.
monorchides 75.
pilorum euulsio ib.
Americani falso imberbes dicti ib.
deformata 76.
auriculae pendulae ib.
praeput. virile prolong. ib.)
ungues enormes ib.
puellae iunceaе ib.
picti 77.
acu puncti (*tatomirt*) ib.
homin. feri huc non pertinent 78.
multo minus *morbi* ib.
attamen vnum tangere necesse videtur ib.
animalibus nonnullis et homini communem ib.
candorem sc. *vitiosum* ib.
qui nec a plantis abest 79.
in animal. *cum oculor. vitio* coniunctus ib.
cuniculi albi ib.
mures candidi 80.
equi eiusmodi 81.
et alia anim. mammalia ib.
imo et aues ib.
idem vitium in hominibus ib.
eius hist. a fabell. purgatur. ib.
ad

- ad impetiginem et luscitio-
nem pertinet 82.
epidermidis affectiones 83.
interdum maculis saltem di-
stineta ib.
plerumque tota candens 84.
et tum quidem quandoque
laevis
quandoque aspera ib.
lepram albam dicunt ib.
pilorum color 85.
oculorum affectus ib.
palpebrae ib.
irides 86.
chorioïdes ib.
reliqui corporis constit. 87.
multi bene valent ib.
alii imbecilles sunt 88.
mentis dotes ib.
morbus veteribus cognitus fuit
ib.
- Chariclea ap. HELIODOR ib.
Albani 89.
Leucaethiopes ib.
nupera ex toto fere terrarum
orbe exempla 90.
Alia corporis vitia merito hic
omittuntur 91.
vt et monstrosa figmenta ve-
terum 92.
de hominibus penitis quae-
dam ib.
icon eorum vulgaris ad simias
pertinet 94.
et ex BREYDENBACHIO desum-
ta est ib.
coccyx prolongatus 95.
eius et ossis sacri vertebrarum
lusus ib.
ventrale feminis Hottentotti-
cis olim tributum 96.

Figurarum explicatio.

TAB. I.

Fig. 1. ad p. 32. *Basis cerebri papionis Mandril.*

A Lobi posteriores cerebri

B Lobi anteriores cerebri

C Fossa SYLVII

D Cerebellum

E medullae spinalis principium

F Regio cui corpora pyramidalia et olivaria in homine insident.

G Locus ubi in humano cerebro pons Varolii a medulla oblongata fissura diuiditur.

H PONS VAROLII ipse

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Cerebri neruorum paria

Eminentiae mamillares, infundibulum &c. prae neruor. opticor. coniunctor. mole non in conspectum veniunt.

Fig. 2. ad pag. 33. *cranium eiusdem papionis.*

in quo praeter reliqua, os intermaxillare notetur,

TAB. II.

Fig. 1. ad p. 35. *colli vertebrae eiusdem papionis.*

corpora vertebrarum squamatis quasi processibus in priora decliua descendunt sibique imbricatim superstruuntur

Fig. 2. ibid. *Vertebrae colli 5ta et 6ta ex viro adulto.*
in his corpora parallela plana et disciformia.

Fig. 3. ad p. 53. *cutis e fronte papionis Mandril.*

nigredinis reticuli varietates et decrementum monstrat.

Fig. 4. ad p. 74. *clitoris circumcisa puellae Arabicae.*

Fig. 5. ad p. 94. *Callitrix aut alia simia perita ex BREYDENBACHII itinere restituta.*

In variis apographis magis humana reddita, demum in hominem penitum abiit.

CORRIGENDA.

- p. 6. l. 25 sq. *lege* partibus
p. 26. n. c) *post* BUFFONII *pone.*
p. 27. l. 16 *post* dentes *adde* feroces
p. 35. l. 17 — *decliua*
p. 36. n. b) l. 3. *progress.*
p. 41. n. s) — STAEHLINI
p. 47. l. 21. — *staturam*
p. 68. l. 13. — *cum* ✓
p. 76. n. *) *Esquimant* sic
p. 79. l. 28. *difficilius*

ib. dele I.

Tab. I.

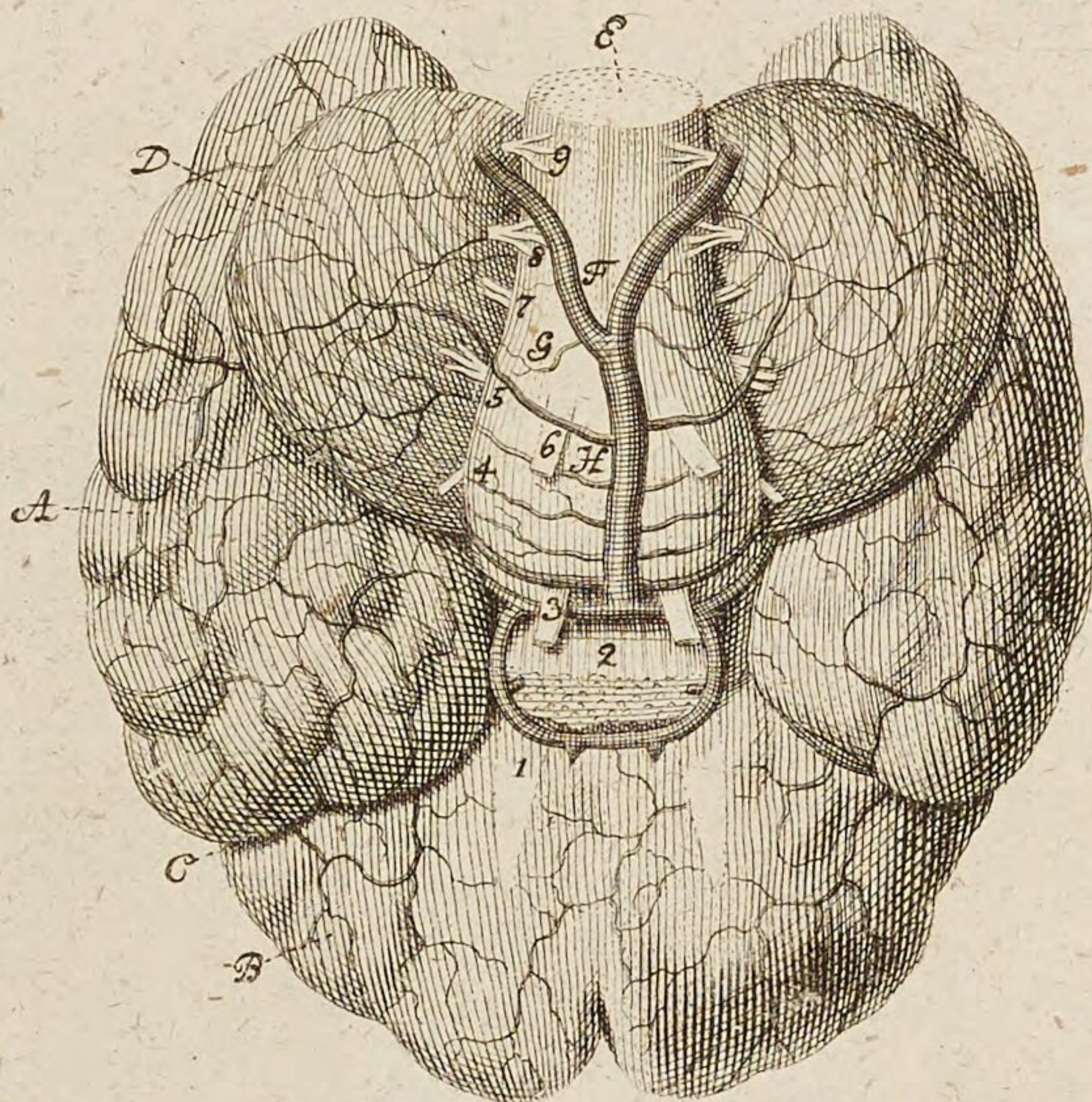

Fig. 1.

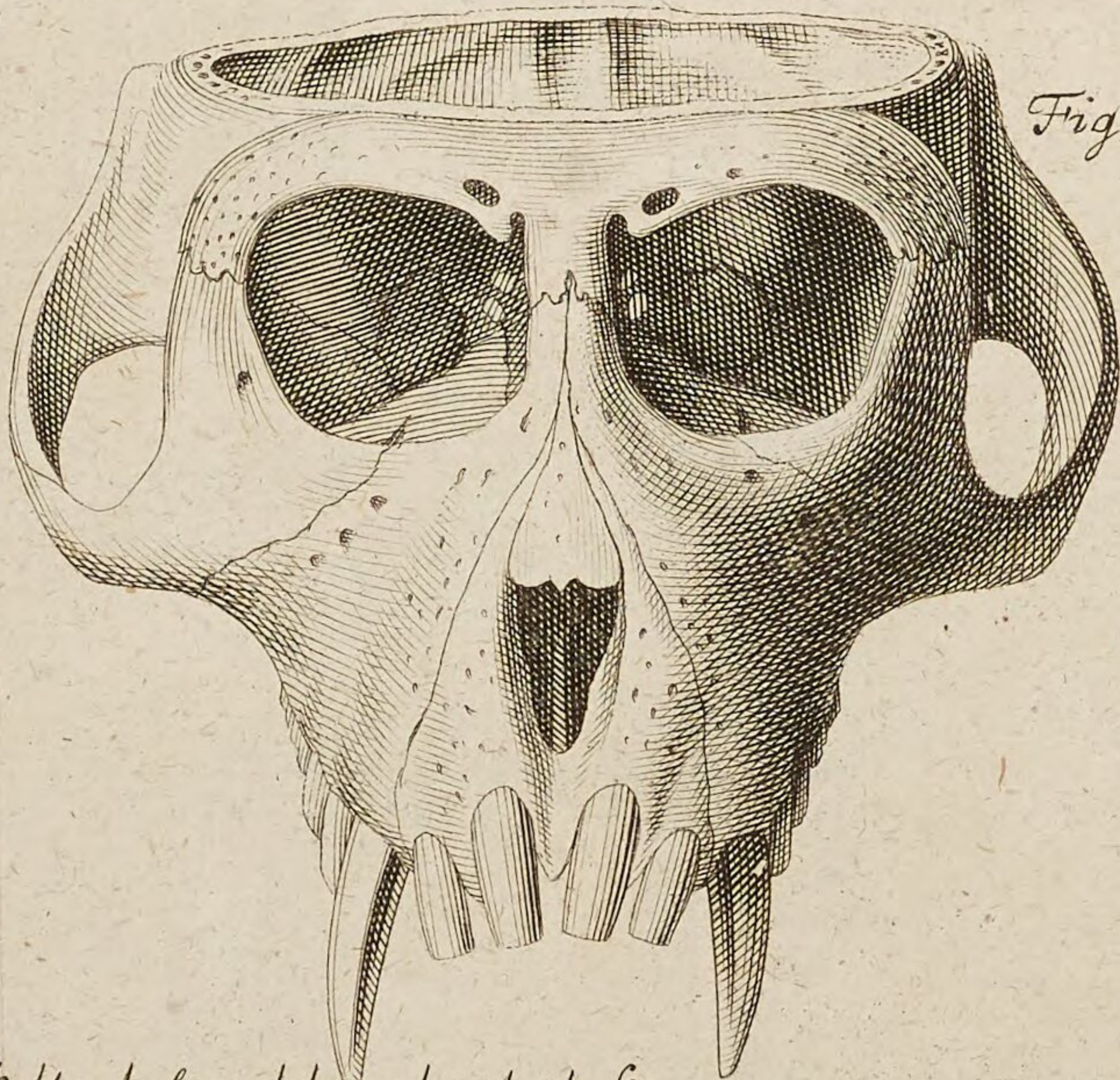

Fig. 2.

J.P. Kaltenhofer del. ad nat. et sc.

Fig. 1.

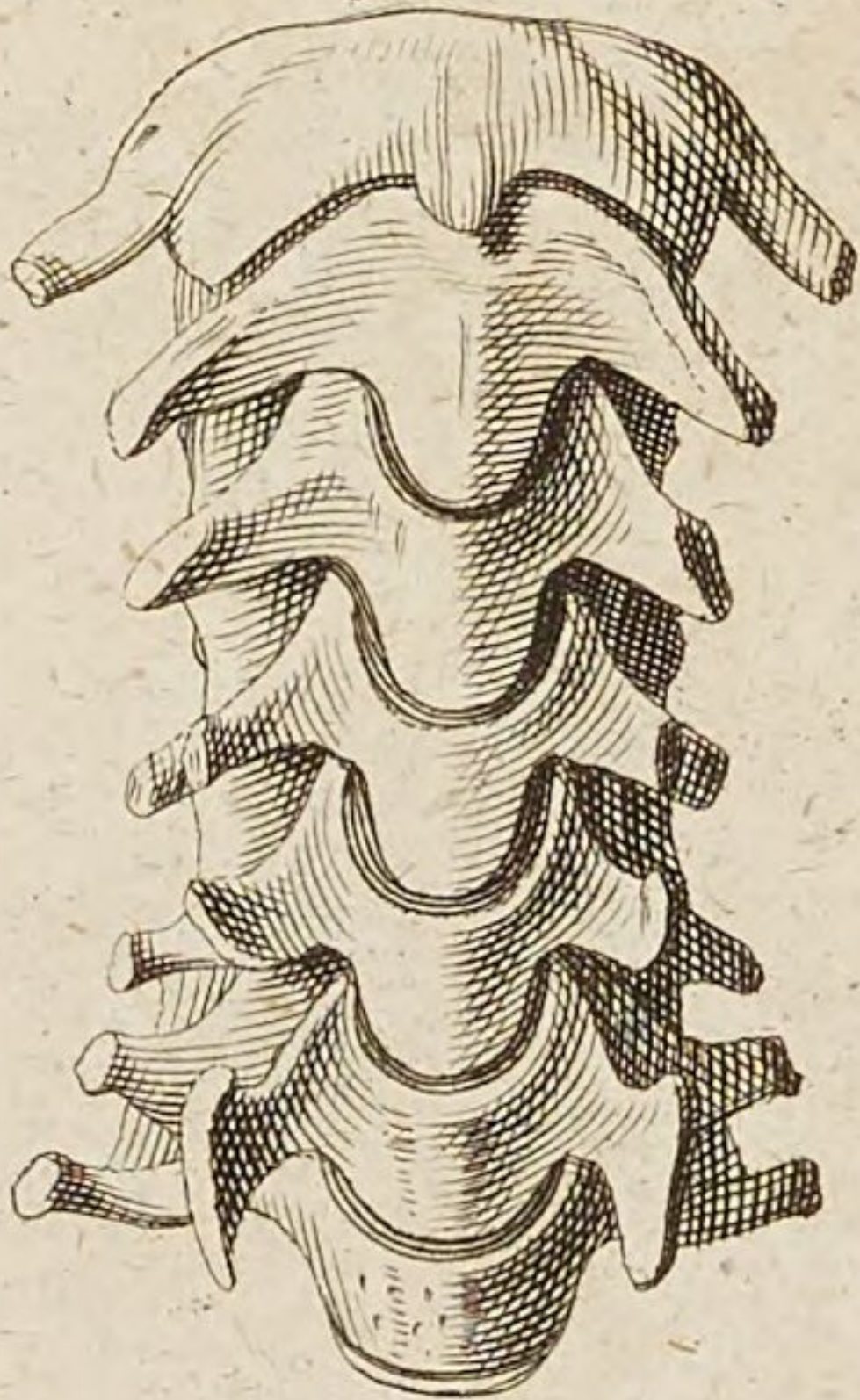

Fig. 2.

Tab. II.

Fig. 3.

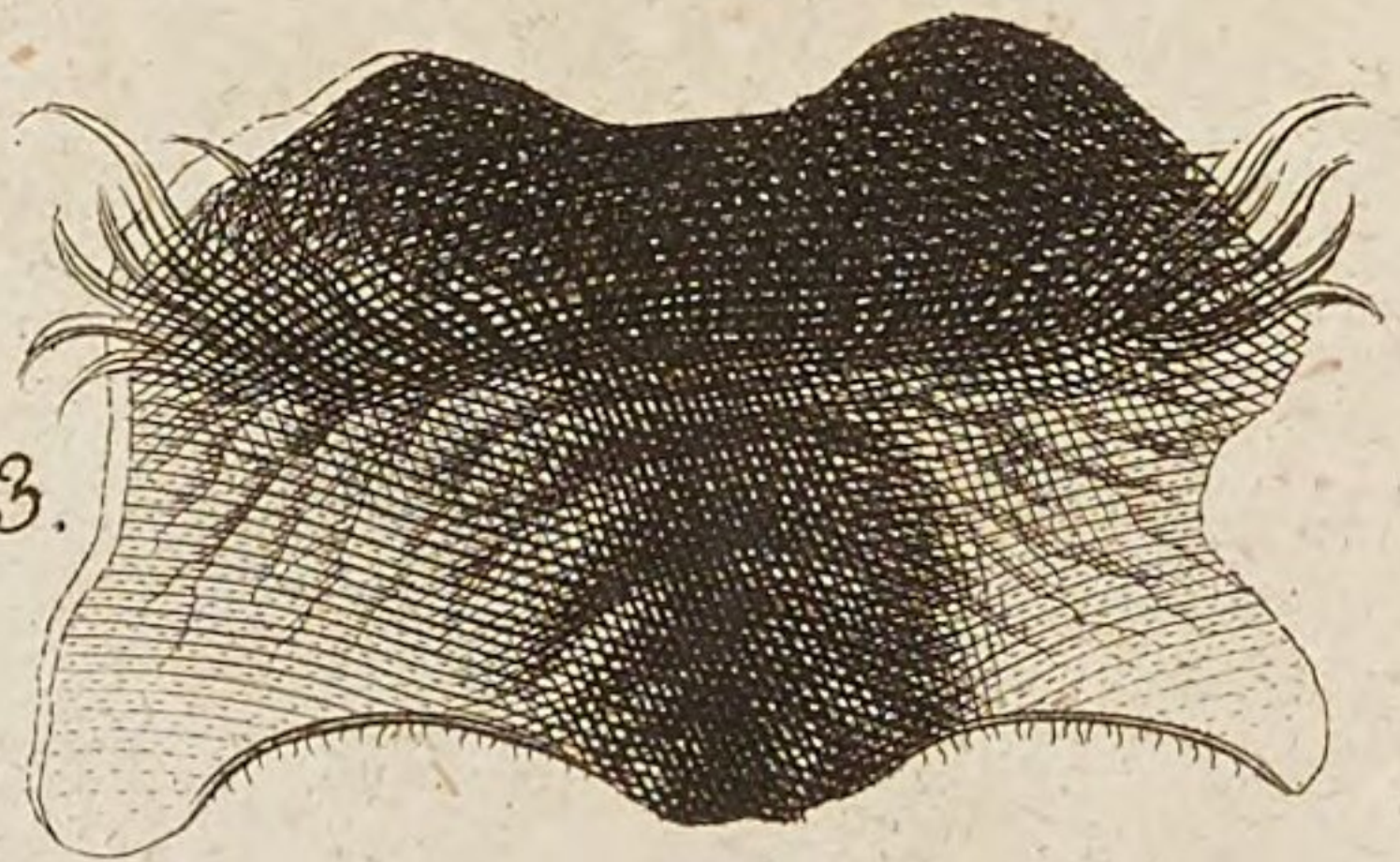

Fig. 4.

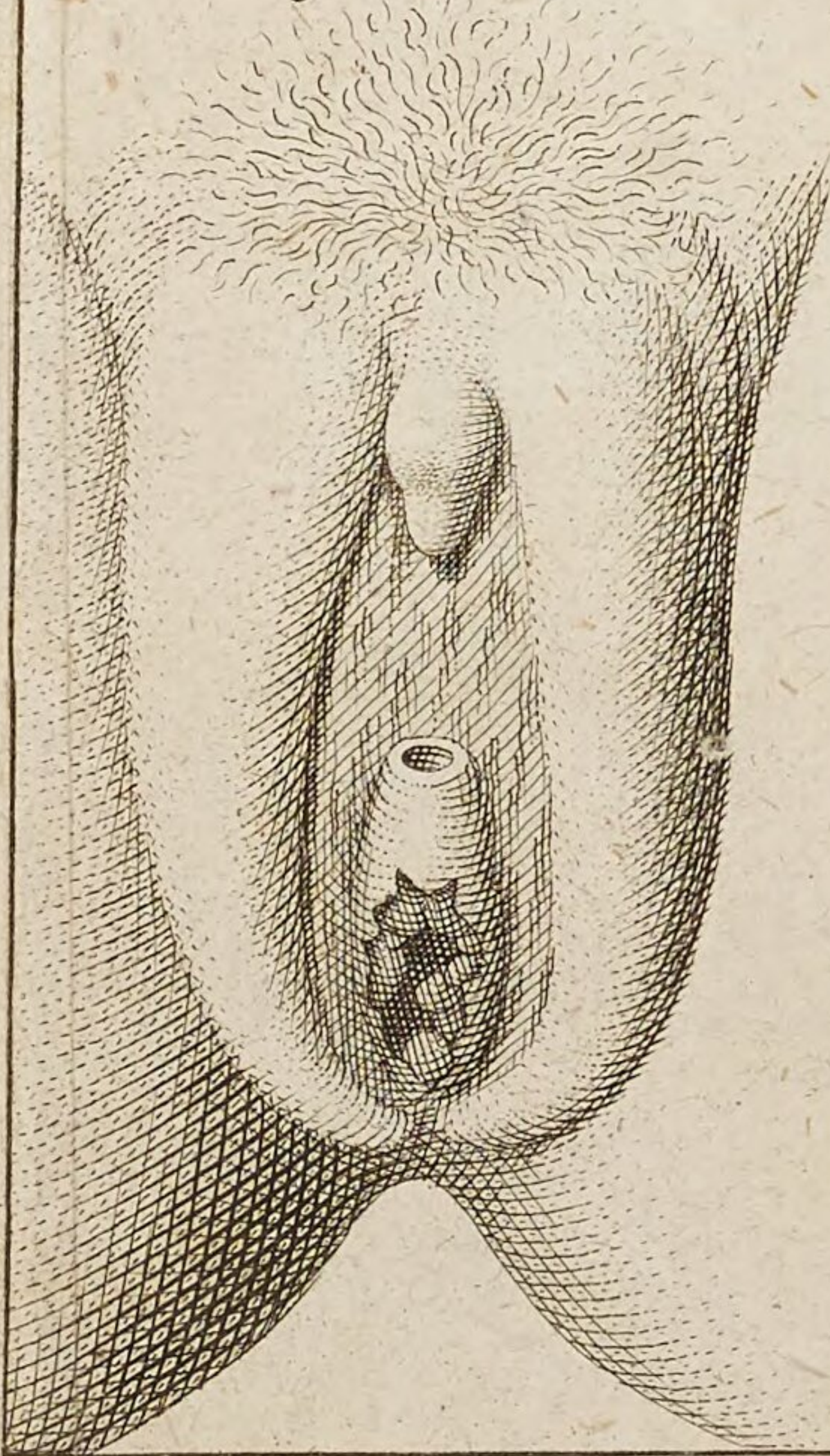
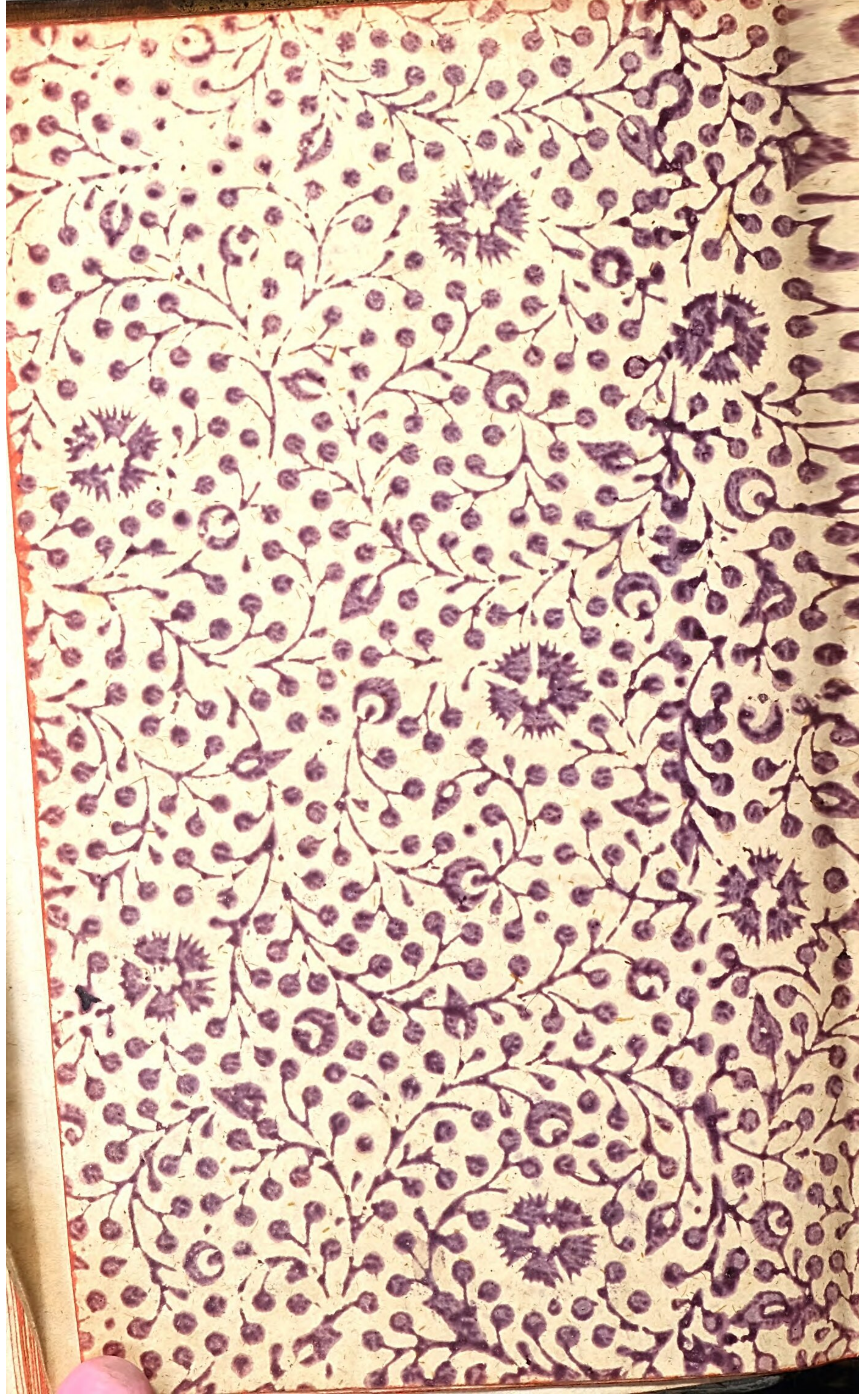
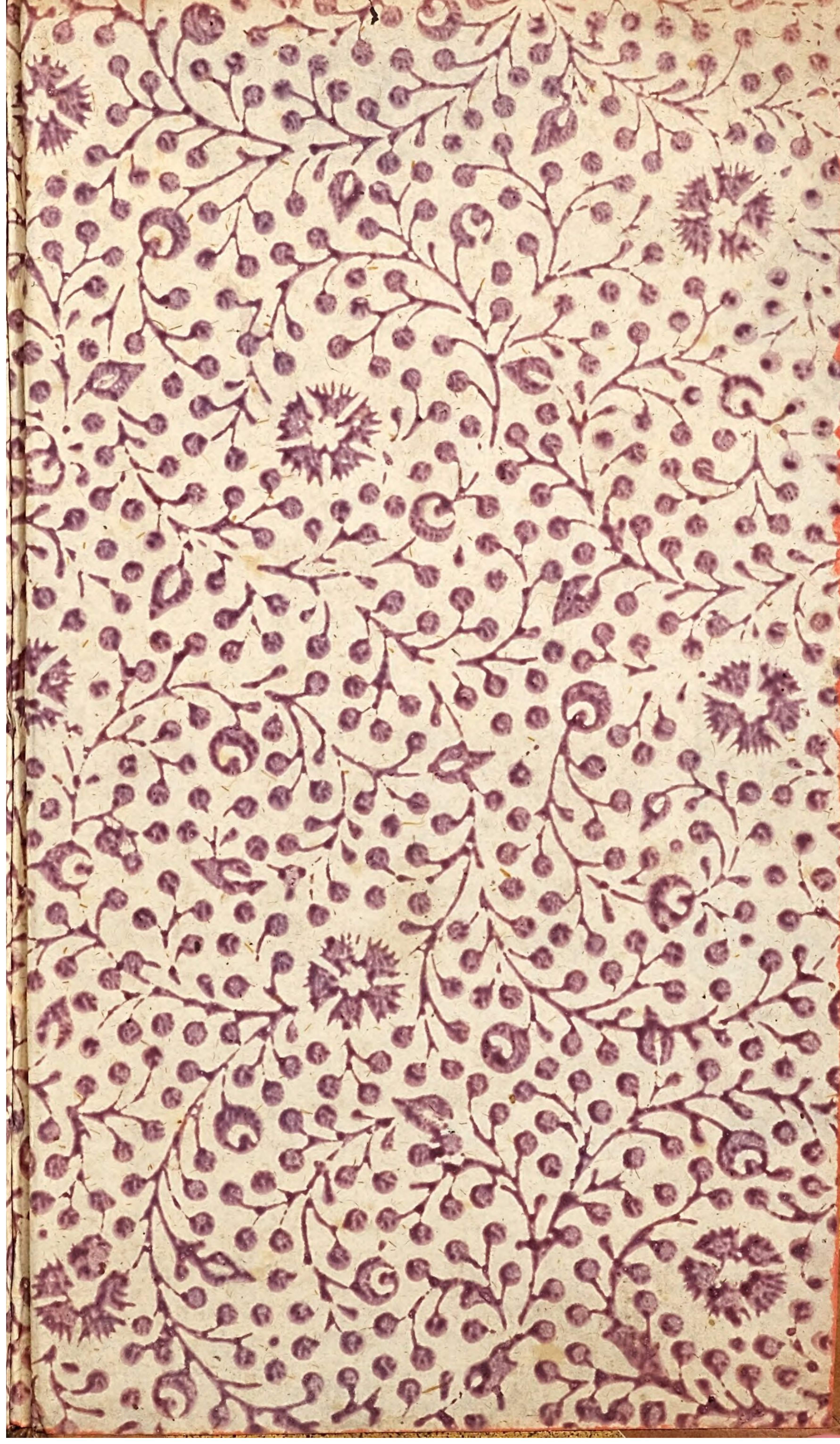

Fig. 5.

Non constat de noie

Blumenbach, Johann Friedrich,

Io. Frid. Blumenbachii ... De Generis Hvmani Varietate Nativa Liber Cvm
Figvris Aeri Incisis

Goettingae 1776

Bamberg, Staatsbibliothek -- .49 H 20
urn:nbn:de:bvb:12-bsb11410162-5
VD18 1064895X-004